

نظام آموزشی انگلستان

- ۵..... ملاحظات تاریخی
- ۱۷..... ملاحظات جغرافیایی
- ۱۹..... ملاحظات سیاسی
- ۲۲..... ملاحظات اقتصادی
- ۲۶..... نظام مالیاتی
- ۲۷..... مسکن
- ۲۸..... اشتغال
- ۳۱..... جمعیت
- ۳۲..... جمعیت خارجی
- ۳۲..... زبان
- ۳۳..... سیاست‌های آموزشی
- ۳۴..... ساختار آموزشی
- ۳۵..... آموزش پیش دبستانی
- ۳۵..... ساختار آموزشی

۳۸	برنامه های آموزشی و ارزشیابی تحصیلی
۳۸	طرح های آموزشی
۳۸	طرح توسعه آموزش پیش دبستانی
۳۹	طرح ملی مراقبت از کودکان
۴۱	طرح تاسیس مراکز محلی آموزش مقدماتی کودکان
۴۲	طرح مراقبتی خارج از مراکز آموزشی
۴۵	طرح آغاز اطمینان
۴۵	آمار آموزشی
۴۶	آموزش همگانی
۴۶	برنامه های آموزشی
۴۹	آموزش پایه
۵۱	آموزش پایه بزرگسالان
۵۲	سیاست های آموزشی
۵۲	آموزش پایه خانواده
۵۲	آموزش پایه کادر حوزه صنایع (VFI)
۵۳	ارتقاء مهارت های پایه آموزشی
۵۳	آموزش ابتدایی
۵۳	ساختار آموزشی
۵۵	ظرفیت کلاس های آموزشی
۵۵	آموزش متوسطه
۵۵	ساختار آموزشی
۵۷	سطوح پیشرفته و متمم پیشرفته (A/AS level)
۵۸	آموزش مقدماتی متوسطه
۵۸	برنامه های آموزشی و ارزشیابی تحصیلی
۵۸	آموزش تکمیلی متوسطه
۶۰	نهادهای مرکزی
۶۱	آموزش پیش دانشگاهی
۶۱	آمار تحصیلی
۶۲	آموزش عالی
۶۲	تاریخچه
۶۴	سال تحصیلی
۶۴	مقاطع آموزشی
۶۵	مدارک آموزشی
۶۶	ارزشیابی تحصیلی

۷۰.....	پذیرش تحصیلی
۷۱.....	آموزش عالی ویژه دانشجویان خارجی
۷۲.....	مزایای آموزشی
۷۴.....	طرح های آموزشی
۷۴.....	طرحهای کمک هزینه دولتی
۷۵.....	معضلات آموزشی
۷۷.....	آمار تحصیلی
۷۷.....	پژوهش و تحقیقات
۷۷.....	پیوندگاه دانشگاه و موسسات پژوهشی
۷۸.....	آموزش غیر رسمی
۷۸.....	مدارس آزاد
۸۰.....	مراکز آموزش عالی غیرحضورى
۸۱.....	آموزش بزرگسالان
۸۱.....	نهادهای مرکزی
۸۴.....	آموزش فنی و حرفه ای
۸۴.....	دوره های آموزش تکمیلی
۸۵.....	کالج های آموزش تکمیلی
۸۵.....	امتیازات آموزشی
۸۶.....	اهداف آموزشی
۸۷.....	نهادهای مرکزی
۸۸.....	ارزشیابی تحصیلی
۹۱.....	طرح های آموزشی
۹۱.....	طرح آموزش جوانان
۹۲.....	طرح مهارت های شغلی
۹۲.....	طرح آموزش در حوزه صنایع
۹۴.....	آموزش معلمان
۹۷.....	سیاستهای آموزشی
۹۷.....	برنامه های آموزشی
۱۰۰.....	مراکز آموزشی
۱۰۰.....	نهادهای مرکزی
۱۰۱.....	ارزشیابی تحصیلی
۱۰۲.....	پذیرش تحصیلی
۱۰۴.....	چهارچوب های قانونی

۱۰۵.....	آموزش اساتید دانشگاهی
۱۰۶.....	برنامه‌های آموزشی
۱۰۶.....	نهادهای مرکزی
۱۰۷.....	آموزش حرفه‌ای معلمان
۱۰۸.....	نهادهای مرکزی
۱۰۹.....	ارزشیابی تحصیلی
۱۱۰.....	پذیرش تحصیلی
۱۱۱.....	آموزش حرفه‌ای اساتید دانشگاهی
۱۱۱.....	نهادهای مرکزی
۱۱۳.....	پذیرش تحصیلی
۱۱۳.....	آموزش ضمن خدمت
۱۱۳.....	اهداف آموزشی
۱۱۴.....	آموزش استثنایی
۱۱۵.....	اصول و اهداف آموزشی
۱۱۹.....	اولویت‌ها و علایق آموزشی
۱۲۰.....	اصلاحات آموزشی
۱۲۰.....	برپایی دوره‌های آموزش ملی (NGFL)
۱۲۲.....	توسعه برنامه‌های آموزشی
۱۲۴.....	اجرای برنامه‌های تشویقی آموزشی
۱۲۶.....	طراحی استانداردهای نیروی کار
۱۲۶.....	احداث مدارس بیکون
۱۲۸.....	دایره استانداردهای آموزشی
۱۲۹.....	ارزیابی تحصیلی
۱۳۰.....	مشاوره تحصیلی
۱۳۰.....	مشاوره آموزش عالی غیردانشگاهی
۱۳۱.....	قوانین آموزشی
۱۳۱.....	نهادهای مرکزی آموزشی
۱۳۲.....	مدیریت آموزشی
۱۳۸.....	دوایر محلی آموزشی
۱۳۹.....	نظارت آموزشی
۱۴۱.....	هزینه‌های آموزشی
۱۴۳.....	هزینه‌های عمومی مقاطع آموزش پیش دبستانی و ابتدایی
۱۴۷.....	بودجه آموزشی

۱۴۷..... نهادهای مرکزی

۱۴۷..... کمک هزینه های آموزشی

ملاحظات تاریخی

قدمت تاریخی انگلستان (جزیره اصلی) به چندین قرن پیش از میلاد مسیح باز می‌گردد. طی قرون ۶ و ۷ پیش از میلاد، اقوام سلت به بریتانیا آمده و با غلبه بر ایبری (ساکنین پیشین انگلستان) در این سرزمین سکنی گزیدند. آخرین دسته از مهاجمان سلت، بلژها بودند که در سال ۷۵ پیش از میلاد از بلژیک فعلی به آنجا رفتند. طی سالهای ۵۴ و ۵۵ پیش از میلاد، رومیان (در زمان جولوس سزار و یولیوس قيصر) در جزیره پیاده شده و فتوحاتی انجام دادند. هجوم اصلی رومیان طی سال ۴۳ پس از میلاد، بوسیله امپراطور کلاودیوس اول بود که قسمتی از جزیره بریتانیا به تصرف وی درآمد. در زمان سلطه رومیان شورش‌هایی روی داد. انحطاط دولت روم طی قرن پنجم میلادی و هجوم ساکسونها و ایرلندیها به جزیره بریتانیا سرانجام طی سال ۴۱۰ میلادی، به خودمختاری اهالی انگلستان منجر گردید. در این اثنا، مهاجمینی نیز از شمال اروپا به انگلستان هجوم آوردند.

از این تاریخ، نواحی مختلف بریتانیا مورد هجوم اقوام ژرمن، انگل و ساکسون قرار گرفت. طی قرن ششم، مسیحیت دوباره به انگلستان وارد شد. در این زمان انگلستان از وحدت سیاسی برخوردار نبوده و به چندین کشور تقسیم شده بود که از جمله مهمترین آنها می‌توان به نورثامبریا، مرشا، کنت و وسکس اشاره نمود. گفتنی است که میان ممالک فوق، همواره درگیری وجود داشت. سرانجام طی سال ۸۲۹، کلیه این ممالک، اگبرت، شاه وسکس را بعنوان پادشاه انگلستان برگزیدند. در این زمان، انگلستان بر اسکاتلند و ایرلند مسلط نگردیده بود. اگبرت نخستین پادشاه از سلسله ساکسونهای غربی بود. این سلسله بخود پانزده پادشاه دید که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به اثلوولف، آلفرد کبیر، ادوارد، اتلستن، ادگار و اتلرد دوم اشاره نمود. ۱۵ پادشاه این سلسله، طی سالهای ۱۰۱۶-۸۲۹ بر انگلستان حکومت کردند. در زمان جانشینان اگبرت، انگلستان با

هجوم اقوام نورمن مواجه گردید. بعدها طی سال ۸۷۸، آلفرد کبیر آنان را شکست داد و از وسکس بیرون راند، اما ناچار شد که قسمت‌های شمالی و شرقی انگلستان را به آنان واگذار کند.

طی قرن دهم، اراضی فوق مجدداً بوسیله دولت انگلستان باز پس گرفته شده و انگلستان از وحدت کامل برخوردار گردید. طی سال ۱۹۹۱ میلادی، هجوم دانمارکی‌ها به انگلستان آغاز شده و نهایتاً انگلستان به تصرف آنان درآمد. طی سالهای ۴۲-۱۰۱۶، انگلستان تحت سلطنت شاهان دانمارکی اداره می‌گردید. با افول نفوذ دانمارکی‌ها طی سال ۱۰۴۲، ادوارد خستوان و سپس در سال ۱۰۶۶، هارولد دوم از ساکسون‌های غربی به سلطنت رسیدند. با آغاز نفوذ نورمن‌ها، مقارن با دوران سلطنت ادوارد خستوان، زمینه جهت حکمرانی نورمن‌ها فراهم گردید.

انگلستان، طی سالهای ۱۱۵۴-۱۰۶۶ تحت سلطنت ۴ پادشاه نورمن قرار گرفت. سلطنت ویلیام اول (ویلیام فاتح) نخستین پادشاه نورمن، آغاز دوره جدیدی در تاریخ انگلستان به شمار می‌آید، چراکه وی پادشاهی مقتدر بوده و جدیت فراوانی در ایجاد یک حکومت مرکزی داشت.

پس از انقراض حکومت خاندان نورمن، خاندان پلانتاژنه به حکومت رسید. بین این دو خاندان تا حدودی وابستگی فامیلی وجود داشت. در سلسله پلانتاژنه ۸ تن بین سالهای ۱۳۹۹-۱۱۵۴ حکمرانی نمودند. در اوایل قرن سیزدهم، جان بی‌زمین، پادشاه انگلستان بر آن شد تا پا را از آنچه که بموجب قوانین به او تعلق می‌گرفت، فراتر بگذارد، اما فئودال‌ها، حاکمان کلیسا و شهرها بر ضد او متحد شدند. این اقدامات سرانجام به پیدایش مجلس عوام در کنار مجلس عیان (لردها) منجر گردید. در زمان ادوارد اول پنجمین شاه پلانتاژنه (طی سالهای ۱۳۰۷-۱۲۷۲)، حکومت ناحیه ویلز بدست انگلستان افتاد. ضمناً از سال ۱۱۶۹، دست‌اندازی انگلستان به ایرلند آغاز گردید.

سرانجام، ایرلند در اوایل قرن شانزدهم (مقارن با هنری هشتم) به تصرف کامل انگلستان درآمد. طی سالهای ۱۳۳۷ تا ۱۴۵۳ جنگ مهم فرانسه و انگلستان معروف به جنگ صد ساله در گرفت.

علت اساسی بروز چنین جنگ‌هایی، کشمکش‌هایی بود که از زمان ویلیام فاتح میان انگلستان

و فرانسه بر سر تسلط بر کناره‌های دریای مانش وجود داشت.

نخستین مرحله جنگ، طی سالهای ۶۰-۱۳۳۷ در زمان ادوارد سوم، با ادعای ادوارد مبنی بر تملک بر فرانسه آغاز گردید. طی بروز جنگ دریایی (سال ۱۳۴۰)، فرانسه بسختی شکست خورد.

در سال ۱۳۴۶، بار دیگر فرانسویان در ناحیه کرسی شکست خوردند و در سال بعد بندر کاله بدست انگلستان افتاد. در جنگی که طی سال ۱۳۵۶، در ناحیه پواتیه رخ داد، ژان دوم پادشاه فرانسه مغلوب و اسیر شد و سرانجام دوره اول جنگ‌های صدساله طی سال ۱۳۶۰ با انعقاد پیمان بریتانی پایان یافت. به موجب این پیمان، ناحیه کاله و نواحی غربی و جنوب غربی فرانسه به انگلستان واگذار شد. مرحله دوم این درگیریها (طی سالهای ۷۳-۱۳۶۹) جنگ یکطرفه بسود فرانسویها بود که به آزاد سازی بیشتر سرزمینهای اشغالی منجر گردید. طی سال ۱۴۱۵، هنری پنجم پادشاه انگلستان، بار دیگر آتش جنگ را شعله‌ور ساخته و در جنگی در ناحیه آنزکور به پیروزی دست یافت. طی سال ۱۴۲۰، با انعقاد پیمان تراوا، شارل ششم پادشاه فرانسه، هنری را بعنوان نایب السلطنه و ولیعهد فرانسه منصوب نمود، اما پس از مرگ شارل ششم پسر وی از ولیعهدی کناره‌گیری نمود، و از اینرو در سال ۱۴۲۲، جنگهای نامنظمی، مجدداً میان انگلستان و فرانسه رخ داد. طی سال ۱۴۲۹، نواحی شمالی فرانسه به تصرف انگلستان و متحدینش (دوک بورگونی و کنت فلاندر) درآمد. در آن اثنا، ژاندارک دختر آزاده فرانسوی، با حمایت شارل هفتم (پسر شارل ششم) اورلئان دربند را آزاد نموده، انگلیسی‌ها را در ناحیه پاته شکست داده و موجبات تاجگذاری شاه در شهر رنس را فراهم آورد. ژاندارک مدت کمی پس از این به اسارت انگلیسی‌ها درآمد و با حکم تکفیر سوزانده شد. قتل فجیع ژاندارک پیروزیهای فرانسه را کند نساخت و در سال ۱۴۳۵، فرانسه با اعطای امتیازات بسیار، به اتحاد با دوک بورگونی نائل آمده و مرحله نهایی جنگ آغاز شد.

از این تاریخ، انگلستان بتدریج تمامی نواحی تحت تصرف خود بجز کاله را از دست داد. طی سالهای جنگ صدساله، اتفاقات مهم دیگری نیز در انگلستان رخ داد. این جنگ همچنین موجب شد که پارلمان کشور به نظارت بر نظام مالیاتی و روند انتخاب وزراء مبادرت نماید.

طی سالهای ۴۹-۱۳۴۸، بیماری طاعون به هلاکت صدها هزار تن در سراسر انگلستان و اسکاتلند و کمبود شدید کارگر منجر گردید. طی سال ۱۴۱۴ لالردها (فرقه مسیحی) شورشی بر علیه حاکمان طمعکار کلیسا که در دولت نیز نفوذ داشتند، صورت دادند که بی نتیجه ماند.

همچنین طی سال ۱۳۹۹، ریچارد دوم از سلطنت خلع شده و هنری چهارم از خاندان لنکستر به پادشاهی انتخاب گردید. طی سالهای ۸۴-۱۴۵۵ جنگهای معروف به جنگ گلها (War of the Roses) میان دو خاندان لنکستر و یورک رخ داد. در این جنگها، سربازان خاندان لنکستر نشان گل سرخ و سربازان خاندان یورک نشان گل رز سفید داشتند. طی این جنگها، هنری ششم (از خاندان لنکستر) و ادوارد چهارم، ادوارد پنجم و ریچارد سوم (هر سه از خاندان یورک) بر انگلستان حکومت داشتند. این جنگها بنفع خاندان یورک پایان یافت. طی سال ۱۴۸۵، هنری از خاندان تودور (تئودور) از خاک فرانسه پای به انگلستان نهاد و با قتل ریچارد سوم خود بنام هنری هفتم به سلطنت رسید. خاندان تودور نیز طی سالهای ۱۴۸۵-۱۶۰۳ بر انگلستان حکومت راندند.

شاهان این سلسله ۵ تن بودند. هنری هفتم قدرت سیاسی اشراف را که بر اثر جنگ گلها تضعیف شده بود، در هم شکست. گفتنی است که تاریخ جدید انگلستان از دوره سلطنت ۲۴ ساله وی آغاز می گردد. دوره سلطنت خاندان تودور، از جمله ادوار درخشان تاریخ انگلستان به شمار می آید.

در زمان هنری هشتم، اصلاحات دینی در انگستان اعمال گردید. علت اعمال این قبیل اصلاحات، اختلاف وی با پاپ می باشد. هنری هشتم، به واسطه ازدواج جدید، قصد مترکه از همسر سابق خود را داشت و از آنجاییکه این امر با قوانین مسیحیت آنروز مغایرت داشت، از اینرو پاپ مخالفت نموده و وی را تکفیر نمود. در مقابل، وی نیز قانونی از پارلمان گذراند که بموجب آن کلیسای انگلستان تحت نفوذ شاه قرار گرفته و شاه بعنوان رئیس کلیسا محسوب گشت. پس از هنری هشتم، سه فرزند او ادوارد ششم، ماری تودور و الیزابت اول به سلطنت رسیدند. بعدها، پارلمان انگلیس مسلک انگلیکان را تصویب نمود. در سال ۱۵۵۸، الیزابت اول به پادشاهی انگلستان رسید.

در زمان سلطنت وی، بروز اختلافات مذهبی موجب کدورت روابط میان انگلستان و اسکاتلند گردید. ملکه الیزابت اول در طول ۴۵ سال حکومت خود، انگلستان را از نظر سیاسی و نظامی به قدرت درجه اول جهانی مبدل نمود. در این اثنا، فیلیپ دوم پادشاه اسپانیا که تعصب شدیدی نسبت به مذهب کاتولیک داشت، از اصلاحات دینی انگلستان به خشم آمده و به سبب حمایت الیزابت از پروتستانهای فرانسه، آهنگ مخالفت با وی ساز نموده و در صدد برآمد که او را از پادشاهی خلع نموده و دختر عمومی او ماری استوارت را بجای وی به حکومت بگمارد، اما در سال ۱۵۸۷، الیزابت مبادرت به قتل ماری استوارت نمود. فیلیپ دوم پادشاه اسپانیا این کار را بهانه قرار داده و ۱۳۵ کشتی جنگی خود را با بیش از سی هزار سپاهی روانه انگلستان نمود. گفتنی است که نیروی دریایی اسپانیا در آن زمان، به نام نیروی دریایی شکستناپذیر معروف بود. این نیروها پیش از ورود به خاک انگلستان، درگیری هایی با ناوهای انگلیسی داشتند، اما سرانجام بر اثر طوفان در دریای مانش ۱۳۰ کشتی از ۱۳۵ کشتی آنان نابود شده و سی هزار تن نیز جان باختند. از آن زمان، انگلستان گام در راه مبدل شدن به یک نیروی جهانی دریایی گذاشته و به تدریج مستعمراتی در سراسر جهان من جمله آمریکای شمالی بدست آورد. طی سال ۱۶۰۳، ملکه الیزابت درگذشت و چون وارثی نداشت تاج و تخت انگلستان به جیمز اول پسر ماری استوارت رسید. بدین طریق سلطنت انگلستان بدست خاندان استوارت افتاد. خاندان استوارت، طی دو دوره زمانی (سالهای ۴۹-۱۳۰۶ و ۱۷۱۴-۱۶۶۰) حکومت کردند. پادشاهان این سلسله روی هم هفت تن بودند. در زمان جیمز اول سر سلسله شاهان استوارت، همکاری پارلمان و شاه، که در دوره تودور تا حدی برقرار بود، پایان گرفته و طبقه متوسط از نفوذ بسیاری برخوردار گردید. جیمز اول با وجود برخورداری از مادر کاتولیک، به پذیرش مذهب رسمی انگلستان (انگلیکان) مبادرت نموده و از در دشمنی با کاتولیکها برآمد.

طی سال ۱۶۰۵، جمعی از کاتولیکها تصمیم به نابودی جیمز گرفتند، اما سوء قصد آنان پیش از اجرا کشف و خنثی شده و توطئه‌گران بازداشت گردیدند. این عمل، موجب محرومیت کاتولیکها از حقوق مدنی به مدت دو قرن شد. با مرگ جیمز، پسرش چارلز اول به پادشاهی رسید.

وی اختلافات عمده‌ای با پارلمان پیدا کرد. شاه خواستار حکومت استبدادی بود. شاه و پارلمان هر یک جداگانه برای خود متحدینی فراهم آورده و به جنگ پرداختند. چارلز از کمک‌های اشراف، انگلیکانها، کاتولیکها و ایرلندیها برخوردار بود و پارلمان نیز از یاری تجار و صنعتگران و اسکاتلندیها سود می‌جست. رهبر مخالفان شاه یک نماینده مجلس بنام اولیور کرامول بود. قوای کرامول، سپاهیان شاه را شکست داده و طی سال ۱۶۴۵، شاه به ناچار تسلیم شرایط پارلمان شد.

وی پس از چندی، مجدداً شروع به مخالفت با استبداد مبادرت نمود که با فشار پارلمان، به فرار وی از کشور منجر گردید. فرار چارلز به آغاز دومین مرحله جنگ داخلی طی سال ۱۶۴۷ منجر گردید. جنگ بزودی پایان پذیرفت. در همان اثنا، پارلمان از اشخاص ضد ارتش تصفیه شده (تصفیه‌پرایر) و باقیمانده اعضای پارلمان به محاکمه چارلز به جرم خیانت، مبادرت نمودند.

طی سال ۱۶۴۹، چارلز کشته شده، پارلمان پادشاهی را ملغی اعلام نموده و حکومت جمهوری برقرار و کرامول به ریاست جمهوری منصوب گردید. طی سال ۱۶۴۹، کرامول به ایرلند لشکر کشیده و به سرکوب شورشیان مبادرت نمود. طی سال ۱۶۵۰، همچنین قیام سلطنت طلبان اسکاتلند بدستور کرامول به شدت سرکوب شد. در سال ۱۶۵۳، کرامول با انحلال پارلمان، خود قدرت را در دست گرفت. طی سال ۱۶۵۷، پس از تشکیل پارلمان، مقام سلطنت به کرامول پیشنهاد گردید، اما وی از قبول آن خودداری نمود. در این اثنا، حضور انگلستان در صحنه‌های جهانی محسوس‌تر می‌گردید.

با تصویب قوانین دریانوردی طی سال ۱۶۵۱، جنگهای دریایی میان کشور انگلستان و هلند بوقوع پیوست که موجب پیروزی انگلستان گردید. دولت انگلستان، در جهت تصرف مستعمرات اسپانیا در آمریکای جنوبی، جنگهای ۵۸-۱۶۵۵ را ترتیب داده و با پیروزی در این جنگها، نواحی و جزایر وسیعی را بدست آورد. طی سال ۱۶۵۹، با مرگ اولیور کرامول، پسرش ریچارد کرامول جانشین وی شد. وی فاقد تجربه و قدرت لازم جهت اداره امور کشور بود. در این اثنا، سران ارتش و اعضای پارلمان بر سر جلب قدرت در مبارزه بودند. طی سال ۱۶۵۹، کرامول وادار به انحلال پارلمان شده و سرانجام بر اثر فشارهای وارده پس از هشت ماه حکومت، استعفاء داده و به خارج رفت.

طی سال ۱۶۸۰، پس از ۲۰ سال، وی مجدداً به انگلستان بازگشت. با استعفای کرامول پسر ماری استوارت (چارلز دوم از خاندان استوارت) که سالها در ناحیه اسکاتلند بر علیه کرامولها می‌جنگید، به سلطنت رسید. وی در شیوه حکومت خود ستمگری را پیشه نموده و ۲۵ سال بر کشور حکومت نمود. وی کوشش زیادی در جهت خنثی سازی آثار وقایع گذشته نمود. طی سال ۱۶۸۵، با مرگ چارلز دوم، برادرش جیمز دوم به حکومت رسید. زیاده رویهای وی در استبداد، موجب بروز انقلابی طی سالهای ۸۹-۱۶۸۸ گردید که به انقلاب باشکوه معروف است. گفتنی است که وقوع این انقلاب به برکناری جیمز دوم منجر گردید. با اتحاد دو حزب مهم آن زمان (ویگ و توری) با هفت تن از اشراف، جیمز دوم از سلطنت خلع شده و متحدانش با دعوت از مری، دختر پروتستان مذهب جیمز و شوهرش ویلیام، آنها را به سلطنت خوانده و آن دو تن نیز مشترکاً بنام ویلیام سوم و مری دوم شروع به حکومت رسیدند. در این دوران، پارلمان کشور در جهت پیشگیری از استبداد شاهان بعدی و رعایت اصول مشروطه، لایحه‌ای را تصویب نموده و به امضاء ویلیام رسانید.

از آن زمان، حکومت مشروطه سلطنتی در کشور برقرار گردید. در زمان ویلیام سوم، قدرت بدست تجار و ملاکین حزب ویگ افتاد. طی سالهای ۱۶۴۱ و ۱۶۸۹، ایرلندی‌ها سر به شورش و استقلال طلبی برداشتند. در نیمه دوم قرن هفدهم، انگلستان صدها هزار کیلومتر مربع از نقاط مختلف جهان را به استعمار خود درآورد. نفوذ گسترده این کشور در امریکای شمالی و هند موجب بروز سه جنگ انگلستان و هلند گردید که در تمامی آنها انگلستان به پیروزی دست یافت.

۱۰۴ سال پس از بهم پیوستن انگلستان و اسکاتلند، طی سال ۱۷۰۷، پارلمان‌های دو کشور نیز ادغام گردید. گفتنی است که این اتحاد سرفصل جدیدی در تاریخ مملکت متحد بریتانیای کبیر و اسکاتلند به شمار می‌رود. در طول قرن هجدهم، جنگ‌هایی میان فرانسه و انگلستان بر سر نقاط مستعمراتی جریان داشته و امپراطوری انگلستان توسعه اقتصادی فراوانی یافت.

در این اثنا، دولت نخستین نخست وزیر بریتانیای کبیر (رابرت والیول) طی سالهای ۴۲-۱۷۲۱ بر سر کار آمد. با مرگ وی طی سال ۱۷۱۴، پارلمان، سلطنت انگلستان را به یکی از نواده‌های جیمز اول (سر سلسله خاندان استوارت) بنام جرج اول، محول نمود. جرج امیر ناحیه هانور در آلمان بود.

در زمان نخستین پادشاهان سلسله هانور، اختیارات سلطنتی از حیطة اختیارات شاه خارج شده و حکومت بدست پارلمان افتاد. در نیمه دوم قرن هجدهم، انگلستان بتدریج اکثر مستعمرات خود در آمریکا را از دست داد و تنها کانادا در آمریکای شمالی برای آن باقی ماند.

اما کمی پس از آن توانست سرزمینهای زیادی را در اقیانوسیه را تحت استعمار خویش درآورد. پیروزی انگلستان در جنگ‌های اروپایی انقلاب فرانسه و در جنگ با ناپلئون بر اقتدار این کشور افزود. طی سالهای ۱۸۵۰-۱۷۵۰، وضعیت کشاورزی یک طرفه انگلستان به صنعتی کامل تبدیل شده و انگلستان به عنوان نخستین قدرت صنعتی جهان مطرح گردید. تحولات این دوره به انقلاب صنعتی معروف است. از اواخر قرن هجدهم، نفوذ انگلستان در جنوب شرقی آسیا آغاز گردید. در اواخر قرن ۱۸، نهضت استقلال طلبان در ایرلند بوجود آمد. طی سال ۱۸۳۲، حزب لیبرال از اتحاد صاحبان صنایع و حزب ویگ به وجود آمده و قدرت سیاسی از طبقه اشراف به طبقه متوسط انتقال یافت. طی سال ۱۸۳۳، پارلمان کشور، پس از سالها کشمکش بردگی را ممنوع اعلام نمود.

طی سال ۱۸۳۷، ملکه ویکتوریا سلطنت ۶۴ ساله خود را آغاز نمود. وی از لحاظ مدت سلطنت، از طولانی ترین دوران حکمرانی بر انگلستان برخوردار بوده است. طی دوره سلطنت وی، انگلستان به اوج قدرت سیاسی، اقتصادی و نظامی خود رسید. طی دوره سلطنت وی همچنین اصلاحات سیاسی فراوانی اعمال گردید. در اواخر نیمه اول قرن نوزدهم، حزب محافظه کار بنیان نهاده شد.

در این اثنا، نفوذ شدید انگلستان بر کشورهای آسیایی به شدت ادامه یافته و تهدید منافع این کشور در چین به بروز جنگ تریاک (۴۲-۱۸۳۹) میان کشورهای چین و انگلستان منجر گردید.

جنگ آغاز شده و با پیروزی انگلستان، هنگ کنگ به بریتانیا واگذار گردید. بنادر مهم چین نیز بر روی تجارت خارجی باز شد. همچنین طی سالهای ۵۶-۱۸۵۳، بریتانیا در جنگ کریمه داخل شده و

به نفع متفقین (عثمانی، فرانسه و ساردنی) و علیه روسیه جنگید. طی نیمه دوم قرن نوزدهم، اتحادیه‌های کارگری، گسترش یافت. پس از سال ۱۸۷۵، بریتانیای کبیر که انحصار صنایع جهانی را برعهده داشت، با رقبایی همچون آلمان و آمریکا مواجه شده و به واسطه ایجاد بازارهای جدید، به توسعه طلبی در مصر و جنوب آفریقا مبادرت نمود. پس از چندی، نواحی بسیاری، ضمیمه دیگر مستعمرات انگلستان گردید. طی سال ۱۹۰۱، با مرگ ملکه ویکتوریا (نام‌آورترین پادشاه انگلستان) که سلطان ناحیه زرخیز هند نیز محسوب می‌گردید) فرزند وی به نام ادوارد هفتم از خاندان ساکس کوبورگ گوتا به حکومت رسید. در زمان این پادشاه، اصلاحاتی در کلیه امور کشور اعمال گردید. طی دوران حکومت ادوارد، دولت انگلستان تغییراتی در سیاست‌های خارجی خود اعمال نموده و به انعقاد سلسله معاهداتی مبادرت نمود که قاره اروپا را از نظر جبهه‌بندی سیاسی منقسم ساخت. این قبیل جبهه‌بندیها خود به برپایی مسابقه تسلیحاتی منجر گردید. این مسابقه که در اروپا ادامه داشت، سرانجام به بروز جنگ جهانی اول منجر شد. با آغاز درگیری در نواحی اولیه جنگ (اتریش و صربستان) و گسترش جنگ در مرزهای روسیه و فرانسه توسط آلمان، دولت بریتانیا، در چهارم اوت سال ۱۹۱۴، به آلمان اعلان جنگ داد. ارتش انگلستان به حمایت از قوای بلژیک که در حال عقب‌نشینی بودند، مبادرت نمود تا از این طریق، به سپاهیان متفقین ملحق گردد. از همان اوایل جنگ، انگلستان تفوق نظامی عظیمی در دریاهای اروپا داشت به نحویکه این وضعیت تا انتهای جنگ حفظ گردید. در نتیجه تفوق تجهیزات، نیروی دریایی آلمان، در پایگاههای خود در محاصره بود. در نزدیکی نواحی مرکزی شیلی، ناوگان آلمان توانست ناوگان بریتانیا را شکست دهد. این درحالیست که طی هشتم دسامبر، کلیه کشتیها در نزدیکی جزایر فالکنند در آبهای آرژانتین منهدم گردیدند. از این دوران، مستعمرات آفریقایی آلمان بتدریج به تصرف متفقین به ویژه انگلستان درآمد. طی سال ۱۹۱۵، جنگ با شدت ادامه یافت. در جنوب غربی آسیا، سپاهیان بریتانیا به بین‌النهرین (عراق و سایر کشورهای عربی شمال شبه جزیره عربستان که در آن زمان جزو امپراطوری عثمانی بودند نیز متحد آلمان بود) هجوم برده و به اشغال کوه‌العمار مبادرت نمودند.

اما پس از چندی آنجا را از دست دادند. طی سال ۱۹۱۶، جنگ شدت گرفته و متحدین نواحی بسیاری را اشغال کردند. طی سال ۱۹۱۷، آمریکا در حمایت از متفقین وارد جنگ شد. در این اثنا، جنگ بشدت گسترش یافته و به کشته شدن تعداد زیادی از افراد انگلیسی منجر گردید.

طی سال ۱۹۱۷، سایر نیروهای متفقین به کمک انگلستان شتافته و نواحی بین‌النهرین، اردن، فلسطین، سوریه و لبنان بتصرف انگلستان و فرانسه درآمد. در آوریل سال ۱۹۱۸، متفقین بتدریج تمامی نواحی اشغالی را پس گرفتند. متحدین آلمان نیز بتدریج تسلیم شده و سرانجام خود آلمان نیز پذیرای شکست شد. قرارداد صلح با آلمان در ورسای (حومه پاریس) امضاء شده و آلمان به پرداخت غرامت‌هایی به متفقین ملزم گردیده و ضمناً مستعمرات خود را نیز از دست داد.

بدین ترتیب، جنگ جهانی اول پایان پذیرفت. پس از جنگ، بریتانیا با مسائل دشواری مواجه گردید که از آن جمله می‌توان به شورش ایرلندیها اشاره نمود که سرانجام به استقلال بخش اعظم آن سرزمین منجر گردید. از سوی دیگر، پرداخت دیون انگلستان به امریکا، به بروز بحران‌هایی منجر گردید. در این اثنا، شورش در هند و چند مستعمره دیگر نمایان تر گردید.

پس از برقراری آرامش نسبی و موقت، بحران اقتصادی سالهای ۳۱-۱۹۲۹ پیش آمد که اغلب ممالک جهان را به ورطه ورشکستگی کشاند. گفتنی است که تنها انگلستان توانست بر آن غلبه نماید. توسعه طلبی آلمان هیتلری سرانجام طی سال ۱۹۳۹، به وقوع جنگ جهانی دوم منجر گردید. طی سوم سپتامبر سال ۱۹۳۹، انگلستان به آلمان اعلان جنگ داد. در ماه آوریل ۱۹۴۰، نیروهای انگلیسی و فرانسوی برای کمک به نروژ در مقابل حمله آلمان به آنجا اعزام گشتند، اما بعدها به واسطه کمک به فرانسه در مقابل حمله احتمالی آلمان به فرانسه رفتند که این امر خود به سقوط دولت چمبرلن و روی کار آمدن دولت چرچیل منجر گردید. در ماه مه همان سال، نیروهای انگلیسی به عقب‌نشینی از بندر دکنرک (در شمال فرانسه) مبادرت نمودند. با سقوط فرانسه، ژنرال دوگل رهبر ضد آلمانی‌های آن کشور، نهضت فرانسه آزاد را در لندن بنیان نهاد. در طول جنگ، کشتیهای جنگی انگلستان همواره با حملات زیردریاییها و ناوهای آلمانی مواجه بودند. پس از تسلیم فرانسه،

انگلستان به رهبری چرچیل به تنهایی جنگ را ادامه داده و آلمان نیز می‌کوشید تا از راه بمباران هوایی این کشور را وادار به تسلیم نماید. در ماه می ۱۹۴۱، حملات هوایی آلمان قطع گردید.

در این اثنا، متحدین به پیشرفتهای خود به ویژه در منطقه بالکان ادامه داده و از این روی، دهها هزار سرباز بریتانیایی با بجای گذاردن تجهیزات خویش از یونان عقب‌نشینی نمودند.

جنگ در جبهه افریقا عمدتاً به نفع انگلستان و سایر متفقین آن ادامه داشت تا اینکه سرانجام در ماه می سال ۱۹۴۳، نیروهای محور در شمال افریقا تسلیم شدند. امپراطوری آفریقای شرقی ایتالیا نیز از سال ۱۹۴۱ در تصرف بریتانیا بود. نیروهای بریتانیایی طی سال ۱۹۴۱، عراق، سوریه و بعدها همراه با کمک نیروهای روسی، ایران را نیز تسخیر نمودند.

طی سال ۱۹۴۱، کشور شوروی و سپس آمریکا در جرگه متفقین وارد جنگ شدند.

ایتالیا نیز طی سال ۱۹۴۳ تسلیم متفقین شد. در ششم ژوئن ۱۹۴۴، با حمله متفقین به نورماندی، جبهه دوم افتتاح شده و بتدریج آلمان از فرانسه و بلژیک و هلند و لوکزامبورگ عقب‌نشسته و سرانجام در حمله نهایی در فوریه سال ۱۹۴۵ شکست نهایی به آلمان وارد آمد، به نحویکه این کشور در هفتم ماه مه تسلیم بلاقید و شرط شد و جنگ در اروپا پایان یافت. طی جنگ، ژاپن نیز به مستعمرات انگلستان در شرق و جنوب شرقی آسیا حمله برده و به اشغال نواحی مذکور نمود.

سرانجام جنگ پایان یافته و دوره ترمیم خسارات آغاز گردید. طی سال ۱۹۴۱، انگلستان به امضای منشور آتلانتیک با آمریکا مبادرت نموده و نقش بزرگی در کنفرانسهای کازابلانکا، قاهره، مسکو، تهران و یالتا (در کریمه) ایفا نمود. طی دوره جنگ، سطح انتخابات شکست خورده و حزب کارگر به رهبری کلمنت اتلی رشته امور را در دست گرفت.

طی سال ۱۹۴۸، هندوستان استقلال یافته و حل مساله فلسطین به سازمان ملل متحد واگذار گردید. طی سال ۱۹۵۵، آنتونی ایدن به نخست‌وزیری برگزیده شد. حضور قوای انگلستان در نیروهای اشغالگر کانال سوئز از سال ۱۹۵۶ موجب بی‌اعتباری این کشور نزد سایر کشورها و ملل

جهان گردید. طی سال ۱۹۵۷، مک میلان به نخست وزیری رسید. طی سال ۱۹۶۴ نیز، هارولد ویلسون از حزب کارگر به نخست وزیری برگزیده شد.

در سال ۱۹۷۰، پس از سالها مجادله، بریتانیای کبیر عضو بازار مشترک اروپا گردیده و ادوارد هیث به نخست وزیری رسید. طی سال ۱۹۷۴ نیز با استعفای هیث، ویلسون نخست وزیر شد، اما وی نیز در سال ۱۹۷۶ استعفا داده و جیمز کالاهان (از حزب کارگر) به نخست وزیری رسید.

طی سال ۱۹۷۹، در انتخابات عمومی، محافظه کاران به رهبری مارگارت تاچر به پیروزی دست یافته و دولت خود را تشکیل دادند. ظرف چند سال اخیر، مشکلات فراوانی من جمله بیکاری، دامنگیر انگلستان بوده است. هم اکنون بیش از سه میلیون بیکار در انگلستان وجود داشته که مرتباً نیز بر این تعداد افزوده می شود. اعتصابات فراوانی نیز طی سالهای ۸۱-۱۹۸۰ رخ داد.

در سال ۱۹۸۱، درگیریهای شدیدی میان شهروندان ایرلند شمالی و نظامیان انگلیسی بوقوع پیوست که منجر به صدها کشته و زخمی گردید.

اعتصابات غذا نیز از سوی مبارزین ایرلندی (از جمله بابی ساندز) در زندانهای انگلیسی بمنظور به رسمیت شناخته شدن حقوق آنان بعنوان زندانی سیاسی نیز صورت گرفت که سرانجام با وساطت کلیسا متوقف شده و طی آن چندین تن از اعتصابیون جان سپردند.

طی سال ۱۹۸۱، همچنین اکثر شهرهای انگلستان صحنه تظاهرات رنگین پوستان و بیکاران بود. جامعه انگلستان، جامعه لائیک محسوب شده و آموزش های دینی مدارس آن بسیار کلی بوده و محدود به مسیحیت نمی گردد. سه شنبه قبل از ۴ شنبه توبه در انگلستان به «روز کلوجه» معروف است. مردم در این روز بنا بر سنت قدیم کلوجه میپزند و در آن از کره و تخم مرغ که طی ۴۰ روز از خوردن آن بر حذر شده بودند، استفاده می نمایند. «یکشنبه مادری» چهارمین یکشنبه دوره ۴۰ روزه، دوران روزه داری انگلیسی هاست و روزی است که کلیه شهروندان به تدارک هدیه ای برای مادران خود مبادرت می نمایند. طی نخستین دوشنبه ماه می نیز جشن «روز می» برگزار می گردد. در شب ۵ دسامبر که به شب آتش بازی معروف است، مجسمه «فاوک» سوزانده می شود تا

شکست او در به آتش کشیدن مجلس انگلستان طی ۴ نوامبر ۱۶۰۵ جشن گرفته شود. دومین یکشنبه ماه نوامبر نیز روز یاد بود سربازان انگلیسی است. در این روز سپاه انگلستان با فروش کاغذهای قرمز رنگی، به جمع آوری اعانه برای سربازان مبادرت می نماید. در شب کریسمس، مصادف با ۲۵ دسامبر، نیز جشن تولد مسیح برپا می گردد. در انگلستان اکثر ادارات، (و نه مغازه ها) در فاصله بین کریسمس تا سال جدید تعطیل می باشند. روز سال جدید (اول ژانویه)، جمعه نیک (جمعه پیش از عید پاک)، دوشنبه پاک (دوشنبه پس از عید پاک) در زمره ایامی محسوب می گردند که در انگلستان به «تعطیلات بانکی» معروفند، چرا که طی این سه روز صاحبان کلیه مشاغل وحتى بانکداران از فعالیت خود داری می نمایند. سایر تعطیلات بانکی شامل روز می، آخرین دوشنبه ماه می و آخرین دوشنبه آگوست، روز کریسمس و روز بوکس است. کارمندان کشور انگلستان نیز، از تعطیلات سالیانه ۴ تا ۵ هفته ای برخوردار می باشند. اکثریت شهروندان انگلیسی نیز به استفاده از مرخصی های کاری خود طی ماه های جولای یا آگوست مبادرت می نمایند. عده ای نیز جهت پرداختن به اسکی از این تعطیلات طی فصل زمستان بهره می گیرند.

ملاحظات جغرافیایی

کشور انگلستان با ۲۴۴/۰۴۶ کیلومتر مربع وسعت معادل ۹۳/۶۰۰ مایل مربع (هفتاد و چهارمین کشور جهان) در نیمکره شمالی، در غرب قاره اروپا، در شرق اقیانوس اطلس شمالی، در کنار دریای مانس از سمت جنوب، دریای شمال از مشرق و دریای ایرلند در مغرب، واقع شده و متشکل از دو قسمت اصلی است که نصف النهار مبداء از جنوب شرقی آن (ناحیه گرینویچ در حومه لندن) می گذرد. قسمتی از انگلستان (در ایرلند شمالی) با جمهوری ایرلند (ایرلند جنوبی) مرز مشترک دارد. سرزمین بریتانیا از مساحتی معادل کشور نیوزیلند و نیمی از خاک کشور فرانسه برخوردار میباشد. این سرزمین از چشم اندازهای مختلفی برخوردار بوده و سهم عمده اراضی آن، به جز مناطق شمالی و جنوب غربی، نسبتا مسطح و کم ارتفاع است و این درحالی است که بیشتر

قسمتهای ولز و اسکاتلند از سرزمینهای کوهستانی متشکل می‌گردد. به طور کلی می‌توان گفت که کشور انگلستان به ناحیه ای کوهستانی در شمال و غرب و ناحیه ای پست در شرق قابل تقسیم است که دهانه رودخانه اگز (اگزتر) در جنوب غربی و رودخانه تیس (تی ساید) در شمال شرقی، تا حدودی مرز بین این مناطق را مشخص می‌نماید. آب و هوای بریتانیا، اگر چه بسیار متغیر بوده و در تمام مواقع سال بارانی است، معمولاً ملایم و معتدل است. آب و هوای غرب کشور مرطوب و ملایم تر از شرق کشور است، درحالیکه شمال غربی مرطوبترین ناحیه کشور است. اسکاتلند و شمال کشور نیز از زمستان های سختی برخوردار بوده و از بارش برف زمستانی فراوانی برخوردار می‌باشند. جنوب شرقی کشور نیز از بهترین و گرمترین آب و هوا برخوردار می‌باشد و این درحالیست که حتی در این قسمتها نیز امکان بروز زمستانهای طولانی، سرد و پربارش وجود دارد. متوسط درجه حرارت در ماه ژانویه ۴ درجه سانتیگراد (معادل 39 F) و طی ماه ژوئیه ۱۸ درجه سانتیگراد (معادل 64 F) می‌باشد. اگر چه ممکن است در تابستان درجه حرارت در جنوب شرقی بر ۲۶ درجه سانتیگراد (79 F) بالغ گردد. این کشور را می‌توان از لحاظ طبیعی به سه ناحیه به ترتیب ذیل تقسیم نمود:

ناحیه اسکاتلند در شمال

قسمت اعظم ارتفاعات کشور در آن واقع گردیده و ناحیه‌ای سرسبز و پوشیده از چمنزار است که قسمت عمده جنگل‌های کشور را در بر گرفته است. رودهای زیادی در آن جریان دارند که از آن جمله می‌توان به رودهای دی، کلیاد و توئید اشاره نمود. آب و هوای انگلستان معتدل کوهستانی و اقیانوسی است. بلندترین نقطه آن قله بن‌نویس با ۱۳۴۳ متر ارتفاع است. از جمله جزایر مهم کشور می‌توان از جزایر شتلند، اورکنی و هبرید (داخلی و خارجی) و جزیره‌های کوچکتر آیلی، لوئیس، مال، رم و ارن نام برد.

ناحیه آلستر (ایرلند شمالی)

ناحیه آلستر، قسمتی از شمال جزیره ایرلند است، که ناحیه‌ای نسبتاً کم ارتفاع می باشد، اما از نقاطی با ارتفاع زیاد برخوردار بوده و جنگل‌های آن عمدتاً در همین نواحی واقع شده‌اند. رودهای بن، رو و بلاک و اتر از جمله مهم‌ترین رودها، و مگی و راتلی نیز از جمله مهم‌ترین جزایر آن محسوب می گردد. آب و هوای ناحیه مذکور، معتدل و مرطوب است.

سایر نقاط (انگلند و ویلز)

مناطق انگلند و ویلز، قسمت جنوبی جزیره اصلی را شامل می گردند. نواحی وسیعی از آن را جلگه‌ها، مراتع و نواحی پست پوشانده‌اند. نواحی مرتفع آن عمدتاً در شمال و غرب واقع شده‌اند. از جمله مهم‌ترین رودهای مهم آن می توان به تیمز (تایمز)، اوز، ایون، مرزی، هامبر، تاین، ترنت و سورن اشاره نمود. از جمله جزیره‌های مهم آن نیز می توان از جزایر هالی، انگلسی، وایت و شیپی نام برد. بلندترین نقطه این منطقه، قله سنودن با ۱/۵۸۰ متر ارتفاع می باشد. بطور کلی آب و هوای مناطق فوق، بعلت تأثیرپذیری از جریان گلف استریم که تا کناره‌های غربی و جنوبی آن را فرا می گیرد، معتدل و همراه با بارندگی‌های فراوان همراه می باشد. از جمله مهم‌ترین بنادر مهم انگلستان نیز می توان به بندر لندن در مصب رود تیمز، گلاسگو در کنار رود کلاید، لیورپول و بلفست در ساحل دریای ایرلند، کاردیف در تنگه بریستول و ساوت همپتن در ساحل دریای مانش اشاره نمود.

ملاحظات سیاسی

نوع حکومت کشور انگلستان، پادشاهی مشروطه است. ثبات سیاسی کشور انگلستان فوق العاده بوده و یکی از با ثبات ترین سیاستهای جهان به شمار می آید. قوه مقننه از دو مجلس قانون گذاری (مجلس عوام) با ۶۳۵ عضو (برای مدت ۵ سال) و (مجلس اعیان) با ۱۰۰۰ عضو تشکیل یافته است. قانون اساسی موجود انگلستان، قسمتی از قوانین تصویبی مجلس، قسمتی از قوانین

عرفی جاری و معمول، و قسمتی از حقوق سنتی تشکیل یافته است. مواد قانون اساسی هیچگاه بصورت مدون درنیامده و در مواقع لزوم می‌توانند بر طبق شرایط روز از طریق تصویب پارلمان و یا آرای عمومی تغییر پذیرند. مجلس لردها عالیترین مرجع رسیدگی در کشور است و نمایندگانش شامل نمایندگان موروثی، اشراف و نجیب‌زادگان، قضات عالی‌مادام‌العمر، ۲ اسقف و ۲۴ نفر از کشیشان عالی می‌باشد. این مجلس دارای قدرت به تعویق انداختن تصویب قوانین می‌باشد ولی نمی‌تواند از تصویب نهائی آنها جلوگیری کند. مجلس عوام واضع قوانین و تصویب‌کننده نهائی آنها می‌باشد. کشور انگلستان از اتحاد اسکاتلند، انگلند، ویلز و ایرلند شمالی تشکیل یافته که واحدهای فوق در امور داخلی خویش، استقلال و خودمختاری نسبی دارند و هر یک به عنوان کشور مستقل محسوب می‌گردند. بر اساس آخرین تقسیمات کشوری، انگلند از ۳۹ ولایت (کاونتی)، ۶ متروپولیتن کاونتی و «لندن بزرگتر» تشکیل گردیده است. فعالیت احزاب در انگلستان تا حدودی آزاد است. از جمله احزاب مهم آن می‌توان به احزاب محافظه کار، کارگر، آزادیخواه، دموکرات لیبرال (آزادیخواه)، و حزب ملی اسکاتلند اشاره نمود. طی سال ۱۹۴۵، کشور انگلستان به عضویت سازمان ملل در آمده و علاوه بر آن در سازمان‌های پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو)، سازمان پیمان مرکزی (سنتو)، اتحادیه اروپای غربی (وئو)، شورای اروپا، جامعه اروپا، سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (اواسی‌دی)، برنامه کلمبو-بانک توسعه آسیا (آدب)، شورای همکاریهای گمرکی (سی‌سی‌دی)، کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای اروپا (اسه)، کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای آمریکا، لاتین (اکلا)، سیستم پولی اروپا (امس)، ملل مشترک‌المنافع، سازمان خواروبار ملل متحد (فائو)، گات، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (یااآ)، بانک جهانی، سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ایکائو)، انجمن بین‌المللی توسعه سازمان ملل متحد (آیدا)، بنگاه مالی بین‌المللی (ایفک)، سازمان بین‌المللی کار (ایلو)، سازمان مشورتی دریایی بین‌دول (ایمکو)، صندوق بین‌المللی پول (ایمف)، اتحادیه بین‌المللی مخابرات (ایتو)، سازمان علمی، فرهنگی و تربیتی ملل متحد (یونسکو)، اتحادیه جهانی پست (یوپو)، سازمان جهانی هواشناسی (ومو)، سازمان جهانی بهداشت (وهو) و بانک عمران آمریکا (ایدب) نیز

عضویت دارد. طی سال ۱۵۳۳، مقارن با حکومت هنری هشتم، انگلستان از به رسمیت شناختن کلیساهای کاتولیک خودداری نموده و از کلیسای Anglican به عنوان کلیسای رسمی کشور یاد نمود. با این وجود، پادشاه رئیس کشور بوده و کلیساهای از هیچ گونه قدرت سیاسی برخوردار نمی باشند. در کشور انگلستان، قانون اساسی مدونی وجود نداشته و قوانین اجتماعی در نتیجه تصمیم گیری های پارلمان ملی وضع می گردند. نخستین قوانین پارلمانی کشور طی جنگ سال ۴۹-۱۶۴۲ با قدرت اجرایی چارلز اول به تصویب رسید. در آن اثنا، اولیور کرومول تحت عنوان ویکتوریا به انگلستان حکومت می نمود. اما پس از مرگ وی، سلطنت قدرت خود را بازیافت. از آن پس، ملکه الیزابت دوم در راس حکومت قرار دارد و این درحالیست که مأمورین منتخب دولتی به اداره کشور مبادرت می نمایند. خانه ملت مهمترین بخش قانونگذاری کشور، از ۶۵۹ عضو برخوردار می باشد. در کشور انگلستان، حزبی که بیشترین کرسی مجلس را به خود اختصاص دهد، عهده دار رهبری کشور گردیده و رهبر آن حزب نیز به سمت نخست وزیری نائل می آید. نخست وزیر نیز به کمک کابینه خود به تشکیل نیروی اجرایی کشور مبادرت می نماید. سن رای در کشور انگلستان ۱۸ سالگی است و انتخابات حداقل هر ۵ سال یکبار برگزار می گردد. این درحالیست که در عمل انتخابات در فواصل زمانی کمتر از ۵ سال نیز برگزار می گردد، چراکه نخست وزیر به تعیین زمان انتخابات مبادرت می نماید. نهاد ارشد پارلمان کشور، "house of lords" است، که از بیش از ۱۲۰۰ عضو برخوردار می باشد. گفتنی است که بالغ بر دو سوم این افراد، به کسب قدرت به صورت موروثی نائل می آیند. ۱۲۰۰ عضو مذکور، از حق رای دهی برخلاف قوه مقننه نیز برخوردار می باشند و این درحالیست که حق بلوکه کردن آن را ندارند. در ماه می ۱۹۹۹، "house of lords" با پیشنهاد ایجاد تغییر ساختار خود موافقت نمود. از میان ۷۵۲ نماینده، ۹۲ نفر رای بر ادامه کار مسئولیت خود (که به صورت موروثی آن را بدست آورده بودند) دادند. تغییرات اجتماعی اساسی کشور و تحولات زیادی در نحوه پوشیدن لباس، دید سیاسی مردم و... پس از دهه ۱۹۶۰ بوقوع پیوست. در اواخر دهه مذکور، قوانین طلاق و سقط جنین قانونی شده و حقوق مساوی زنان و مردان در برابر بر عهده

گرفتن مسئولیت های برابر مطرح گردید. دهه ۱۹۷۰، با پریشانی زیادی در ایرلند شمالی همراه بود. طی دهه ۱۹۶۰، پیروان کاتولیک بر این باور بودند که تبعیضات اجتماعی پیروان پروتستان، به افزایش خشونت منجر می گردد. گفتنی است که بروز این چنین درگیری هایی، خود به دخالت ارتش انگلستان در سال ۱۹۶۹ منجر گردید. طی دهه ۷۰، ارتش جمهوری ایرلند IRA، مصرانه بر اتحاد ایرلند و ایرلند شمالی تاکید داشت. طی سال ۱۹۷۳، کشور انگلستان به جمع کشورهای عضو اتحادیه اروپا پیوست. طی سالهای ۱۹۷۴-۱۹۷۹، حزب کارگر در راس قدرت قرار داشت. سرانجام، طی سال ۱۹۷۹، محافظه کاران به رهبری مارگارت تاچر موفق به کسب قدرت شده و تاچر، به عنوان نخستین نخست وزیر زن تاریخ اروپا معرفی شد. در ژوئن سال ۱۹۸۲، هنگامی که انگلستان موفق به محاصره جزایر فالکنند شد، تاچر به کسب مجدد محبوبیت خود دست یافت. در انتخابات سال ۱۹۹۰، تاچر مجدداً کاندیدای این مقام شد، اما رهبر حزب محافظه کار، جان مازور، او را کنار زده و به عنوان نخست وزیر برگزیده شد. در انتخابات عمومی سال ۱۹۹۲، محافظه کاران پیروزی یافته و روز به روز از محبوبیت دولت مازور کاسته می شد. تا اینکه نهایتاً، طی سال ۱۹۹۷، حزب کارگر، پس از ۱۸ سال به کنار زدن حزب محافظه کار نائل آمده و قدرت را به دست گرفت. تونی بلر نخست وزیر جدید انگلستان جوانترین فرد انگلیسی است که پس از قرن ۱۹ میلادی به این سمت منصوب گردید. بلر، در ابتدای فعالیت خود، قدرت بیشتری به بانک انگلستان واگذار نمود. وی همچنین به احداث پارلمان جدید در اسکاتلند مبادرت نمود.

ملاحظات اقتصادی

از جمله مهم ترین صنایع کشور می توان به آهن و فولاد، وسایل مهندسی، کشاورزی، ساختمانی، راهسازی، ماشین و هواپیماسازی، منسوجات، شیمیایی و تولیدات غذایی و نظامی اشاره نمود. غلات، چغندر قند، سیب زمینی، میوه و سبزیجات نیز از جمله مهم ترین محصولات کشاورزی کشور به شمار می آید. سرانه زمین مزروعی برای هر نفر بالغ بر ۰/۱۲ هکتار می باشد. تولید سالانه

گوشت گاو ۱/۰۶ میلیون تن، گوشت خوک ۸۶۲ هزار تن، گوشت گوسفند ۲۴۳ هزار تن و صید ماهی ۹۸۰ هزار تن می‌باشد. تولید سالانه نیروی الکتریسیته نیز معادل ۲۸۳/۳۸ میلیارد کیلووات ساعت است. نخستین نیروگاه برق اتمی در جهان برای اولین بار در انگلستان آغاز بکار نمود و در حال حاضر، قسمتی از برق این کشور توسط این نیروگاه‌ها تأمین می‌گردد. طی سال‌های اخیر، نفت و گاز طبیعی به مقادیر فراوان در دریای شمال کشف گردیده و قسمت عمده احتیاجات سوختی این کشور را تأمین می‌نماید. ذخایر شناخته شده نفت بالغ بر ۱۹ میلیارد بشکه می‌باشد.

معادن ذغال سنگ نیز فراوان بوده، آهن، سرب، مس و روی، قلع، بوکسیت، نمک، گچ، سیلیس و آهنک نیز از جمله مهم‌ترین معادن کشور به شمار می‌آید.

نیروی کار کشور بالغ بر ۲۶/۱۰۰۰۰۰ نفر است که ۳۳٪ آن در صنایع و ۳٪ در بخش کشاورزی مشغول به فعالیت می‌باشند. واحد پول کشور، پوند یا لیره انگلیس معادل ۱۰۰ پنس یا پنی، برابر با ۲/۱۹ دلار است. تولید ناخالص ملی، ۲۷۷/۹۳ میلیارد دلار و درآمد سرانه ۹۷۲،۴ دلار می‌باشد که ۳۲٪ آن از صنایع و ۳٪ از کشاورزی، ۱۲٪ از معدن‌داری، ۹٪ از حمل و نقل و ارتباطات و ۴۲٪ از تجارت و خدمات حاصل می‌گردد. هزینه‌های آموزش و پرورش کشور بر ۶/۲٪ تولید ناخالص ملی بالغ می‌گردد. نرخ سالانه رشد تولید ناخالص ملی حدود ۱/۶٪ است.

از جمله عمده‌ترین محصولات وارداتی انگلستان می‌توان به تولیدات نفتی، فلزات، گوشت، خشکبار، قالی و میوه‌جات اشاره نمود که اکثراً از کشورهای آمریکا (۱۰٪)، آلمان غربی (۸٪)، هلند (۸٪) و فرانسه (۸٪) وارد می‌گردد. میزان صادرات این کشور، ۹۲ میلیارد دلار است که عمدتاً بر ماشین‌آلات، تولیدات مهندسی، جنگ‌افزار، مواد شیمیایی، وسایل برقی، اتومبیل، پارچه و کنسرو مشتمل می‌گردد که اکثراً به کشورهای آمریکا (۹٪) و فرانسه و آلمان غربی و هلند (هر یک ۶٪) صادر می‌گردد. سرانه تولید ناخالص داخلی کشور انگلستان (GDP) بر ۴۱۰/۲۱ دلار آمریکا بالغ می‌گردد. اقتصاد بریتانیا در میان کشورهای جهان در رده چهارم قرار دارد. این کشور در حالی به استقبال قرن بیست و یکم رفت که با رشد اقتصادی فزاینده و سطح بیکاری نسبتاً ناچیز روبرو

گردید. روند سریع صنعتی شدن انگلستان طی قرن ۱۹ میلادی، سبب گردید که این کشور به یکی از قدرتمندترین کشورهای صنعتی جهان مبدل گردد. این درحالیست که آثار ناشی از جنگ جهانی دوم، همواره اقتصاد این کشور را تحت الشعاع قرار می داد. پس از جنگ جهانی دوم، در سال ۱۹۹۵، اکثریت بخشهای اقتصاد کشور ملی شد. این موضوع به نوبه خود، سبب گردید که طی ۵ دهه، کشور انگلستان با رکورد قابل توجه اقتصادی در میان سایر کشورهای اروپایی مواجه گردد. با به روی کار آمدن مارگارت تاچر طی سال ۱۹۷۹، صنایع کشور پیشرفت نموده و بسیاری از صنایع به بخش خصوصی واگذار گردید. در نتیجه در کارخانجات رقابت افزایش یافت. در حال حاضر، بخش های خدماتی کشور از اهمیت بیشتری نسبت به بخش صنعتی برخوردار گردیده و شهر لندن به یکی از مهمترین مراکز اقتصادی دنیا مبدل گردیده است. منابع طبیعی این کشور نیز بر نفت، ذغال سنگ و گاز طبیعی مشتمل می گردد. خدمات بهداشتی و درمانی ملی انگلستان موسوم به (NHS) در سطح بسیار خوبی ارائه گردیده و هزینه نسخه، دارو و معالجات دهان و دندان برای کودکان و جمعی از بیماران من جمله زنان باردار رایگان می باشد. علاوه بر NHS، مراکز درمانی خصوصی نیز در انگلستان فعالیت دارند. در حال حاضر، شهروندان انگلیسی با پرداخت مبالغی به شرکتهای بیمه خصوصی خود، بیمه درمانی می گردند تا از معطلی های طولانی مدت جهت برخورداری از امکانات دولتی رهایی یابند. نظارت بر ارز، در این کشور وجود ندارد. تعداد بسیاری بانک بزرگ در بریتانیا فعالیت داشته و در اکثر شهرها نیز از یک یا چند شعبه برخوردار می باشند. اگر چه طی سال های اخیر به واسطه ادغام و بهینه سازی بانک ها، از تعداد شعبه ها کاسته شده است.

در اکثر بانک ها و بانک های رهنی (نظیر بانک های پس انداز) می توان امور بانکی با استفاده از تلفن و اینترنت امکان پذیر است. طی سال های اخیر، خیلی از بانک ها به سبک جدید تاسیس شده است که در سوپر مارکت ها یا مغازه ها، حساب های بانکی و خدمات نوینی ارائه می نمایند. در این حالت، افراد مقیم و غیر مقیم از توانایی افتتاح حساب بانکی برخوردار می باشند.

هزینه زندگی در بریتانیا بالاست، به ویژه هزینه غذا و کالاهای مصرفی سبب گردیده است که این کشور در زمره یکی از پرهزینه ترین کشورهای جهان محسوب گردد. هر چند، بین جنوب انگلستان که ثروتمند و پرهزینه است و شمال آن، اسکاتلند، ولز و ایرلند شمالی که کم هزینه تر و ارزانتر است، اختلاف زیادی وجود دارد. عوارض و مالیات اتومبیل، بنزین، مشروبات الکلی و تنباکو بالاست. با این وجود میزان حقوق افراد نیز، خصوصا در جنوب انگلستان، نسبتا بالاست.

بر اساس ارقام منتشره از سوی دفتر ملی آمار انگلستان، تولید ناخالص داخلی این کشور، ظرف ۳ ماهه آخر سال ۲۰۰۱، نسبت به ۳ ماهه پیش از آن، ۰/۲ درصد افزایش داشته است.

طبق آمار بدست آمده طی سال ۲۰۰۱، کشور انگلستان از رشد اقتصادی معادل ۴/۲ درصدی برخوردار می باشد که نسبت به رشد اقتصادی ۳ درصدی سال ۲۰۰۰ از رشد اندکی برخوردار بوده است و این در حالیست که کارشناسان، متفق القول بر این باورند که رشد اقتصادی انگلستان طی سال ۲۰۰۱، بالاترین رشد اقتصادی در میان کشورهای گروه هفت بوده است. علیرغم افزایش نرخ بیکاری و اخراج گسترده کارکنان از شرکتها، اقتصاد دانان انگلیسی معتقدند که طی سال ۲۰۰۲، نیز، انگلستان قهرمان رشد اقتصادی در میان کشورهای گروه هفت بوده است.

از سوی دیگر، رده بندی این کشورها از لحاظ نرخ رشد اقتصادی طی سال ۲۰۰۲ با سال ۲۰۰۱ تفاوت چندانی نداشته و به ترتیب بر کشورهای انگلستان، فرانسه، ایتالیا، ایالات متحده آمریکا، کانادا، آلمان و ژاپن مشتمل می گردد. پویایی رشد اقتصادی کشور انگلستان بیش از هر چیز مدیون بخش خدمات است که موتور محرکه اقتصاد این کشور محسوب می گردد و این در حالیست که سایر بخش ها همچنان در حالت رکود به سر می برند. به نوشته اکونومیست، نرخ بهره وری کارگران انگلیسی در میان کشورهای گروه هفت از همه کمتر است. از سوی دیگر کشور انگلستان از لحاظ برخورداری از کودکان بی خانمان و بی بضاعت درصد سایر کشورهای اروپایی قرار دارد. به طور کلی می توان گفت که ۲۵ درصد جوانان زیر رده سنی ۱۸ سال این کشور در زمره خانواده های کم درآمد و بی بضاعت می باشند.

نظام مالیاتی

مالیات بر درآمد

پادشاهی انگلستان در زمره کشورهای است که از پایین ترین نرخ مالیات بر درآمد برخوردار می باشد. سه نرخ مالیات بر درآمد وجود دارد. نرخ تخفیفی ۱۰ درصدی برای درآمدهای کمتر از ۱۵۰۰ پوند، نرخ پایه ۲۳ درصدی برای درآمدهای ۱۵۰۱ پوند تا ۲۸ هزار پوند و نرخ ۴۰ درصدی برای درآمدهای بالای ۲۸ هزار پوند در نظر گرفته شده است. افراد صاحب مشاغل آزاد نیز ملزم به پرداخت مالیات بر درآمد خود در ۲ قسط سالیانه می باشند.

مالیات بر سود سرمایه (CGT)

به کلیه سرمایه های که از سود بالغ بر ۷۱۰۰ پوند برخوردار باشند، CGT تعلق می گیرد. در صورتیکه حاصل جمع درآمد و سود کمتر از میزان معینی باشد، به سودهای خالص بالاتر از ۷۱۰۰ پوند، ۲۰ درصد مالیات تعلق می گیرد و اگر چنانچه جمع این مبالغ از این میزان بیشتر شود، نرخ مالیات ۴۰ درصدی خواهد بود. ساکنان بومی از پرداخت CGT معاف می باشند. مالیات بر اموال و دارایی ها در کشور انگلستان وجود ندارد.

مالیات بر ارث و هدیه

در صورتیکه مبلغ ارثیه بالای ۲۳۱ هزار پوند باشد و به فرد دیگری جز همسر متوفی و یا موسسات خیریه برسد، مشمول مالیات ۴۰ درصدی ارثیه می گردد. گفتنی است که تا مبلغ ۳ هزار پوند در سال را می توان بدون مالیات هدیه نمود.

مالیات بر ارزش افزوده / خرید / فروش

به جز سوخت داخلی که نرخ استاندارد مالیات بر ارزش افزوده آن ۸ درصد است، نرخ استاندارد مالیات بر ارزش افزوده برای کلیه کالاها و خدمات بر ۱۷/۵ درصد بالغ می گردد. اغلب غذاها (بجز غذای موسسات پذیرایی)، ساختمان های جدید، کفش و لباس کودکان، کتب و روزنامه ها از مالیات فوق معاف می باشند.

مالیات بر املاک

در بریتانیا ، مالیات بر املاک وضع نگردیده و به عوض آن مالیات شورای شهر پرداخت می گردد.گفتنی است که مالیات مذکور بر حسب ارزش ملک ، تعداد فرزندان و منطقه ملک مورد نظر، محاسبه می گردد. نرخ سالیانه مالیات مذکور از ۴۰۰ پوند در نواحی روستایی تا ۹۰۰ پوند در شهرهای بزرگ متفاوت می باشد.گفتنی است که این مالیات به صورت اقساط نیز قابل پرداخت است.

مسکن

قیمت مسکن در بریتانیا بر حسب مناطق مختلف کشور، بسیار متنوع است. اما به طور کلی می توان گفت که قیمت متوسط یک خانه سه خوابه بین ۵۰ تا ۵۸ هزار پوند متغیر است.

لندن و جنوب شرقی کشور، گران ترین مناطق کشور محسوب می گردند. طی سالهای اخیر قیمت ها به طور دائم سیر صعودی داشته است. ملکی که در جنوب شرقی بالغ بر ۲۰۰ هزار پوند ارزش گذاری می گردد، در شمال انگلستان و یا اسکاتلند (به جز ادینبورو) به نصف این قیمت خرید و فروش می گردد. هزینه های جانبی خرید ملک در بریتانیا در زمره ارزان ترینها درجهان بوده و بر ۳ تا ۵ درصد قیمت خرید ملک بالغ می گردد. در بریتانیا به واسطه مهلت بازپرداخت طولانی (۲۵ تا ۳۰ سال با اقساط نسبتا کم) به راحتی می توان وام مسکن اخذ نمود. در این کشور اعطای وام مسکن تا ۹۵ درصد از قیمت خرید ملک رایج بوده و برای افرادی که برای نخستین بار قصد خرید ملک داشته و یا افرادی که وام خود را به شرکت دیگری انتقال می دهند ، تخفیف در نظر گرفته می شود. به نحوی که نرخ بهره تخصیصی تا چند سال ، به میزان ۲ درصد کمتر از استاندارد بالغ می گردد. دسترسی به وام مسکن و طولانی بودن مهلت بازپرداخت آن بدین معنی است که معمولا خرید خانه ارزان تر از اجاره آن می باشد. محدودیت مالکیت خارجی در کشور انگلستان وجود ندارد.

اشتغال

مجوز اشتغال

در بریتانیا چندین گروه نیاز به مجوز اشتغال ندارند که از آن جمله می توان به اتباع کشورهای اتحادیه اروپا، اتباع کشورهای مشترک المنافع بریتانیا که یکی از والدینشان متولد بریتانیا باشد و یا افراد رده های سنی ۱۷ تا ۲۷ سال که جهت احراز موقعیت شغلی در ایام تعطیلات (حداکثر برای مدت ۲ سال) به این کشور مهاجرت می نمایند، اشاره نمود. سایر افراد، پیش از ورود به بریتانیا، ملزم به مشاوره با کنسولگری یا سفارتخانه بریتانیا مستقر در کشور متبوع خود، می باشند.

شرایط اشتغال

شرایط کاری در بریتانیا مناسب بوده و کارکنان این کشور نسبت به سایر کشورهای اتحادیه اروپا، از طولانی ترین میانگین ساعت کاری (۴۰ ساعت در هفته) برخوردار می باشند. اکثریت کارکنان از تعطیلات سالیانه چهار هفته ای با کارمزد مازاد برخوردار می باشند. در شهرهای بزرگ، به ویژه لندن، فرصت های شغلی کوتاه مدت فراوانی وجود دارد.

اشتغال موقت

طبق آمار بدست آمده طی سال ۲۰۰۱، بالغ بر ۱/۲ میلیون نفر از شهروندان انگلیسی به شغل دوم مبادرت داشته اند. از جمله مهمترین صنایع مورد توجه در شغل دوم می توان بر مشاغل آموزشی و پرورشی، بهداشتی، مشاغل اجتماعی، هتل داری و رستوران داری اشاره نمود. در این اثنا، همچنین، بالغ بر ۱/۷ میلیون نفر (معادل ۷٪ کارکنان) نیز به مشاغل موقت اشتغال داشته اند. به طور کلی میتوان گفت که مشاغل موقت در انگلستان کمتر از سایر کشورهای عضو اتحادیه اروپاست. به طور کلی، افزایش اخیر نرخ اشتغال در مشاغل دائم بوده و تعداد افراد برخوردار از شغل دوم طی بهار ۲۰۰۱، بر ۴۸۰ هزار نفر (معادل ۲۸٪) و تعداد افراد برخوردار از مشاغل موقت بر ۵۲۲ نفر (معادل ۳۰٪) بالغ می گردد.

اشتغال زنان

از جمله روندهای اصلی درازمدت در بازار کار کشور انگلستان می توان بر رشد تعداد زنان شاغل اشاره نمود که موارد ذیل از آن جمله می باشد:

- افزایش تعداد زنان شاغل به ۱۲/۶ میلیون نفر تا سال ۲۰۰۱ (افزایش ۱ میلیون نفری یا ۹/۵٪ ظرف ۱۰ سال)

- اشتغال به کار ۷۰٪ زنان رده سنی اشتغال

- اشتغال به کار ۶۵٪ زنان دارای فرزند

- افزایش تعداد مشاغل دائم زنان بر ۳۴۷ هزار فرصت شغلی (معادل ۶٪) تا بهار سال ۲۰۰۱

از جمله اصلی ترین دلایل مشارکت بیشتر زنان در بازار کار، می توان به افزایش نرخ متارکه زنان کمتر از ۳۰ سال اشاره نمود.

نرخ تقاضای مشاغل

طی سالهای اخیر، نرخ تقاضا جهت دستیابی به مشاغل مدیریتی مشهود بوده است و این درحالیست که مشاغل بازرگانی حرفه‌ای، مشاغل ابتدایی و اپراتوری دستگاه‌ها با کاهش چشمگیری مواجه بوده است. از جمله مشاغلی که متحمل تغییراتی گردیده اند نیز میتوان به مشاغل مرتبط با اطلاع‌رسانی و فناوری ارتباطات (ICT) و مشاغل خدماتی اشاره نمود. طی سالهای ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۰، اشتغال در حرفه‌های مربوط به (ICT) در انگلستان و ولز از رشد چشمگیری برخوردار بوده است. در این اثنا، همچنین نرخ اشتغال به کار تکنسین‌های IT، ۱۳۸٪ و تکنسین‌های حمایت از کاربران IT، ۷۰٪ افزایش داشته است.

حداقل دستمزد

مطابق قانون ملی مصوب ۱۹۹۸، حداقل دستمزد قانونی افراد از اول اکتبر ۲۰۰۱ به شرح

ذیل می باشد:

- ۴/۱ پوند در ساعت برای افراد رده های سنی ۲۲ سال و بالاتر

- ۳/۵ پوند در ساعت برای افراد رده های سنی ۲۱-۱۸ سال

بنا بر توافق دولت، از اول اکتبر سال ۲۰۰۲، مقادیر فوق به ترتیب تا ۴/۲ پوند و ۳/۶ پوند افزایش یافته است. تقریباً کلیه کارگران رده های سنی ۱۸ سال و بالاتر، تحت پوشش قانون حداقل دستمزد قرار داشته و هیچ استثنایی برای کارگران مصدوم، کارگران آژانس، کارگران نیمه وقت، کارگران خارجی یا کارگران شاغل در مشاغل کوچک وجود ندارد. از جمله افرادی که قانون حداقل دستمزد در خصوص آنها، مصداق نمی یابد میتوان به کارگران خود اشتغال، افراد زیر رده سنی ۱۸ سال، زندانیان، کارگران داوطلب، اعضای نیروهای مسلح، اعضای خانواده کارفرما و کارگرانی که در خانه کارفرمای خود به سر برده و همانند اعضای خانواده با آنها رفتار می گردد، اشاره نمود. کارآموزان و دانش آموزان سال اول آموزش نیز از قانون فوق مستثنی می باشند.

تامین اجتماعی

در بریتانیا پرداخت حق تامین اجتماعی (بیمه ملی) برای کلیه کارکنان اجباری است. عضویت از طریق کسردرصدی از حقوق افراد تامین شده و مقدار آن بسته به گروه های مختلف اجتماعی متغیر می باشد. حق عضویت فوق بر حداقل ۸/۴ درصد برای دستمزدهای هفتگی معادل ۶۶ پوند بالغ می گردد. گفتنی است که به دستمزدهای کمتر از این مقدار حق عضویت تعلق نمی گیرد. به واسطه طرح تامین اجتماعی، مزایای فراوانی من جمله مراقبت های درمانی، حق عائله مندی، کمک هزینه های بیماری و بیکاری و حقوق بازنشستگی به افراد عضو تعلق می گیرد.

بیکاری

نرخ بیکاری در کشور انگلستان مشابه اغلب کشورهای گروه G7 و اندکی کمتر از میانگین اتحادیه اروپاست. طبق آمار بدست آمده طی بهار ۲۰۰۱، ۱/۵ میلیون نفر از نعمت شغل محروم بودند که به نسبت بهار ۲۰۰۰، ۱۲/۵٪ کاهش داشته است. طبق تعریف بیکاری سازمان بین المللی کار (ILO)، نرخ بیکاری افراد طی بهار ۲۰۰۱، در پایین ترین میزان خود قرار داشته است.

از جمله نواحی برخوردار از کمترین نرخ بیکاری در کشور می توان به جنوب شرقی و شرق انگلستان اشاره نمود. کاهشهای عمده ای نیز در نرخ بیکاری درازمدت اتفاق افتاده است. طبق آمار بدست آمده طی بهار ۲۰۰۱، بالغ بر ۳۷۹۰۰ نفر به مدت یک سال یا بیشتر بیکار بوده اند. این مقادیر نشاندهنده کاهش ۱۵/۶٪ و ۱۳/۵٪ به نسبت بهار سال ۲۰۰۰ می باشد. بیکاری جوانان نیز به همین منوال است. طبق آمار بدست آمده طی بهار ۲۰۰۱، بالغ بر ۳۸۰ هزار جوان رده های سنی ۱۸ تا ۲۴ سال بیکار بوده اند که ۷/۳٪ کمتر از بهار ۲۰۰۰ بوده است. علاوه بر این نسبت افرادی که به مدت یک سال یا بیشتر (۱۷/۹٪) و ۲ سال یا بیشتر (۳۵/۷٪) بیکار بوده اند، کاهش چشمگیری داشته است. طبق آمار سال ۲۰۰۱، تعداد مطالبه کنندگان مزایای مربوط به بیکاری بر ۹۶۳۱۰۰ نفر (۳/۲٪ کل نیروی کار) بالغ می گردد که برای نخستین بار از سال ۱۹۷۵ به کمتر از ۱ میلیون نفر بالغ گردیده است. طبق آمار بدست آمده طی بهار سال ۲۰۰۱، تعداد خانوارهای بیکار، بر ۳/۱ میلیون نفر بالغ می گردد که ۶ هزار نفر کمتر از بهار ۲۰۰۰ و ۳۸۴ هزار نفر کمتر از نرخ خانوارهای بیکار در سال ۱۹۹۵ می باشد. به عبارت کلی تر می توان گفت که نرخ بیکاری ۱۸/۹ درصدی بهار ۱۹۹۶ بر ۳/۱۶٪ طی ۲۰۰۱ کاهش یافته است.

جمعیت

کشور انگلستان که بزرگترین بخش بریتانیای کبیر (مرکب از ولز، اسکاتلند، ایرلند و جزایر شمالی) چهار پنجم جمعیت بریتانیا را تشکیل می دهد.

طبق آمار بدست آمده، جمعیت انگلستان بر ۵۸ میلیون نفر (چهاردهمین کشور جهان) بالغ گردیده و تراکم جمعیتی آن ۲۲۸/۸ نفر در هر کیلو متر مربع می باشد. ۹۰ درصد مردم کشور ساکن شهرها بوده و پرجمعیت ترین شهر کشور (شهر لندن) بالغ بر ۶/۱۲ درصد از جمعیت کشور را در خود جای داده است.

از جمله دیگر شهرهای پرجمعیت کشور می توان به شهرهای بیرمنگام، گلاسکو، لیدز، شفیلد، لیورپول، منچستر، برادفورد، ادینبورگ، بریستول و بلفاست اشاره نمود.

از لحاظ توزیع سنی، ۲۳/۹ درصد افراد به افراد کمتر از رده سنی ۱۴ سال، ۵۶/۸ درصد افراد رده های سنی ۱۵-۵۹ سال و ۱۹/۳ درصد افراد نیز به افراد رده های سنی بالاتر از ۶۰ سال تعلق دارد. متوسط عمر مردان ۶۸/۹ سال در زنان ۷۰/۱ سال می باشد. نرخ زاد و ولد نیز ۱۱/۸ در هزار، نرخ مرگ و میر ۱۱/۷ در هزار و نرخ رشد جمعیت ۰/۳ درصد می باشد. نرخ مرگ و میر نوزادان نیز ۱۴ نفر در ۱۰۰۰ نوزاد می باشد. اکثریت نژاد جمعیت کشور به سفید پوستان تیره های انگلیسی (۸۱/۵ درصد)، اسکاتلندی (۹/۶ درصد)، ایرلندی (۲/۴ درصد)، ولزی (۱/۹ درصد) آلستری (۱/۸ درصد) تعلق دارد.

جمعیت خارجی

عمده جمعیت خارجیان کشور که بر ۵ درصد از جمعیت کل بالغ می گردد، به کشورهای مشترک المنافع بریتانیا تعلق دارد. پس از پایان جنگ جهانی دوم، آمار مهاجرت به این کشور به میزان قابل توجهی نیز افزایش یافت. اکثریت مهاجرین کشور به سرزمین های تحت سلطه انگلستان نظیر افریقا، هندوستان، پاکستان و سایر قسمت های آسیا تعلق دارند.

اکثریت جمعیت کشور از جمله پیروان کلسیای (انگستان) (۵۵ درصد) ۱۲ درصد کاتولیک و ۱/۱ یهود می باشند. کاتولیک ها بزرگترین گروه اقلیت کشور محسوب می گردند و این در حالی است که گروه هایی از مسلمانان، یهودیان و هندوها نیز در این کشور به سر می برند.

زبان

زبان رسمی این کشور، زبان انگلیسی است که در نقاط مختلف با لهجه های متفاوت و لش و گالیک - اسکاتلندی تکلم می گردد. در انگلستان، به دلیل نرخ بالای مهاجرین، زبانی های محاوره ای متعددی مورد تکلم واقع می گردد.

سیاست‌های آموزشی

طی دهه گذشته در نظام آموزشی انگلستان و ولز تا حد زیادی سیاست‌های تمرکززدا و تا حدودی تمرکز گرا به اجرا در آمده است. از سوی دیگر بنا بر قوانین اصلاحات آموزشی مصوب ۱۹۹۸ تمرکز عمده‌ای بر مدارس محلی و نظام آموزش محلی معطوف گردیده است.

دپارتمان آموزش و استخدام انگلستان (DFEE) در جهت تلفیق سیاست‌های تمرکز گرا و تمرکز زدای آموزشی به طراحی برنامه‌های آموزش ملی مبادرت نموده است. به‌طور کلی می‌توان گفت که از نظام آموزشی انگلستان و ولز تحت عنوان نظام آموزشی ملی و در عین حال از لحاظ اداری، تحت عنوان نظام محلی یاد می‌گردد. عمده سیاست‌های آموزشی دولت ایرلند در جهت افزایش استانداردهای آموزشی کشور اتخاذ می‌گردد و این در حالی است که سیاست‌های آموزشی کشور بر خود ارزیابی مدارس کشور تمرکز دارد. از جمله مهم‌ترین سیاست‌های آموزشی اسکاتلند نیز می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. بهبود استانداردهای آموزشی از طریق اتخاذ سیستم ملی آموزشی، ارزیابی‌های تحصیلی،

برگزاری امتحانات و نظارت بر عمل کرد مدارس کشور

۲. انتشار اطلاعات جامع در خصوص عمل کرد مدارس و مراکز آموزشی کشور

۳. اعطای قدرت اجرایی بیشتر به والدین دانش‌آموزان جهت مشارکت هر چه بیشتر آنان در

حوزه آموزش کودکان

در اواخر دهه ۱۹۹۰، دولت UK برنامه‌ها و سیاست‌های گسترده‌ای در خصوص بیمه دانش‌آموزان کلیه مقاطع آموزشی، انعطاف توجه ویژه به جوامع محلی در جهت بر طرف نمودن نیازهای پزشکی در سطوح تحصیلات اولیه و حمایت ویژه از دانش‌آموزان خانواده‌های نیازمند به اجرا در آمده که از جمله این سیاست‌ها می‌توان به ارائه خدمات ملی آموزشی و بهداشتی به کلیه کودکان انگلیسی اشاره نمود. در کشور انگلستان عمده سیاست‌های دولت بر ارائه خدمات آموزشی و بهداشتی به دانش‌آموزان مقاطع اولیه آموزشی اعم از مقاطع آموزشی ابتدایی و مقدماتی متوسطه تأکید دارد

چرا که ارائه خدمات آموزشی و بهداشتی به خانواده‌ها آسایش فکری داده و به ایجاد تعادل در کار و زندگی خانوادگی آنان منجر می‌گردد. طرح جامع دولت با عنوان (Suestart) که طی سال ۱۹۹۸ ارائه گردید. به دسترسی بهتر دانش‌آموزان کلیه مقاطع آموزشی به امکانات پزشکی و بهداشتی و برخورداری از حمایت‌های علمی و آموزشی منجر گردید.

طرح جامع (Suestart) برنامه‌ای چند سازمانی است که در رأس سیاست‌های حمایتی دولت و در جهت حمایت از خانواده‌ها و کودکان انگلیسی قبل و بعد از زمان تولد تا سن ۱۴ سالگی اجرا می‌گردد. طبق آخرین آمار بدست آمده تا سال ۲۰۰۲ تعداد ۲۵۰ طرح جامع (Suestart) با بودجه‌ای بالغ بر ۴۵۰ میلیون پوند به اجرا در آمده است. از جمله مهمترین اهداف طرح جامع (Suestart) می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. بهبود روابط اجتماعی - عاطفی میان والدین و کودکان
۲. نظارت بر سلامتی کودکان از طریق حمایت والدین در زمان قبل و پس از تولد.
۳. ارتقاء قابلیت‌های یادگیری کودکان از طریق برگزاری برنامه‌های تشویقی، بازی‌های لذت بخش، بهبود مهارت‌های زبانی و برگزاری کلاسهای آموزشی پیش دبستانی و آمادگی
۴. تقویت ساختار خانواده‌ها از طریق برآورده سازی احتیاجات محلی و ارائه خدمات ملی
۵. اعطای کمکهای مالی جهت احداث مدارس و اعطای بورسیه تحصیلی و آموزشی

ساختار آموزشی

ساختار نظام آموزشی کشور انگلستان از ۳ مقطع آموزشی ابتدایی (۵ تا ۱۱ سالگی)، آموزش متوسطه (۱۱ تا ۱۸ سالگی) و آموزش عالی (Tertiary) متشکل گردیده است. تقسیم بندی فوق برای انگلستان، ولز و ایرلند شمالی یکسان بوده و این در حالیست که اسکاتلند از نظام آموزشی متفاوتی برخوردار می‌باشد. حضور در مراکز آموزشی برای کودکان ۱۶ - ۵ سال اجباری است.

به عبارت دیگر گذراندن دوره های آموزشی تا سن ۱۶ سالگی اجباری می باشد. اکثریت دانش آموزان انگلیسی رده های سنی ۱۷ سال و بالاتر به تحصیل در مراکز آموزش تکمیلی و یا فعالیت در بازار کار مبادرت می نمایند. در حال حاضر، آموزش بزرگسالان در کشور انگلستان از اهمیت ویژه ای برخوردار گردیده و اکثریت دانشگاهها و کالج های آموزش عالی با شمار رو به رشدی از دانشجویان بزرگسال مواجه می باشند. سنین آموزش پایه (آموزش اجباری) در انگلستان و ولز سنین ۱۶-۵ سال را شامل می گردد. آموزش ابتدایی طی ۲ مرحله به دانش آموزان رده های سنی ۷-۵ سال و ۱۱-۸ سال ارائه می گردد. در نظام آموزشی محلی کشور انگلستان دوره های آموزش مقدماتی به دانش آموزان رده های سنی ۱۶-۱۱ سال ارائه می گردد. اغلب مدارس متوسطه (در حدود ۹۰ درصد) مدارس جامع می باشند که از دانش آموزانی با قابلیت های مختلف آموزشی ثبت نام نموده و برنامه های آموزش مقدماتی متوسطه گسترده ای را ارائه می نمایند. از تعداد محدودی از مدارس مقدماتی متوسطه که در زمره مدارس جامع نمی باشند، تحت عنوان مدارس دستور زبان یاد می گردد. در انگلستان و ولز، نرخ حضور دانش آموزان در مقاطع آموزشی ابتدایی و مقدماتی متوسطه ۱۰۰ درصد است. به دنبال تکمیل تحصیلات مقدماتی متوسطه، اکثریت دانش آموزان دوره های آموزش آکادمیک تکمیلی متوسطه را پی گیری می نمایند. ۴۲ درصد از دانش آموزان مقطع تکمیلی آموزش متوسطه به مطالعه رشته های آکادمیک و ۵۸ درصد به گذراندن دوره های تخصصی فنی و حرفه ای مبادرت می نمایند.

آموزش پیش دبستانی

ساختار آموزشی

آموزش پیش دبستانی در کشور انگلستان در مهد های کودک و مدارس آمادگی به کودکان رده های سنی ۴-۲ سال ارائه می گردد. با وجودی که آموزش کودکان انگلیسی تا سن ۵ سالگی

اجباری نمی‌باشد، با این حال بالغ بر ۹۶ درصد از کودکان رده‌های سنی ۴ سال و بالاتر در مراکز آموزشی پیش دبستانی ثبت نام می‌نمایند.

طبق آمار به‌دست آمده در سپتامبر سال ۹۸، در اسکاتلند ۳۸٪ از کودکان رده‌های سنی ۴-۳ سال در مراکز آموزش پیش دبستانی ثبت نام نموده‌اند. تدارک امکانات و اتخاذ شرایط ویژه آموزش پیش دبستانی از محل اختیارات و مقامات دپارتمان‌های محلی آموزش و پرورش و هیئت‌های مدیره آموزش غیر رسمی تامین می‌گردد. با وجودی که در قوانین آموزشی و مفاد اختیارات مقامات محلی دپارتمان‌های آموزشی (LEA) مسؤولیت تدارک امکانات آموزشی مقطع آموزش پیش دبستانی لحاظ نگردیده است اما با این حال هزینه‌های آموزشی مقطع آموزشی مذکور از محل بودجه دولتی حوزه آموزش، بودجه دواير محلی آموزش و پرورش و هیئت مدیره مدارس پیش دبستانی تأمین می‌گردد. به عبارت دیگر دواير محلی آموزش و پرورش (LEA) عهده دار مسؤولیت فراهم سازی شرایط مناسب برای کودکان رده های سنی ۲ تا ۵ سال و شناسایی نیازهای ویژه مقطع آموزشی پیش دبستانی می‌باشند. پذیرش کودکان در مقطع آموزش پیش دبستانی با معیارهای تعیین شده توسط مدارس و بر اساس خط مشی‌های آموزشی دواير محلی آموزش و پرورش LEA صورت می‌پذیرد که از جمله این معیارها می‌توان به بررسی نیازهای روانشناختی و آموزشی کودکان اشاره نمود. علاوه بر این، کلیه نهادها و مراکز ارائه دهنده خدمات اجتماعی کشور انگلستان از مرکز آموزشی پیش دبستانی برخوردار می‌باشند که کودکان زیر ۵ سال را تحت پوشش قرار می‌دهند. عمده خدمات آموزش پیش دبستانی در کشور انگلستان از سوی ادارات خدمات اجتماعی با اختیارات محلی ارائه می‌گردد. گفتنی است که مراکز مذکور بر پایه درجه نیازمندی کودکان به کمک متخصصین و خانواده‌های انگلیسی درجهت ارائه خدمات آموزشی، بهداشتی و روان‌شناختی کودکان فعالیت می‌نمایند. کلیه مؤسسات آموزشی پیش‌دبستانی تحت نظارت ادارات محلی و مرکزی آموزش و پرورش از سوبسیدهای آموزشی برخوردار می‌گردند. لازم به‌ذکر است، آن‌دسته از مراکز آموزشی پیش‌دبستانی که تحت حمایت دواير محلی آموزش و پرورش (LEA) اداره

می‌گردند، به طور کامل تحت حمایت‌های مالی دولتی نیز قرار می‌گیرند. علاوه بر این مراکز آموزش خصوصی پیش دبستانی نیز فعالیت دارند که توسط والدین و انجمن‌های آموزش خصوصی سازمان‌دهی، نظارت و تأمین اعتبار می‌گردند. طبق آخرین آمار بدست آمده طی سال ۱۹۹۳، ۵۱ درصد از کودکان رده های سنی ۴-۳ سال بریتانیایی در مراکز پیش دبستانی دولتی و ۴ درصد نیز در مدارس پیش دبستانی خصوصی ثبت نام نمودند. طی سال‌های ۱۹۹۱/۹۲ در ولز، ۶۸/۵ درصد از کودکان در مدارس پیش دبستانی دولتی و ۱/۵ درصد در مدارس پیش دبستانی خصوصی ثبت نام نمودند.

به طور کلی می‌توان گفت که بالغ بر ۹۰ درصد کودکان بریتانیایی رده های سنی ۵-۲ سال، از شرایط لازم جهت حضور در مراکز آموزش پیش دبستانی برخوردار می‌گردند. در مورخه نوامبر ۱۹۹۴، دولت انگلستان توجه عمده‌ای بر تأسیس اماکن آموزشی پیش دبستانی ویژه کودکان رده های سنی ۵-۲ سال متمرکز داشت. از جمله اصلی‌ترین اهداف مقطع آموزش پیش دبستانی می‌توان به توسعه مهارت‌های شناختی، فیزیکی، زبانشناسی، عقلانی، اجتماعی کودکان و شخصیتی کودکان رده های سنی ۵-۲ سال اشاره نمود. از مدارس پیش دبستانی کشور انگلستان تحت عنوان مراکز تضمین کننده سلامت فیزیکی و روانی کودکان یاد می‌گردد. گفتنی است که دوره‌های آموزشی پیش دبستانی که توسط دوایر محلی آموزش و پرورش LEA ارائه می‌گردند، ۵ روز در هفته از ساعت ۹ صبح تا ۳ بعد از ظهر دایر می‌باشد. مراکز پیش دبستانی خصوصی نیز معمولاً از ساعت ۷/۳۰ تا ۶ بعد از ظهر در سراسر سال به ارائه خدمات آموزشی پیش دبستانی مبادرت می‌نمایند. دانش‌آموزان مراکز آموزش پیش دبستانی مطابق سن و با توجه به ابعاد کلاس‌ها گروه‌بندی می‌گردند. مطابق قانون مصوب سال ۱۹۸۹، ویژه آموزش کودکان، حضور حداقل ۲ کارمند برای تعداد ۲۶ کودک در مهدهای کودک و ۲ کارمند برای تعداد ۲۰ کودک در کودکستان‌ها ضروری است. این در حالی است که این میزان در مهدهای کودک روزانه، به نسبت ۱ به ۸ تقلیل می‌یابد. خدمات آموزش پیش دبستانی در کودکستان و مهدهای کودک کشور ایرلند به شهروندان ایرلندی

ارائه می‌گردد. طبق خط مشی جدید دولت ایرلند تا سال ۲۰۰۴، تدارک عمده آموزشی به این مقطع آموزشی تعلق خواهد گرفت. طبق آمار به دست آمده طی سال‌های ۹۳ - ۱۹۹۲، تعداد مدارس پیش دبستانی کشور ایرلند بر ۸۸ مدرسه تمام وقت، تعداد معلمان و مربیان آموزشی پیش دبستانی بر ۱۶۴ مربی و تعداد کودکان ثبت نامی بر ۴۵۰۰ نفر بالغ می‌گردد.

برنامه های آموزشی و ارزشیابی تحصیلی

مقررات خاصی در خصوص برنامه‌ریزی درسی، روش تدریس و یا ارزیابی تحصیلی مراکز آموزش پیش دبستانی کشور انگلستان وضع نگردیده است. از این روی مدیران و کادر آموزشی مؤسسات به صورت مستقل به تبیین برنامه‌های آموزشی مبادرت می‌نمایند. در سال ۱۹۸۹، طبق دستورالعمل تهیه شده توسط هیئت ارشد نظارت آموزشی کشور، کادر آموزشی مراکز آموزش پیش دانشگاهی به گذراندن ۹ ماده آموزشی تحت عناوین هنری، اجتماعی، زبان‌شناسی، ریاضی، اخلاق، فیزیک، علمی، فنی و حرفه‌ای و مذهبی در مدارس آموزش پیش دبستانی موظف گردیدند.

طرح های آموزشی

از جمله مهمترین طرحهای به اجرا در آمده در مراکز آموزش پیش دبستانی انگلستان و ولز میتوان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- طرح توسعه آموزش پیش دبستانی

اجرای طرح توسعه آموزش پیش دبستانی در ایرلند شمالی به احداث بیش از ۹۰۰ مرکز جدید آموزشی ظرف مدت ۴ سال منجر گردیده است. از جمله مهم ترین مشخصه دوره آموزشی پیش دبستانی در ایرلند که وجه تمایز این کشور با کشور انگلستان نیز محسوب می‌گردد می‌توان به اجباری نبودن حضور کودکان در مراکز آموزش پیش دبستانی اشاره نمود. لازم به ذکر است که ارزیابی عمل کرد طرح توسعه آموزش پیش دبستانی در ایرلند توسط بنیاد کودکان ایرلندی EU و

سازمان تأمین اجتماعی ایرلند صورت می‌گیرد. بیش از ۵ میلیون پوند طی مدت ۵ سال اخیر توسط بنیاد کودکان ایرلندی EU جهت مراقبت از کودکان ایرلندی و احداث تعداد ۱۰۰ کلوپ بازی در نواحی مختلف کشور اختصاص یافته است. احداث مراکز تفریحی مذکور امکان فعالیت والدین کودکان رده‌های سنی ۳-۵ سال را فراهم آورده است. گفتنی است که با اختصاص بودجه مازاد ۱۰ میلیون پوندی به بنیاد کودکان ایرلندی EU، بالغ بر ۱۲۰۰۰ مرکز مراقبتی کودکان در اماکن غیر آموزشی (خارج از مدارس) احداث گردیده است.

۲- طرح ملی مراقبت از کودکان

در مورخه می ۱۹۹۸، دپارتمان آموزش و استخدام (DFEE)، سازمان تأمین اجتماعی (DSS) و دپارتمان زنان با مشارکت یکدیگر، به ارائه طرحی با عنوان برآورده سازی احتیاجات کودکان انگلیسی مبادرت نمودند. گفتنی است که طرح مذکور به عنوان طرح استراتژی ملی مراقبت از کودکان مطرح می‌باشد. به عبارت دیگر طبق طرح مذکور دولت انگلستان مسؤلیت مراقبت از کودکان رده‌های سنی ۱۴-۵ سال اعم از مراقبت‌های رسمی و یا غیر رسمی را بر عهده دارد. تا به نیازها و روشهای لازم در جهت مراقبت مناسب از دانش‌آموزان برخوردار از والدین شاغل، بپردازد. هدف از طراحی و اجرای چنین راهبردی، ایجاد مراکز مراقبتی برای ۱/۶ میلیون کودک انگلیسی تا سال ۲۰۰۴ می‌باشد. مطابق طرح فوق، بالغ بر ۴۵ هزار مرکز مراقبتی جدید در جوار مراکز مراقبتی روزانه ایجاد خواهد شد. راهبردهای مشابهی نیز در مناطق ولز و اسکاتلند به‌مورد اجرا در آمده است. طی سال‌های (۲۰۰۲-۱۹۹۸) بودجه‌ای معادل ۴۷۰ میلیون پوند جهت حمایت از سیاست و استراتژی ملی مراقبت از کودکان از محل بودجه دولت انگلستان به این امر اختصاص یافت. گفتنی است که بالغ بر ۱۷۰ میلیون پوند از این مبلغ توسط مؤسسات حمایتی خصوصی با عنوان (NOF) تأمین می‌گردد. مهم‌ترین هدف مؤسسات مذکور مراقبت از ۱۶۵ هزار کودک مستقر در سراسر کشور انگلستان تا سال ۲۰۰۳ می‌باشد. استراتژی ملی مراقبت از کودکان بصورت محلی برنامه ریزی شده و از طریق ۱۵۰ سازمان حمایتی کودکان انگلیسی (EYDCPS) اجرا می‌گردد.

گفتنی است که دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) اصلی ترین مجری و سرمایه گذار طرح مراقبتی کودکان انگلیسی می باشد که با اختصاص بودجه سالیانه معادل ۵۷ میلیون پوند در جهت اجرای هر چه جامع تر طرح مذکور تلاش می نماید. لازم به ذکر است که بودجه دولتی فوق جهت اجرای برنامه ها و طرح های ذیل هزینه می گردد:

۱. اجرای تعداد ۴۰ هزار برنامه مراقبتی با عنوان مراقبت از کودکان در خارج از محیط های آموزشی (DSC)

۲. احداث تعداد ۱۰ هزار مرکز مراقبتی ویژه کودکان پیش دبستانی تا رده سنی ۱۴ سال

۳. احداث تعداد ۱۰ هزار مرکز جدید مراقبتی خارج از مدرسه توسط شورای سرمایه گذاری آموزش

لازم به ذکر است که از بودجه سالیانه ۵۷ میلیون پوندی طرح مذکور، مبلغ ۷ میلیون پوند توسط شوراهای تربیتی (TEC) و بالغ بر ۶ میلیون پوند نیز توسط مراکز آموزش عالی تأمین اعتبار می گردد. طی سال ۹۹-۱۹۹۸ طرح توسعه آموزش پیش دبستانی (مقدماتی) پاره وقت کودکان رده های سنی ۴ سال و بالاتر در مشارکت با بخش های خصوصی به اجرا گذارده شد. لازم به ذکر است که در طرح مذکور اطلاعاتی در خصوص چگونگی مراقبت از کودکان و چگونگی ارتباط کودکان رده سنی ۴ سال با آموزش های مقدماتی ارائه گردیده است. مسؤلیت قانونی برقراری امنیت در مراکز آموزشی ویژه کودکان رده سنی ۴ سال بر عهده مقامات محلی آموزشی کشور می باشد. طی سال ۱۹۹۹ بالغ بر ۳۹۰ میلیون پوند جهت راه اندازی تعداد ۱۹۰ هزار مرکز آموزشی مقدماتی ویژه کودکان رده های سنی ۴-۳ سال تخصیص یافت.

علاوه بر این، بالغ بر ۴۵ میلیون پوند نیز میان ۵۷ مرکز آموزشی محلی (LEA) در جهت اجرای برنامه های مراقبت از کودکان رده های سنی ۱۴-۳ سال و احداث مراکز آموزشی مقدماتی توزیع گردید. عمل کرد مراکز آموزشی مقدماتی توسط دایره استانداردهای آموزشی (OFSTED) مورد نظارت و ارزیابی قرار می گیرد. طبق قوانین نظام آموزشی مصوب ۱۹۹۸، دولت انگلستان متعهد است که سیستم واحدی از قوانین آموزش مقدماتی و مراقبتهای روزانه طراحی و ارائه نماید. از این روی و در

جهت نیل به هدف مذکور، دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) تحت نظارت دولت به مشاوره‌های گسترده‌ای با سازمانهای بهداشت و مراکز آموزشی در زمینه ارائه آموزش‌های مقدماتی و مراقبت‌های روزانه بهداشتی به کودکان مبادرت نموده است. از جمله مهم‌ترین مفاد مذاکرات و مشاورات مذکور می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. مشارکت با مقامات محلی در جهت جذب پرستاران کودک (ژانویه سال ۱۹۹۹)

۲. تشکیل انجمن پرستاران کودک در جهت نظارت بر عمل‌کرد آنان

۳. ارائه خدمات مشاوره به والدین در خصوص استخدام پرستاران کودک

از جمله برنامه‌های ویژه دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) در خصوص برگزاری دوره‌های

آموزشی و مراقبت روزانه از کودکان طی سال ۲۰۰۱ میلادی می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. اختصاص ۳۰ میلیون پوند بودجه اضافی طی ۲ سال جهت تربیت تعداد ۳۰۰ مربی ویژه

مراکز آموزش مقدماتی پیش دبستانی

۲. ارائه خدمات به تعداد ۷۵ هزار کودک در ۶۰ مؤسسه محلی LEA بر اساس شاخص محرومیت

دپارتمان آموزشی انگلستان (DFEE)

۳. تشکیل دایره محلی استانداردهای آموزشی جهت ارائه آموزش‌های مقدماتی و مراقبت‌های

بهداشتی روزانه به کودکان محلی

۴. کسب اطمینان از صلاحیت مربیان آموزشی و بهداشتی ویژه کودکان رده‌های سنی ۸-۳

سال

۵. اعطای معافیت‌های مالیاتی به طرح‌های آموزشی - بهداشتی مقطع آموزش پیش دبستانی

۳- مراکز محلی آموزش مقدماتی کودکان

تعداد ۲۹ مرکز محلی آموزش مقدماتی ویژه کودکان در مناطق مختلف کشور انگلستان

فعالیت دارند. مراکز مذکور به ارائه خدماتی اعم از خدمات ارائه دوره‌های آموزشی مقدماتی، مراقبت

از کودکان و حمایت از خانواده‌های برخوردار از فرزندان خردسال مبادرت می‌نمایند. دپارتمان

آموزش انگلستان (DFEE) در حال ارزیابی و ارائه استراتژی ملی در خصوص مراقبت از کودکان و ارائه آموزش های مقدماتی است تا از این طریق نهادها و مراکز محلی نیز از این استراتژی در برنامه ریزی های آموزشی و مراقبتی خود در نواحی مختلف کشور بهره برداری نمایند.

طی سال ۹۹-۱۹۹۸، بودجه ای بالغ بر ۵۰۰ هزارپوند در جهت ارتقاء کیفیت برنامه های آموزشی و مراقبتی پیش دبستانی و احداث مراکز تفریحی ویژه کودکان هزینه گردید.

هزینه بودجه اختصاصی فوق به ایجاد فضاهای آموزشی و مراقبتی مناسب و حمایت از تشکیل مراکز آموزشی-مراقبتی جدید ویژه کودکان سراسر کشور منجر گردید.

۴- طرح مراقبتی خارج از مراکز آموزشی

طرح مراقبتی کودکان در محیط های خارج از مدرسه با عنوان (OSCI) از سال ۱۹۹۳، ارزیابی شده و به مورد اجرا گذارده شده است. در جهت تکمیل طرح تا اواخر مارس ۱۹۹۹، تعداد ۱۲۲۸۵۶ مرکز مراقبتی جدید تشکیل یافت. از زمان آغاز فعالیت طرح مذکور، مسؤولیت ارائه خدمات و پیشبرد طرح مراقبتی کودکان در خارج از محیط های آموزشی برعهده شورای تربیتی انگلستان (Tec) بوده است. طی سال های ۹۹-۱۹۹۸، دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) نیز در حمایت از طرح مراقبتی کودکان در خارج از محیط های آموزشی به تشکیل ۴۰ هزار مرکز جدید مراقبتی ویژه کودکان مبادرت نمود. مسؤولیت نظارت بر استفاده از بودجه طرح مراقبتی کودکان در خارج از محیط های آموزشی (OSCI) در جهت برآورده نمودن نیازهای مراقبتی کودکان بر عهده سازمان حمایت از کودکان انگلیسی می باشد. گفتنی است که در حال حاضر، بودجه (OSCI) هم اکنون در جهت حمایت از ارتقاء ساختار کیفی و برقراری انسجام در ساختار طرح مراقبتی کودکان در خارج از مدارس هزینه می گردد. لازم به ذکر است که سرمایه گذاری ها از طریق مقامات محلی و تحت نظارت سازمان حمایت از کودکان انگلیسی (EYDCPS) به عنوان بخشی از سیاست های استراتژیک دولت در جهت ارتقاء کیفیت آموزشی و مراقبتی کودکان در مناطق مختلف کشور صورت می گیرد. شورای تربیتی انگلستان، نهاد مرکزی مسؤل مراقبت از کودکان است که تحت نظارت سازمان حمایت از

کودکان انگلیسی (EYDCPS) فعالیت می‌نمایند. هیئت نظارت بر صلاحیت‌های آموزشی (QCA) به ارائه ساختاری در جهت مشاوره آموزشی طی نوامبر ۱۹۹۸ مبادرت نموده و ساختار اولیه تعیین صلاحیت‌های ملی حوزه آموزشی در اکتبر ۱۹۹۹ طراحی گردید. از افراد واجد صلاحیت خواسته شد تا جهت ارائه استوار نامه خود تا آوریل ۱۹۹۹ اقدام نمایند. بدین ترتیب سرمایه‌گذاران تربیتی از موقعیتی برخوردار گردیدند تا برنامه‌های تربیتی خود را در نهادهای ملی تربیتی (NTO) به ثبت رسانند. از این روی دولت انگلستان متعهد به اعطای امکانات خاص به خانواده‌های کارگران گردید، تا از این طریق خانواده‌های مذکور به صرف زمان بیشتری با کودکان خود مبادرت نمایند.

اعطای مرخصی‌های بدون حقوق و تعطیلات کاری به والدین کودکان، از جمله این امکانات محسوب می‌گردد. در اسکاتلند، هدف دولت از ارائه آموزش‌های پیش دبستانی فراهم نمودن مراکزی جهت ارائه دوره‌های آموزشی پاره وقت کودکان رده‌های سنی ۳ سال و بالاتر میباشد.

در اسکاتلند، نیز مقامات محلی مسئولیت ارائه آموزش‌های پیش دبستانی را بر عهده داشته و بودجه آموزشی پیش دبستانی نیز توسط مقامات محلی تأمین می‌گردد.

گفتنی است که بودجه‌های مذکور به واسطه تصویب لایحه آموزش اسکاتلند در سال ۱۹۹۶ و در جهت ارائه دوره‌های آموزشی پیش دبستانی سرمایه‌گذاری می‌گردند. لازم به ذکر است که میزان بودجه مذکور طی سال (۲۰۰۰-۱۹۹۹) بر ۱۱۲ میلیون پوند، طی سال ۲۰۰۱-۲۰۰۰ بر ۱۳۴ میلیون پوند و طی سال ۲۰۰۲-۲۰۰۱ نیز بر ۱۳۸ میلیون پوند بالغ گردید.

طبق آخرین آمار بدست آمده طی سال ۱۹۹۹ تعداد ۶۰۰ هزار کودک در مدارس پیش دبستانی ثبت نام نموده‌اند. در ماه می ۱۹۹۸، دولت به طراحی استراتژی مراقبت از کودکان اسکاتلندی مبادرت نمود. استراتژی مذکور در جهت حمایت از خانواده‌های اسکاتلندی از طریق حمایت و مراقبت از کودکان رده‌های سنی ۱۴-۵ سال طراحی گردید. هدف دیگر دولت، کسب اطمینان از مراقبت با کیفیت بالای کودکان اسکاتلندی و فراهم آمدن کلیه احتیاجات کودکان اسکاتلندی می‌باشد. در جهت نیل به چنین هدفی تا اواخر سال ۲۰۰۱، تعداد ۵۰۰۰ مربی جدید در مراکز

آموزشی اسکاتلند تعلیم یافته و برنامه ریزی‌های آموزشی و متدهای سرمایه گذاری مورد ارزیابی قرار گرفته و ارتقاء یافتند. بر اساس برنامه ریزی‌های جدید خانواده‌های کارگر برخوردار از ۲ کودک از هزینه‌های مراقبتی و حمایت‌های بیشتر دولتی برخوردار گردیده و بودجه‌های مربوطه نیز تا ۸/۴ میلیون پوند در سال افزایش می‌یابند. علاوه بر این بالغ بر ۵ میلیون پوند بودجه اضافی طی سال ۱۹۹۸-۹۹ و ۲۵ میلیون پوند طی سال ۲۰۰۳-۱۹۹۹ در جهت توسعه طرح‌های مراقبتی کودکان در خارج از محیط‌های آموزشی هزینه می‌گردد. لازم به ذکر است که عمده مبالغ اضافی بودجه اختصاص یافته در جهت اجرای طرح‌های مراقبتی و آموزشی کودکان اقلیت‌های قومی و نژادی مستقر در کشور هزینه می‌گردد. علاوه بر این مراکز تلفنی، جهت برقراری ارتباط با والدین کودکان و ارائه خدمات اطلاع رسانی در زمینه طرح‌های مذکور به آنان احداث گردیده است.

در ایرلند شمالی نیز طرح استراتژی ملی مراقبت از کودکان ایرلندی در مورخه ۱۹ آوریل ۱۹۹۹ در جهت تقویت خدمات مراقبتی کودکان سراسر کشور به اجرا در آمد. در حال حاضر اکثریت مراکز مراقبتی کشور ایرلند توسط مراکز و بخش‌های خصوصی اداره می‌گردد. تعداد ۴۳۲۰۰ مرکز مراقبتی کودکان ایرلندی من جمله مهدهای کودک روزانه، مراکز تفریحی- ورزشی، انجمن پرستاران کودک، کلوپ‌های تفریحی خارج از محیط مدارس و اردوهای تفریحی به ارائه خدمات مراقبتی مبادرت می‌نمایند. به عبارت دیگر مراکز فوق با ارائه خدمات مراقبتی بیش از ۱۳ هزار کودک ایرلندی معادل ۸۵ درصد از کل کودکان رده‌های سنی ۳-۵ سال را تحت پوشش قرار داده‌اند. طی سال‌های ۲۰۰۲-۱۹۹۹، بالغ بر ۶۱ میلیون پوند بودجه اضافی جهت ارائه خدمات اولیه مراقبتی بیشتر به کودکان اختصاص یافت. علاوه بر این بالغ بر ۹ میلیون پوند نیز به تربیت مربیان طرح مراقبت از کودکان ایرلندی اختصاص یافت. لازم به ذکر است که بالغ بر ۵ میلیون پوند از بودجه طرح مراقبت از کودکان از محل صندوق بنیاد کودکان اتحادیه اروپا تأمین می‌گردد.

۵- طرح آغاز اطمینان

طرح آغاز اطمینان از جمله پروژه‌های محلی آموزشی است که از خانواده‌های برخوردار از کودکان زیر رده سنی ۴ سال حمایت می‌نماید. هدف از طراحی و اجرای چنین طرحی، به‌مورد اجرا در آوردن تعداد ۵۰۰ برنامه محلی تا سال ۲۰۰۴ در انگلستان است. گفتنی است که با اجرای طرح آغاز اطمینان، بالغ بر ۴۰۰ هزار کودک انگلیسی تحت پوشش قرار می‌گیرند. طبق آمار بدست آمده تا سپتامبر ۲۰۰۱، بالغ بر ۴۳۷ برنامه ارائه گردیده که ۱۹۲ طرح، به ارائه خدمات مبادرت نموده‌اند که از جمله چنین خدماتی می‌توان به برپایی جلسات ملاقات با والدین جدید ظرف ۲ ماه اول تولد، حمایت در جهت مراقبت بهتر از کودکان، فراهم سازی امکانات تفریحی و سرگرمی، آموزشهای اولیه و دسترسی کودکان به مراقبتهای بهداشتی اشاره نمود. علاوه بر این، توصیه‌هایی نیز در خصوص حمایت پس از تولد، تغذیه سالم و کسب شغل مناسب به والدین کودکان ارائه می‌گردد. لازم به ذکر است که برنامه‌های آغاز اطمینان مشابهی در سایر قسمتهای بریتانیای کبیر به‌مورد اجرا گذارده شده است.

آمار آموزشی

نرخ مراکز و تعداد کودکان ثبت نامی مراکز آموزش پیش دبستانی طی سالهای ۱۹۹۲/۹۳

تعداد کودکان ثبت نامی	کادر آموزشی	مراکز آموزشی پیش دبستانی
انگلستان ۵۳/۲۰۰ (FTE)	۱/۶۰۰	۵۶۱
ولز (تمام وقت) ۱/۰۲۹ (پاره وقت) ۲/۵۲۵	۱۱۳	۵۲

نرخ ثبت نامی کودکان رده‌های سنی ۳-۴ سال در مراکز آموزش پیش دبستانی

سال تحصیلی	کودکان رده‌های سنی ۳-۴ سال		
	۲	۳	۴
۸۹-۹۰	٪۵	٪۳۸	٪۸۷
۹۰-۹۱	٪۶	٪۳۹	٪۸۹
۹۱-۹۲	٪۵	٪۳۶	٪۹۴
۹۳-۹۴	٪۶	٪۴۴	٪۹۳
۹۴-۹۵	٪۶	٪۴۵	٪۹۳
۹۵-۹۶	٪۶	٪۴۷	٪۹۲
۹۶-۹۷	٪۷	٪۴۹	٪۹۳
۹۷-۹۸	٪۷	٪۵۰	٪۹۵

با توجه به جدول فوق می‌توان گفت که نسبت کودکان رده سنی ۲ سال که تحت تعلیم مراکز آموزش پیش دبستانی من جمله مهدهای کودک قرار گرفته‌اند تا سال ۹۷-۹۸ بر ۷۰ درصد بالغ گردیده است. نرخ ثبت نامی کودکان رده سنی ۳ سال نیز از ٪۴۰ طی سال ۸۹-۹۰ به ٪۵۰ طی سال ۹۷-۹۸ افزایش یافته است. نرخ ثبت نامی کودکان رده سنی ۴ سال نیز از ٪۹۰ طی سال ۹۰-۸۹ به ٪۹۵ طی سال ۹۷-۹۸ بالغ گردیده است.

آموزش همگانی

برنامه‌های آموزشی

از سال ۱۹۸۸، نظام آموزشی واحدی در انگلستان، ولز و ایرلند شمالی در جهت معرفی مواد و سطوح آموزشی ویژه رده های سنی ۱۶-۵ سال طراحی گردیده است. در برنامه‌های آموزش ملی، موضوعات آموزشی اعم از معرفی کشور انگلستان، ریاضیات، علوم طبیعی، علوم فنی، تاریخ، جغرافیا، زبان خارجی، موسیقی و علوم ورزشی ارائه میگردد. در ولز نیز که هر ۲ نوع مدارس ولس زبان و انگلیسی زبان فعالیت دارند، زبان ولسی موضوع پایه آموزشی در مدارس نیمه ولسی محسوب

می‌گردد. کلیه مدارس دولتی و برخی از مدارس مستقل از برنامه های آموزش ملی تبعیت می‌نمایند. طی دوره های آموزش ملی در انتهای هر مرحله آموزشی آزمون های مختلفی از دانش آموزان به عمل می‌آید. در دوره های آموزشی مذکور همچنین، میزان موفقیت دانش آموزان مدارس دولتی به استحضار والدین و گروههای علاقمند می‌رسد. از جمله اصلی‌ترین دروس آموزش ملی کشور انگلستان می‌توان به زبان انگلیسی، ریاضیات و علوم و در مدارس متوسطه و لیز، زبان ولشی (Welsh) (چهارمین موضوع آموزشی) اشاره نمود. از جمله سایر موضوعات اساسی آموزشی می‌توان به علوم فنی و حرفه‌ای، تاریخ، جغرافیا، هنر، موسیقی و تربیت بدنی ویژه دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۱ تا ۱۶ سال اشاره نمود. طی سال‌های اخیر، سیاست‌های آموزشی انعطاف پذیرتری در طی مرحله کلیدی ۴ آموزش ملی اعمال می‌گردد، چرا که از سال ۱۹۹۶، برنامه آموزشی دروس پایه و دوره‌های آموزش متوسطه در انگلستان، دروس آموزشی من جمله ریاضیات و علوم، دوره‌های کوتاه آموزش علوم فنی و حرفه‌ای، زبان خارجی، تربیت بدنی و آموزش علوم مذهبی را شامل می‌گردد.

این درحالی است که تا سال ۱۹۹۹، در ولز، هیچ نیازی جهت آموزش زبان خارجی و اجباری بودن آموزش زبان Welsh در نظام آموزش متوسطه احساس نمی‌گردید. دامنه این انعطاف پذیری تا بدان حد است که در جدول زمانی مدارس و مراکز آموزشی کشور خدماتی نظیر مشاوره و انتخابات شغلی علاوه بر مواد اصلی آموزش به واسطه اجرای طرح ملی آموزش به دانش‌آموزان رده های سنی ۱۶-۱۴ سال ارائه می‌گردد. برخورداری از آموزش مذهبی و حضور در مراسم عبادی دسته جمعی با توجه به موافقت والدین برای دانش‌آموزان کلیه مقاطع آموزشی انگلستان اجباری است.

گفتنی است که آموزش علوم مذهبی و اجرای عبادات دسته جمعی در مراکز آموزش کشور انگلستان می‌بایستی با هماهنگی شورای آموزش علوم مذهبی تحت عنوان (SACRE) ارائه گردد. از جمله برنامه های آموزشی فوق‌العاده که در اغلب مدارس و مراکز آموزشی انگلستان ارائه می‌گردد می‌توان به آموزش علوم فنی، آموزش بهداشت، آموزش علوم اجتماعی و فردی، و موضوعات مهم

فرهنگی نظیر چندگانگی فرهنگی اشاره نمود. از جمله دیگر برنامه‌های آموزشی فوق‌العاده که اختیاری نیز می‌باشند، می‌توان به اقتصاد، آموزش محیط زیست، علوم سیاسی و بین‌المللی، (آگاهی از هویت، تاریخ و جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اروپا) اشاره نمود. گفتنی است که دروس مذکور جنبه تحقیقاتی و مطالعات در کنار سایر علوم پیشرفته به خود گرفته و به‌عنوان بخشی از برنامه‌های رسمی آموزشی در کنار سایر موضوعات آموزشی نظیر آموزش زبان خارجی دوم و تحقیقات کلاسیک در خصوص اقتصاد خانواده قرار می‌گیرد.

در نظام آموزش انگلستان، مسؤلیت تعیین مواد آموزشی و روش‌های تدریس برعهده هیئت ملی معلمان می‌باشد. در مقاطع آموزشی متوسطه و ابتدایی نظام آموزش انگلستان، هیچ‌گونه آزمون رسمی از دانش‌آموزان به عمل نیامده و معیار سنجش دانش‌آموزان دامنه فعالیت کلاسی و فعالیت تحقیقاتی آنان می‌باشد. ارزیابی مستمر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان بریتانیایی توسط معلمان مدارس صورت گرفته و آزمون‌ها و تست‌های داخلی توسط خود معلمان طراحی و اجرا می‌گردد. گفتنی است که اغلب آزمون‌های داخلی مدارس کشور، از دروس آموزشی انگلیسی و ریاضیات در پایان مرحله ۱ آموزش و انگلیسی، ریاضیات و علوم در پایان مراحل کلیدی دوم و سوم به عمل می‌آید. مطابق قانون مصوب سال ۱۹۹۲، ویژه مقررات آموزشی کشور، کلیه مدارس کشور ملزم به ارائه کارنامه سالیانه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان به والدین می‌باشند.

به آن دسته از دانش‌آموزانی که پس از طی دوره‌های آموزش پایه ترک تحصیل نمایند، مدرک ملی (NRA) اعطا می‌گردد. از گواهینامه عمومی آموزش متوسطه در نظام آموزشی انگلستان و ولز تحت عنوان (GCSE) یاد می‌گردد. نمرات مندرج در گواهینامه GCSE براساس فعالیت دوره‌ای ۲ سال پایانی آموزش متوسطه و آزمون نهایی منظور می‌گردد. برای هر یک از داوطلبین نمرات (A-G) منظور می‌گردد. به عبارت دیگر دانش‌آموزان ملزم به کسب نمره G برای دروس آموزشی می‌باشند. در انگلستان و ولز، آزمون GCSE توسط ۵ گروه از ممتحنین که از کد ملی آموزشی نیز

برخوردار می‌باشند، به عمل می‌آید. از جمله مهم ترین مشخصه‌های آزمون GCSE می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- برنامه‌های آموزشی بر پایه معیار ملی

۲- ارزیابی متمایز سؤالات مختلف برحسب توانایی‌های آموزشی افراد مختلف

۳- معیار بودن نمرات کلاسی (نمراتی که به‌طور مطلق برحسب عمل کرد کلاسی دانش‌آموزان

منظور می‌گردد)

گفتنی است که شرایط امتحانات؛ تعیین نمرات و نوع سؤالات امتحانی می‌بایستی مورد تایید

وزرای آموزش و پرورش انگلستان و ولز قرار گیرد.

آموزش پایه

سن آموزش پایه در مدارس و مراکز آموزشی کشور انگلستان سنین ۱۶-۵ سالگی را شامل می‌گردد. آن دسته از دانش‌آموزانی که پس از گذراندن دوره‌های آموزشی مقطع آموزش پایه علاقه ای به ادامه تحصیلات نداشته باشند، قادر خواهند بود تا رسیدن به سن ۱۶ سالگی قبل از ۳۱ فوریه و یا ۱ فوریه و ۳۱ آگوست ترک تحصیل نمایند. گفتنی است که تاریخ دقیق ترک تحصیل دانش‌آموزان انگلیسی منحصراً توسط وزیر آموزش و پرورش اعلام می‌گردد. سال آکادمیک در آموزش پایه از ۱ سپتامبر آغاز شده و در مورخه ۳۱ آگوست پایان می‌پذیرد.

قانون مصوب سال ۱۹۴۴، ویژه آموزش و پرورش کشور انگلستان از ۳ مقطع آموزش ابتدایی؛ مقدماتی متوسطه و تکمیلی متوسطه متشکل می‌گردد. مقطع آموزش ابتدایی آن دسته از دانش‌آموزانی را شامل می‌گردد که سن ۱۲ سالگی را پشت سر نگذارده‌اند.

مقطع آموزش متوسطه نیز دانش‌آموزان رده های سنی ۱۸-۱۲ سال را تحت پوشش قرار می‌دهد. قانون مصوب سال ۱۹۸۸ ویژه اصلاحات ساختار آموزشی کشور انگلستان، مقطع چهارم آموزش کشور تحت عنوان مقطع آموزش عالی را به افراد بالای ۱۸ سال ارائه می‌نماید.

مطابق قانون مصوب سال ۱۹۶۴، تأسیس مدارس و مراکز آموزش متوسطه در سراسر کشور انگلستان رسمیت یافت. لازم به ذکر است که مقطع مقدماتی آموزش متوسطه دانش‌آموزان زیر رده سنی ۱۱ سال و مقطع تکمیلی آموزش متوسطه دانش‌آموزان بالای رده سنی ۱۱ سال را تحت پوشش قرار می‌دهد. طبق آمار بدست آمده طی مورخه ۱ ژانویه سال ۱۹۹۲، تعداد مدارس مقدماتی متوسطه کشور انگلستان بر ۱۳۰۶ مدرسه بالغ می‌گردد و این در حالی است که تا پیش از آن حتی ۱ مدرسه مقدماتی متوسطه فعالیت نداشت. سال تحصیلی مراکز آموزشی پایه در کشور انگلستان از ۳۸۰ جلسه (۶ ساعته) متشکل می‌گردد. زمان آغاز و پایان دوره‌های آموزشی (ترمها) و تعطیلات آموزشی به صورت سالیانه، توسط هیئت مدیره مدارس آزاد و یا نهادهای محلی آموزش و پرورش (LEA) در مشاوره با هیئت مدیره مدارس دولتی مشخص می‌گردد. به‌طور کلی، سال تحصیلی مراکز آموزشی انگلستان از نخستین هفته سپتامبر تا سومین هفته جولای به طول می‌انجامد. تعطیلات آموزشی نیز به تعطیلات ۶ هفته تابستانی طی ماههای جولای و آگوست، تعطیلات ۲ تا ۳ هفته‌ای ایام کریسمس و عید پاک و تعطیلات یک هفته‌ای اواسط هر ترم تحصیلی تقسیم می‌گردد. آموزش روزانه هر هفته از دوشنبه آغاز گردیده و تا جمعه به طول می‌انجامد.

این در حالی است که مدارس شبانه روزی خصوصی به تشکیل جلسات آموزشی طی روز شنبه مبادرت می‌نمایند. ساعات آموزشی اغلب مدارس و مراکز آموزشی انگلستان ساعات ۹ صبح تا ۱۲ بعد از ظهر و ساعات ۱ بعد از ظهر تا ۳/۳۰ بعد از ظهر را شامل می‌گردد. مطابق قوانین آموزشی انگلستان، کودکان زیر رده سنی ۸ سال می‌بایستی از حداقل آموزش‌های ۳ ساعته در روز برخوردار گردند. این قانون در خصوص کودکان ۸ سال و بالاتر به حداقل ۴ ساعت آموزش افزایش می‌یابد. با وجود چنین برنامه‌های آموزش ملی، نهادهای محلی آموزش و پرورش و هیئت مدیره مدارس کشور از جداول زمانی و برنامه‌های مجزای آموزشی برخوردار می‌باشند. حداقل جلسات آموزش هفتگی مدارس انگلستان ۲۱ ساعت برای دانش‌آموزان رده‌های سنی ۵ تا ۷ سال، ۲۳/۵ ساعت برای دانش‌آموزان رده‌های سنی ۸ تا ۱۱ سال و ۲۴ ساعت برای دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۲ تا ۱۶

سال می‌باشد. مطابق قانون مصوب سال ۱۹۸۸، ویژه اصلاحات آموزشی دوره‌های آموزشی کشور انگلستان به ۴ مرحله کلیدی تقسیم می‌گردد که از آن جمله میتوان به مرحله کلیدی اول (۵ تا ۷ سالگی)، مرحله کلیدی دوم (۷ تا ۱۱ سالگی)، مرحله کلیدی سوم (۱۱ تا ۱۴ سالگی) و مرحله کلیدی چهارم (۱۴ تا ۱۶ سالگی) اشاره نمود. طبق آخرین آمار به دست آمده نرخ «ثبت نام خالص» دانش‌آموزان مقاطع آموزشی پایه (اجباری) بر ۹۶٪ تا ۹۷٪ بالغ می‌گردد. در این میان حدود ۳-۴٪ از افراد رده‌های سنی ۱۶-۵ سال در مراکز آموزشی حضور نیافته‌اند که بالغ بر ۶۰٪ از این آمار را مردان تشکیل می‌دهند. آموزش پایه در ایرلند با آغاز ماه سپتامبر به کودکان رده سنی ۶-۴ سال ارائه می‌گردد. بر طبق قانون مصوب ۱۹۸۹ ویژه اصلاحات آموزشی ایرلند، تاریخ اتمام سال تحصیلی ۳۰ ژوئن اعلام گردیده است.

آموزش پایه بزرگسالان

ارتقاء استاندارد مهارت‌های آموزشی پایه بزرگسالان از جمله اهداف اصلی دولت انگلستان می‌باشد که در سال ۱۹۸۸ طراحی گردید. از جمله مهم‌ترین دستاوردهای طراحی دوره‌های آموزشی مذکور می‌توان به کسب مهارت‌های پایه آموزشی ۵۰۰ هزار شهروند بزرگسال انگلیسی تا سال ۲۰۰۲ اشاره نمود. این در حالی است که در سال‌های آغازین اجرای طرح مذکور طی سال ۱۹۸۹، تنها حدود ۱۰۰ هزار شهروند بزرگسال از مهارت‌های پایه آموزشی برخوردار گردیدند. دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) و دفاتر نمایندگی آن در سراسر کشور اصلی‌ترین مرجع ارائه‌کننده مهارت‌های پایه آموزشی بزرگسالان محسوب می‌گردند که به اجرای برنامه‌های تشویقی در جهت جذب افراد بزرگسال و حضور در دوره‌های آموزش پایه و مهارت‌های کلیدی فعالیت می‌نماید. لازم به ذکر است که عمده برنامه‌های نهاد مذکور توسط مراکز آموزش عالی و انجمن سرمایه‌گذاری آموزش عالی تأمین اعتبار و حمایت می‌گردد. گفتنی است که کلیه دوره‌های پایه آموزش بزرگسالان در انگلستان، ولز، ایرلند و اسکاتلند رایگان می‌باشد. از آوریل ۲۰۰۱، مسؤلیت انجمن سرمایه‌گذاری آموزش عالی (FEFC) به انجمن مهارت‌های آموزشی (LSC) واگذار گردید.

از جمله فعالیت‌های انجمن مذکور، علاوه بر رسیدگی و تأمین اعتبار برنامه‌های آموزشی پایه بزرگسالان می‌توان به ارزیابی مهارت‌های آموزشی پایه زندانیان کشور انگلستان اشاره نمود. طبق ارزیابی‌های به عمل آمده توسط انجمن مذکور بالغ بر ۶۰ درصد از زندانیان کشور از مهارت‌های پایه آموزشی ضعیف برخوردار می‌باشند.

سیاست‌های آموزشی

از جمله اساسی‌ترین اقداماتی که طی سال‌های اخیر توسط دولت انگلستان جهت ارتقاء سطح مهارت‌های پایه آموزش شهروندان انگلیسی به ویژه افراد بزرگسال صورت گرفته است می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- آموزش پایه خانواده

از جمله نخستین سیاست‌های توسعه مهارت‌های پایه آموزشی که توسط دولت انگلستان به اجرا در آمده است، می‌توان به آموزش والدین دانش‌آموزان طی ۱۲ دوره بالغ بر ۹۰ ساعت آموزش مهارت‌های پایه اشاره نمود. در حال حاضر سیاست‌های مذکور در خصوص خانواده‌های برخوردار از کودکان رده‌های سنی ۳-۶ سال به اجرا در آمده است.

گفتنی است که طی سال ۲۰۰۰-۱۹۹۹، بودجه‌ای بالغ بر ۵ میلیون پوند جهت اجرای سیاست مذکور در اختیار مدرسین و مراکز آموزشی بزرگسالان قرار گرفته است. طبق آمار به دست آمده در سال ۲۰۰۰، بالغ بر ۶۰ درصد والدین دانش‌آموزان مقاطع مختلف آموزشی تحت تعلیم دوره‌های آموزش مهارت‌های پایه قرار گرفته‌اند.

۲- آموزش پایه کادر حوزه صنایع (VFI)

سیاست مذکور با بودجه‌ای بالغ بر ۴۴ میلیون پوند از سال ۲۰۰۰ به اجرا درآمده است. بهره‌گیری از اطلاعات جامع و به روز تکنولوژی ارتباطات در برگزاری دوره‌های آموزشی برای کادر حوزه صنایع کشور از جمله مهم‌ترین اهداف سیاست ارتقاء آموزش پایه ملی به شمار می‌آید. گفتنی است که

در حال حاضر بالغ بر ۱۰۰۰ مرکز آموزشی پایه در سراسر کشور دایر گردیده که قصد دارد تا ظرف مدت ۵ سال به تربیت ۲۰۰ هزار کارشناس حرفه‌ای حوزه صنایع مبادرت نماید.

۳- ارتقاء مهارت‌های پایه آموزشی

اجرای سیاست ارتقاء مهارت‌های پایه آموزشی شهروندان انگلیسی به ویژه بزرگسالان از سپتامبر سال ۱۹۹۸، شکل جدی به خود گرفته است. از جمله پروژه‌های متعدد ملی و محلی که در جهت ارتقاء مهارت‌های پایه آموزشی در انگلستان به اجرا در آمده است می‌توان به پروژه بروکی Brookie اشاره نمود. گفتنی است که پروژه مذکور پروژه مشترک آموزش عالی و کانال Mersey انگلستان است که از تعداد ۶ میلیون بیننده در هفته برخوردار می‌باشد. هدف اصلی اجرای پروژه فوق نمایش معایب عدم برخورداری از مهارت‌های پایه آموزشی و مشکلات ناشی از آن می‌باشد. گفتنی است که از چنین برنامه‌هایی در جهت معرفی و برطرف نمودن مشکلات آموزشی در جهت ارائه اطلاعات به افراد نا آگاه استفاده می‌گردد. در حال حاضر، بالغ بر ۸۰۰ مرکز توسعه مهارت‌های پایه آموزشی در سراسر انگلستان فعالیت دارد.

آموزش ابتدایی

ساختار آموزشی

آموزش ابتدایی در کشور انگلستان مرحله کلیدی ۱ (رده‌های سنی ۵ تا ۷ سال) و مرحله کلیدی ۲ (رده‌های سنی ۷ تا ۱۲ سال) را شامل می‌گردد. اغلب مراکز آموزش ابتدایی کشور انگلستان از محل بودجه عمومی (دولتی) تأمین اعتبار گردیده و توسط نهادهای محلی آموزش و پرورش (LEA) اداره و نظارت می‌گردند. مسؤلیت اجرا و نظارت بر خط مشی پذیرش دانش‌آموزان مقطع آموزش ابتدایی برعهده نهادهای محلی آموزش و پرورش و هیئت مدیره مدارس ابتدایی کشور می‌باشد.

از جمله چنین خطمشی‌هایی می‌توان به اعطای حق اولویت به آن دسته از دانش‌آموزانی که در نزدیکترین محل به مدرسه سکونت داشته و یا برادر و خواهرانی در مدرسه دارند، اشاره نمود. کلاسهای آموزشی مطابق با سنین دانش‌آموزان رده بندی شده و در پایان هر سال تحصیلی، صعود به کلاس بالاتر محرز می‌باشد. تحت شرایط استثنایی، نظیر بروز بیماری برای دانش‌آموزان، مدارس ملزم به ارائه آموزش‌های فوق برنامه، اضافه بر آموزش‌های معمول سال تحصیلی می‌باشند. در کلیه مدارس ابتدایی کشور، معلمین تربیت بدنی، موسیقی و زبان‌های خارجی فعالیت دارند.

مطابق با قانون مصوب ۱۹۸۸، ویژه اصلاحات آموزشی، مدارس دولتی انگلستان و ولز می‌بایستی به ارائه برنامه‌های آموزشی ملی مبادرت نمایند. اکثریت کودکان رده‌های سنی ۱۲-۱۱ سال در مدارس ابتدایی ایرلند آموزش می‌بینند. تعیین تاریخ دوره‌ها یا ترمهای تحصیلی و تعطیلات آموزشی مدارس دولتی کشور ایرلند برعهده هیئت مدیره‌های مراکز آموزش محلی می‌باشد و این در حالیست که مسؤلیت‌های مذکور در سایر مدارس و مراکز آموزشی کشور توسط مقامات مسئول مدارس به اجرا در آمده و تنها توسط هیئت مدیره‌های آموزش محلی تأمین اعتبار می‌گردد.

دوره های آموزش ابتدایی در انگلستان از ماه سپتامبر آغاز شده و تا ماه ژوئن به طول می‌انجامد. مقطع آموزش ابتدایی از تعطیلات تابستانی ۸ هفته‌ای و تعطیلات ۲ هفته‌ای در عید پاک برخوردار می‌باشد. دانش‌آموزان ایرلندی رده‌های سنی زیر ۸ سال از حداقل ۳ ساعت آموزش در روز و سایر دانش‌آموزان از حداقل ۴/۵ ساعت آموزش طی ۲ شیفت آموزشی برخوردار می‌گردند. گفتنی است که جداول برنامه‌های آموزشی و مدت زمان ارائه دروس آموزشی به تایید دپارتمان آموزش ایرلند می‌رسد. نرخ ثبت نام ناخالص، دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۱-۵ سال در مراکز آموزش ابتدایی انگلستان بالغ بر ۱۰۰٪ می‌باشد. نرخ ثبت نام خالص دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۱-۵ سال بین سال‌های ۹۸-۱۹۸۹ بر ۹۷-۹۶٪ بالغ می‌گردد. به‌طور کلی می‌توان گفت که طی آمارهای به‌دست آمده طی سال ۹۸-۹۷، تعداد ۳۹ هزار کودک بین رده‌های سنی ۱۱-۵ سال (کمتر از ۱٪ کل جمعیت) در سطوح آموزش رسمی ثبت نام نموده‌اند.

ظرفیت کلاس‌های آموزشی

سیاست کاهش تعداد دانش‌آموزان کلاس‌های آموزشی به تمایل دولت در جهت افزایش استانداردهای جهت آموزشی مدارس کشور باز می‌گردد. بدین ترتیب از سپتامبر سال ۱۹۹۸، کلیه کلاسهای آموزشی ویژه دانش‌آموزان رده‌های سنی ۷-۵ سال با حداکثر ۲۰ دانش‌آموز تشکیل می‌گردد. از سپتامبر سال ۱۹۹۸، تعداد ۱۵۰۰ معلم مقطع آموزش ابتدایی به استخدام دولت در آمده‌اند که انتظار می‌رود تا زمان اجرای کامل سیاست استخدام معلمان این تعداد بر ۶ هزار نفر بالغ گردد. گفتنی است که تاکنون بالغ بر ۶۲۰ میلیون پوند جهت اجرای سیاست استخدام معلمان هزینه گردیده است.

آموزش متوسطه

ساختار آموزشی

مقطع آموزش متوسطه در نظام آموزشی انگلستان، دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۱ تا ۱۸ سال را تحت پوشش قرار می‌دهد. آموزش متوسطه اجباری تا زمانی به طول می‌انجامد که دانش‌آموزان به رده سنی ۱۶ سال می‌رسند. با وجودیکه نظام آموزش متوسطه انگلستان پذیرای دانش‌آموزان رده سنی ۱۱ سال می‌باشد، با این حال، در برخی مناطق، سیستم‌های سه‌گانه آموزش متوسطه اجرا گردیده و دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۲، ۱۳ و ۱۴ سال را نیز شامل می‌گردد.

آموزش متوسطه در نظام آموزش انگلستان طی مراحل کلیدی ۳ (رده‌های سنی ۱۱ تا ۱۴ سال) و مرحله کلیدی ۴ (رده‌های سنی ۱۴ تا ۱۶ سال) ارائه می‌گردد. کلیه دانش‌آموزان مقطع آموزش متوسطه ولز و بیش از ۹۰ درصد دانش‌آموزان مقطع آموزش متوسطه انگلستان در مدارس جامع آموزش می‌بینند. گفتنی است که مدارس مذکور به ارائه دوره‌های متنوع آموزش متوسطه بدون توجه به توانایی و استعداد تحصیلی دانش‌آموزان مبادرت می‌نمایند.

در سایر مدارس متوسطه کشور دانش‌آموزان برحسب نتایج آزمونهای مختلف و استعداد تحصیلی طی رده سنی ۱۱ سال، در رشته‌های آموزشی علوم، فنی و حرفه‌ای یا هنر پذیرفته می‌شوند. مدارس آموزش متوسطه با عنوان (grammar school) نیز به ارائه خدمات آموزشی از طریق برگزاری آزمون برای دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۱ تا ۱۹ سال مبادرت می‌نمایند.

مدارس آموزش متوسطه‌ای نیز با عنوان (Modern School) در نظام آموزش متوسطه انگلستان فعالیت دارند که به ارائه خدمات آموزشی به دانش‌آموزان مشروط یا ترک تحصیل نموده مبادرت می‌نمایند. آموزشگاه‌ها و مدارس متوسطه فنی و حرفه‌ای نیز به ارائه آموزش‌های عمومی مبادرت نموده اما تأکید قابل ملاحظه‌ای بر آموزش موضوعات فنی دارند. قانون مصوب سال ۱۹۹۳، ویژه آموزش و پرورش، به کلیه مدارس متوسطه اجازه می‌دهد تا به گزینش بیش از ۱۰ درصد از دانش‌آموزان توانمند و با استعداد خود مبادرت نمایند. طبق قانون مذکور، مدارس آزاد (با امتیاز حمایتی) و مدارس متوسطه خصوصی قادر خواهند بود، که با وجود حامیان تجاری و حمایت هیئت مدیره مدارس کشور از حمایت‌های دولت در خصوص تشکیل کالج‌های فنی، علوم و ریاضیات برخوردار گردند. به موجب قانون مذکور، تأسیس تعداد ۴۲ کالج فنی و حرفه‌ای تا مورخه جولای سال ۱۹۹۴، در کشور انگلستان به ثبت رسیده است. طبق آمار بدست آمده طی سال ۱۹۹۳، ۳/۸٪ کل دانش‌آموزان بریتانیایی در مدارس آموزش متوسطه (grammar schools)، ۳/۵٪ در مدارس (Modern School) و تنها ۱٪ در مدارس فنی ثبت نام نمودند. در نظام آموزش متوسطه انگلستان و ولز دانش‌آموزان مطابق با توانایی‌های آموزشی و یا توان‌مندی موضوعات خاص گروه‌بندی می‌گردند. اعمال چنین گروه‌بندی‌های آموزشی توسط هیئت مدیره مدارس متوسطه صورت می‌گیرد. گفتنی است که گروه‌بندی‌های آموزشی در مقطع آموزش متوسطه پس از نخستین سال آموزشی اعمال می‌گردد. در مقاطع آموزش متوسطه، جلسات آموزشی مدت زمان ۳۵ تا ۴۰ دقیقه به طول می‌انجامد. طبق قانون مصوب سال ۱۹۸۸، ویژه مقررات و اصلاحات آموزش کلیه مدارس دولتی و کالج‌های فنی و حرفه‌ای مستقر در انگلستان و ولز ملزم به ارائه برنامه آموزش ملی

می باشند. مدرک عمومی آموزش متوسطه با عنوان (GCSE) در قالب ۱۰ ماده درسی رتبه بندی شده از A تا G به فارغ التحصیلان رده های سنی ۱۶ سال به بالا اعطاء می گردد. آن دسته از دانش آموزانی که به اخذ نمرات A تا C در حداقل ۵ ماده درسی نائل آیند از مجوز ورود به مقطع ۲ ساله آموزشی پس از سن ۱۶ سالگی برخوردار می گردند. مقطع آموزشی فوق خود از دوره های آموزشی level A (سطح پیشرفته)، AS level (سطح متمم پیشرفته) و level Vocational A سطح پیشرفته فنی - حرفه ای یا شغلی) متشکل می گردد. تا پیش از دهه ۱۹۹۰، دانش آموزان ملزم به گذراندن ۴- ۲ ماده درسی در A level جهت انتخاب رشته دانشگاهی مورد نظر خود بودند. این درحالیست که طی سالهای اخیر دولت انگلستان به اعمال تغییراتی در ساختار مقطع آموزشی مذکور مبادرت نموده است. اعمال چنین تغییراتی در سپتامبر سال ۲۰۰۰، به واسطه وجود محدودیت و عدم انعطاف پذیری برنامه های آموزشی مقطع مذکور صورت گرفت. در حال حاضر اقداماتی صورت گرفته تا برنامه آموزشی A level از ابعاد گسترده تری برخوردار گردیده و بر اساس معیارها و مهارتهای کلیدی طراحی گردد. آندسته از دانش آموزانی که تحت تعلیم برنامه A level قرار می گیرند، با مطالعه مواد آموزشی مضاعف (AS level) و مطالعه حداقل یک واحد از دوره A level فنی - حرفه ای (به مطالعات خود تعمیق می بخشند).

سطوح پیشرفته و متمم پیشرفته (A/AS level)

از سپتامبر سال ۲۰۰۰، سطوح آموزشی A level متشکل از ۶ واحد سنجش آموزشی به دانش آموزان ارائه می گردد. تعداد ۳ واحد درسی از واحدهای مذکور مختص AS level (نیمه اول سطوح آموزشی پیشرفته) و ۳ واحد درسی دیگر به A2 (نیمه دوم دوره آموزش پیشرفته) تعلق دارد. گفتنی است که اخذ نمرات A-E طی دوره های A/AS level جهت قبولی دانش آموزان الزامی است. نمره U نیز برای واحدهای درسی مشروط منظور می گردد. لازم به ذکر است، آندسته از دانش آموزانی که به اخذ نمرات A-E طی دوره های AS level و A2 نائل آیند دوره آموزشی A level را با موفقیت پشت سر گذارده اند.

آموزش مقدماتی متوسطه

برنامه‌های آموزشی مقطع مقدماتی متوسطه، به دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۶-۱۱ سال ارائه می‌گردد. طبق قانون مصوب سال ۱۹۸۹ ویژه آموزش و پرورش، حق انتخاب مدارس کودکان به والدین آنان تفویض می‌گردد. طبق قانون مذکور کلیه مدارس کشور، ملزم به اعلام ظرفیت پذیرش خود می‌باشند. گفتنی است که هزینه‌های آموزشی مدارس مقدماتی متوسطه از طریق شهریه‌های دریافتی از دانش‌آموزان و بودجه دولتی دپارتمان آموزش تأمین اعتبار می‌گردد.

برنامه‌های آموزشی و ارزشیابی تحصیلی

برنامه‌های آموزشی مدارس و مراکز آموزش مقدماتی متوسطه انگلستان تا پیش از سال ۱۹۸۹، با توجه به سن، توانایی‌ها و استعدادها، تحصیلی دانش‌آموزان و توسط هیئت مدیره مدارس متوسطه طراحی می‌گردید. این در حالی است که با تصویب قانون سال ۱۹۸۹، ویژه اصلاحات آموزشی، تدارکاتی در جهت طراحی برنامه‌های آموزشی مشترک و عمومی، تحت عنوان برنامه آموزش ملی ویژه دانش‌آموزان مقاطع آموزش ابتدائی و مقدماتی متوسطه به عمل آمد.

از جمله مهمترین دروس آموزشی مدارس مقطع مقدماتی متوسطه می‌توان به دروس انگلیسی، ریاضیات، علوم فنی، محیط زیست و جامعه و علوم مذهبی اشاره نمود. ارزیابی عملکرد دانش‌آموزان مقطع آموزش مقدماتی متوسطه، طی رده‌های سنی ۸-۱۱-۱۴ و ۱۶ سال صورت می‌گیرد. در پایان مقطع آموزش مقدماتی متوسطه دانش‌آموزان به دریافت گواهی نامه عمومی آموزش متوسطه تحت عنوان (GCSE) نائل می‌گردند .

آموزش تکمیلی متوسطه

مقطع آموزش تکمیلی در نظام آموزشی کشور انگلستان از آموزش تکمیلی متوسطه و آموزش عالی متشکل می‌گردد. طبق قانون مصوب سال ۱۹۹۲، ویژه آموزش عالی، از آموزش پیشرفته تحت عنوان آموزش تکمیلی تمام وقت و پاره وقت متناسب با نیاز رده‌های سنی بالاتر از ۱۶ سال یاد

می‌گردد. از جمله دوره‌های آموزش تکمیلی نظام آموزش انگلستان و ولز می‌توان به آموزش تکمیلی متوسطه، کالج‌های پیش‌دانشگاهی و مؤسسات آموزش عالی اشاره نمود. در مورخه ۱ آوریل سال ۱۹۹۳، مقطع تکمیلی آموزش متوسطه که قبلاً در زمره نظام آموزش پایه کشور قرار داشت، به نظام آموزش تکمیلی اضافه گردید. گفتنی است که مراکز آموزش تکمیلی متوسطه به تأمین بودجه خود از طریق شورای مالی آموزش تکمیلی مبادرت می‌نمایند.

از جمله دوره‌های آموزشی که در مقاطع تکمیلی آموزش متوسطه به دانش‌آموزان ارائه می‌گردد می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ۱- دوره‌های آماده سازی دانش‌آموزان جهت کسب شرایط لازم حرفه‌ای و شغلی
- ۲- دوره‌های آماده سازی دانش‌آموزان جهت اخذ گواهینامه عمومی آموزش متوسطه تحت عنوان (GCSE)، گواهینامه درجه ۱ آموزش متوسطه (GCE) یا آمادگی تحصیلی جهت موفقیت در آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها (AS)

از جمله مهم‌ترین دروس آموزشی مقطع تکمیلی متوسطه می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

علوم ریاضی و زبان انگلیسی به‌عنوان زبان اصلی

زبان انگلیسی به‌عنوان زبان دوم

زبان Welsh و دوره‌های آموزش ادبیات Welsh

دوره‌های آموزشی ارتقاء دهنده مهارت‌های ارتباطی دانش‌آموزان

اکثریت قریب به اتفاق دانش‌آموزان بریتانیایی، پس از اتمام دوره‌های آموزشی پایه جذب

کالج‌های آموزش عالی و کالج‌های فنی و حرفه‌ای می‌گردند. مؤسسات آموزش عالی نیز به ارائه

دوره‌های آموزشی تمام وقت، و یا پاره وقت ویژه دانش‌آموزان فعال در بازار کار مبادرت می‌نمایند.

طبق آمار بدست آمده طی سال ۱۹۹۳، بالغ بر ۳۷۹۰۵ دانش‌آموز تمام وقت در ۲۴ موسسه

آموزش تکمیلی متوسطه تحت تعلیم ۲۸۸۳ معلم قرار داشته‌اند.

از گواهینامه GCSE منحصرًا جهت ارزیابی آموزشی دانش آموزان مقطع آموزش متوسطه و ارزیابی استعداد تحصیلی دانش آموزان در ورود به مراکز آموزش عالی استفاده نشده، بلکه این مدرک مهم ترین مدرک آموزش تکمیلی متوسطه محسوب می گردد. دوره های پاره وقت آموزشی به آن دسته از دانش آموزانی ارائه می گردد که قادرند پس از ساعات معمول آموزش در کالج های آموزشی حضور یابند. دوره های آموزشی پاره وقت یا شبانه مختص کارمندانی است که از مرخصی های شغلی خود بهره برده و طی دوره های آموزشی ۱-۲ روز در هفته حضور می یابند. لازم به ذکر است که حداکثر مدت زمان مرخصی استحقاقی کارمندان بریتانیایی جهت برخورداری از دوره های آموزشی به ۱۹ هفته در سال بالغ می گردد. سال تحصیلی در مراکز آموزش پاره وقت و شبانه از سپتامبر آغاز گردیده و تا ۳۱ اگوست به طول می انجامد. نرخ دانش آموزان رده های سنی ۱۶ سال و بالاتر مراکز تکمیلی آموزش متوسطه حضور یافتند طی سال های ۹۵-۱۹۹۲ از ۶۵٪ تا ۸۰٪ متغیر بوده است. طبق آخرین آمار به دست آمده بین سال های تحصیلی ۹۵-۱۹۹۲ ۵۵ درصد از دانش آموزان رده سنی ۱۷ سال و ۳۴ درصد از دانش آموزان بریتانیایی رده سنی ۱۸ سال تحت دوره های آموزشی تمام وقت تعلیم می یابند. با توجه به افزایش دوره های آموزش تمام وقت و کاهش دوره های آموزش پاره وقت طی سالهای اخیر الگوی آموزشی افراد رده های سنی ۱۸-۱۷ مشابه بوده و در حال حاضر ۵۵٪ از افراد رده سنی ۱۷ سال و ۳۴٪ از افراد رده سنی ۱۸ سال، در آموزش تمام وقت بسر می برند.

نهادهای مرکزی

مطابق قوانین آموزشی کشور انگلستان کلیه دانش آموزان ملزم به برخورداری از برنامه های آموزشی متناسب با سن، توانایی ها و استعداد های تحصیلی خود می باشند. طرح آموزش ملی (آموزش دروس معین آموزشی) و طرح آموزش تحقیقاتی (آموزش تخصصی و تحقیقاتی علوم، فنون و هنر) از پاییز سال ۱۹۸۹ در نظام آموزشی کشور انگلستان به اجرا درآمد. دوایر محلی آموزش و پرورش، هیئت مدیره مدارس و معلمین ارشد مدارس خصوصی مسئولیت طراحی و ارائه برنامه های آموزشی اعم از برنامه های آموزشی ملی و آموزش علوم مذهبی را برعهده دارند.

آموزش تکمیلی متوسطه در مدارس و کالج‌های محلی کشور ارائه می‌گردد. دوره‌های آموزش تکمیلی متوسطه در مراکز آموزشی ایرلند شمالی نیز همانند انگلستان و ولز ارائه می‌گردد.

آموزش پیش دانشگاهی

آمار تحصیلی

تعداد مدارس انگلستان (طی سالهای ۲۰۰۱ - ۲۰۰۲)

نوع مدرسه	تعداد
مراکز پیش دبستانی دولتی	۲۸۱۳
مدارس ابتدایی دولتی	۲۲۹۱۹
مدارس متوسطه دولتی	۴۳۳۷
مدارس مستقل	۲۴۶۲
مدارس استثنایی	۱۴۹۹
واحدهای مورد رجوع دانش‌آموزان	۳۳۸
مجموع مدارس	۳۴۳۶۸

تعداد دانش‌آموزان مدارس مختلف انگلستان (طی سالهای ۲۰۰۱ - ۲۰۰۰)

نوع مدرسه	تعداد
مراکز پیش دبستانی دولتی	۱۴۳
مدارس ابتدایی دولتی	۵۲۹۸
مدارس متوسطه دولتی	۳۹۱۵
مدارس مستقل	۶۲۶
مدارس استثنایی	۱۱۴
واحدهای مورد رجوع دانش‌آموزان	۱۰
جمع مدارس	۱۰۱۰۵

آموزش عالی

تاریخچه

تا پیش از قرن ۱۹ میلادی، سیاست آموزش عالی کشور انگلستان بر پرورش فکر و قوه خلاقیت دانشجویان تاکید داشته و آموزشهای تخصصی به مشاغل سنتی نظیر پزشکی و حقوق محدود می گردید. تا پیش از سال ۱۸۷۷ و تاسیس انجمن کتابداران انگلستان تنها تعداد ۷ دانشگاه در انگلستان و اسکاتلند فعالیت داشت. تعداد ۱۵ دانشگاه دیگر من جمله دانشگاه لندن در فواصل سالهای ۱۸۷۷-۱۹۵۵ تاسیس گردید. در این اثناء اگرچه دامنه مطالعات موضوعی از رشد چشمگیری برخوردار گردید، اما همچنان اساس تحقیقات و مطالعات دانشگاهی بر رشته های علمی سنتی استوار بود. در آن اثناء، هیچ گونه دوره های آموزش عالی ویژه رشته هایی نظیر حسابداری؛ آموزش و... وجود نداشت، چراکه اساساً این گونه رشته ها تخصصی محسوب نمی گردید. این درحالیست که پس از وقوع انقلاب صنعتی رشته های دانشگاهی گسترش یافته؛ کالج های بازرگانی در اغلب شهرهای بزرگ کشور دایر گردیده و پلی تکنیک های متعددی آغاز به فعالیت نمودند.

طی سال ۱۹۵۸، موسسه متخصصان اطلاع رسانی انگلستان با عنوان (HS) آغاز به فعالیت نمود. موسسه مذکور از سال ۱۹۶۱ به ارائه برنامه های آموزشی خود در کالج فنی پیشرفته نورتمپتون مبادرت نمود. این کالج بعدها به کالج لندن تغییر وضعیت داده و دوره های آموزشی تمام وقت جایگزین دوره های پاره وقت آموزشی آن گردید. طی سال ۱۹۶۴، شورای تأییدیه علمی کشور (CNNA) با هدف اعطای مدارک دانشگاهی به افراد فعال در موسسات عالی غیردانشگاهی تاسیس گردید. در همین اثناء، تغییر ساختار آموزش عالی کشور به پیدایش سیستم دوگانه آموزش عالی و تشکیل پلی تکنیک های آموزشی با درجات مختلف اجرایی و علمی منتهی گردید. طی دهه ۸۰، توجه به خدمات اطلاعاتی، به ویژه تاکید بر سیستم های خودکار آموزشی، در بخش خصوصی افزایش یافت. این امر تاثیر عمده ای بر انتظارات شغلی دانشجویان، محتوای برنامه های آموزشی و ماهیت ساختاری دانشگاه های کشور معطوف داشت. از نیمه دوم دهه ۸۰، کلیه دانشکده ها و مراکز

آموزش عالی کشور انگلستان به تجدیدنظر و بازنگری اساسی برنامه‌ریزیهای آموزشی، طراحی خط مشی جدید جذب نیروهای آموزشی و ارزیابی مهارت‌ها و تخصص‌های فارغ‌التحصیلان مراکز آموزش عالی مبادرت نمودند. طی دهه ۹۵-۱۹۸۵، ساختارهای سازمانی، برنامه‌های آموزشی، سازماندهی دوره‌ها و سیاست جذب دانشجوی تغییر نمود. طی سال ۱۹۹۲، پلی تکنیک‌های انگلستان به دانشگاه تغییر وضعیت دادند.

طی دهه ۹۰، تاکید بر اطلاع‌رسانی در مراکز آموزش عالی کشور افزایش یافت. در حال حاضر در دانشکده‌ها و مراکز آموزش عالی کشور، رؤس مطالب درسی بر اساس آخرین پیشرفت‌های آموزشی مورد تجدیدنظر قرار گرفت. علاوه بر این، بازنگری‌های سالانه در خصوص محتوای برنامه‌های آموزشی و روزآمد نمودن کادر آموزشی دانشگاهی کشور صورت می‌گیرد. با انعطاف‌پذیری سیاستها و ضوابط جدید پذیرش دانشجوی طی سال‌های اخیر، تعداد دانشجویان دانشگاه‌های کشور انگلستان افزایش یافته و دامنه سنی وسیع‌تری تحت پوشش قرار گرفته است.

اجرای سیاستهای دولت طی نیمه دوم دهه ۸۰، در خصوص افزایش تعداد دانشجویان سبب گردید تا تعداد دانشجویان داخلی در فاصله سال‌های ۱۹۹۳/۴-۱۹۸۸/۹ به میزان ۵۳ درصد افزایش یابد. علاوه بر این نسبت دانشجویان زن به مرد از توازن بیشتری برخوردار گردید. بیشترین تعداد دانشجویی نظام آموزشی تمام وقت تکمیلی در ۲ دانشگاه ولز و شفیلد به تحصیل مبادرت می‌نمایند. در نظام آموزشی پاره وقت نیز ۲ دانشگاه تایمز و دانشگاه سیتی از بیشترین تعداد دانشجوی برخوردار می‌باشند. در تعداد ۱۳ دانشگاه نیز، علاوه بر دوره‌های آموزش تکمیلی، دوره‌های آموزش دیپلم و کارشناسی نیز ارائه می‌گردد. دوره‌های آموزش عالی (FE) کشور انگلستان نیز به عنوان فاکتورهای ارتقاء دهنده مهارت‌های پایه آموزشی برگزار می‌گردند. ارزیابی بازدهی مراکز آموزش عالی توسط شورای سرمایه گذاری آموزش عالی به عنوان (FEFC) صورت گرفته و هر ۴ سال یکبار تکرار می‌گردد. طی سال ۱۹۹۸، شورای سرمایه گذاری آموزش عالی (FEFC) به طراحی سیاست‌های پایه آموزشی مقطع آموزش عالی بر مبنای استانداردهای آموزش عالی مبادرت نمود.

با اجرای طرح توسعه مهارت‌های پایه آموزشی در دوره‌های آموزش عالی (FE) نقش کلیدی آن در گسترش مشارکت‌های آموزشی مشهود بوده است. به عبارت دیگر، برگزاری دوره‌های آموزش پایه دانشگاهی به برخورداری و حضور هر چه بیشتر دانش‌آموزان در دوره‌های آموزشی پیشرفته و دستیابی هر چه بیشتر آنان به فرصت‌های استخدامی منجر گردیده است.

در مورخه می ۱۹۹۸، شورای سرمایه‌گذاری آموزش عالی (FEFC)، بالغ بر ۱ میلیون پوند جهت اجرای مرحله مقدماتی طرح ۳ ساله توسعه مهارت‌های پایه آموزشی کادر آموزشی دانشگاه‌های کشور اختصاص داد. دایره آموزشی عالی ایرلند شمالی (FE) نیز متعهد گردید که به مشارکت در طرح توسعه مهارت‌های پایه آموزشی مبادرت نماید.

سال تحصیلی

سال تحصیلی آموزش عالی در کشور انگلستان از ۱ سپتامبر آغاز گردیده و تا ۳۰ آگوست به طول می‌انجامد. این درحالیست که کلیه مؤسسات و مراکز آموزش عالی از تعطیلات ۳-۵ هفته‌ای در ایام کریسمس و عید پاک برخوردار می‌باشند. ساختار نظام آموزش عالی انگلستان از نظر سنتی سیستم آموزشی ۳ ترمی را منعکس می‌نماید و این در حالی است که اغلب مؤسسات آموزش عالی از سیستم ۲ نیمسال تحصیلی تبعیت می‌نمایند.

مقاطع آموزشی

مقطع آموزش کارشناسی در کشور انگلستان به‌طور معمول ۳ سال به‌طول می‌انجامد. این درحالی است که در برخی از رشته‌های آموزشی نظیر زبان‌های خارجی گذراندن دوره آموزشی تکمیلی ۱ ساله در کشور مبدأ الزامی است. تعداد کمی از مؤسسات آموزش عالی انگلستان نیز به ارائه آموزش‌های فشرده ۲ ساله کارشناسی مبادرت می‌نمایند. با این تفاوت که دانش‌جویان دوره‌های جهشی از تعطیلات کمتری نسبت به دوره‌های آموزش معمول برخوردار می‌باشند. آموزش در مقطع آموزش کارشناسی به احراز درجه علمی کارشناسی علوم انسانی (BA) و کارشناسی علوم

تجربی (BSc) منتهی می‌گردد. شرایط حضور و طول دوره‌های آموزشی مقاطع آموزشی عالی، بنا بر ماهیت دوره متفاوت است. گذراندن مقطع آموزشی کارشناسی ارشد نیز به حداقل دوره آموزش تمام وقت ۱ ساله منتهی می‌گردد. این در حالی است که عمده رشته‌های آموزشی مقطع کارشناسی ارشد نیازمند دوره‌های آموزشی ۲ ساله یا معادل پاره وقت آن می‌باشند. بسیاری از مؤسسات آموزش عالی انگلستان نیز بر پایه طرح امتیازات آموزشی (CAT) عمل می‌نمایند.

هدف نهایی مؤسسات مذکور کمک به دانش‌جویان در جهت طراحی برنامه شخصی تحقیقاتی و مطالعاتی جهت تکمیل نمودن درجات علمی است. در طرح امتیازات آموزشی (CAT) امتیازات آموزشی کلاسی و تجارب عملی دانش‌جویان مد نظر قرار می‌گیرد. از جمله دیگر مشخصه‌های طرح امتیازات آموزشی می‌توان به برخورداری دانش‌جویان شاغل از دوره‌های آموزشی ناپیوسته اشاره نمود. گفتنی است که مؤسسات آموزش عالی در جهت ارزیابی عمل‌کرد طرح امتیازات آموزشی (CAT) به تشکیل کنسرسیوم‌های محلی آموزشی مبادرت می‌نمایند.

مدارک آموزشی

دوره‌های آموزش کارشناسی در مراکز آموزش عالی انگلستان طی ۴-۳ سال ارائه می‌گردد. از جمله رایج‌ترین مدارک کارشناسی مراکز آموزش عالی انگلستان می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

Bachelor of Arts (BA)	کارشناسی هنر
Bachelor of Science (BSc)	کارشناسی علوم
Bachelor of Education (B Ed)	کارشناسی تعلیم و تربیت
Bachelor of Engineering (B Eng)	کارشناسی مهندسی
Bachelor of Laws (LLB)	کارشناسی حقوق
Bachelor of Medicine (MB)	کارشناسی پزشکی

از رتبه‌های دانشگاهی در کشور انگلستان عموماً تحت عنوان Bachelor یاد می‌گردد، هر چند که عناوین ممکن است از موسسه‌ای به موسسه دیگر متفاوت باشد.

انواع متفاوتی از مدارک کارشناسی در نظام آموزش عالی انگلستان من جمله مدارک Ordinary و Honors به دانشجویان اعطاء می‌گردد. گفتمنی است که مدرک ordinary برخلاف مدرک honors از سطوح مختلفی برخوردار نمی‌باشد. مدرک honors از ۳ سطح Class1, Class2, Class3 متشکل گردیده و بر اساس چگونگی عملکرد تحصیلی افراد اعطاء می‌گردد. زمانی که دو موضوع آموزشی مختلف مورد مطالعه قرار گیرد مدرک دانشگاهی joint در صورت مطالعه بیش از ۲ موضوع درسی مدرک Combined به دانشجویان اعطاء می‌گردد. از جمله رایج ترین مدارک کارشناسی ارشد و دکتری مراکز آموزش عالی انگلستان می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

Master of Arts (MA)	کارشناسی ارشد هنر
Master of Science (MSc)	کارشناسی ارشد علوم
Master of Business Administration (MBA)	کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی
Master of Laws (LLM)	کارشناسی ارشد حقوق
Master of Philosophy (M Phil)	کارشناسی ارشد فلسفه
Doctor of Philosophy (PhD/D Phil)	دکتری فلسفه

دوره های کارشناسی ارشد در مراکز آموزش عالی انگلستان از ۹ ماه تا ۲ سال به طول می‌انجامد و این درحالی است که دوره های تحقیقاتی مقطع تحصیلی مذکور تا ۳ سال ادامه می‌یابد.

ارزشیابی تحصیلی

تا پیش از سال ۱۹۸۹، آن دسته از دانش آموزان بریتانیایی که قصد ورود به مراکز و مؤسسات ملی را در سر می‌پروراند می‌بایستی از مدرک آموزش متوسطه برخوردار می‌بودند.

طی سال ۱۹۸۹، مطابق قوانین اصلاحات آموزشی علاوه بر مدرک سطح A، مدرک آموزشی AS نیز برای دانش آموزان علاقه مند به تحصیل در مراکز آموزش عالی این امکان را فراهم آورد که در موضوعاتی آزمون بدهند که با رشته تحصیلی مقطع آموزشی متوسطه آنان هماهنگی داشته باشد. گفتمنی است که ارزش علمی مدرک AS تقریباً ۵۰ درصد کمتر از ارزش علمی مدرک A

محاسبه می‌گردد. پذیرش در آزمون‌های سطح A و AS به منزله مجوز عمومی (GCE) حضور در مراکز آموزش عالی کشور محسوب می‌گردد. آزمون‌های مذکور معمولاً برای رده‌های سنی ۱۸ سال و بالاتر هر دو سال یکبار برگزار می‌گردد. لازم به ذکر است که در صورت آمادگی تحصیلی زودتر از موعد ۲ ساله اکثریت دانش‌آموزان، فواصل زمانی برگزاری آزمون‌های مذکور نیز تقلیل می‌یابد. آن‌دسته از داوطلبانی که موفق به احراز نمرات (A-E) گردند، پذیرفته شده و دانش‌آموزانی که به احراز درجه (F) نائل آیند، به‌عنوان مردود علمی شناخته می‌شوند. مؤسسات آموزش عالی به پیشنهاد ۳۰-۸ موضوع آموزشی در سطح A، مبادرت می‌نمایند. گفتنی است که هر موضوع آموزشی به ۶ تا ۱۰ ساعت مطالعه در هفته و آموزش تمام وقت ۲ سال نیاز دارد. علاوه بر دوره‌های AS و A، دانش‌آموزان مقطع پیش‌دانشگاهی، ملزم به گذراندن دوره‌های آموزشی آزمایشی جهت آمادگی برای آزمون‌های GCSE می‌باشند. سیاست ارزیابی تحصیلی آموزشی عالی توسط مؤسسات خصوصی آموزش عالی صورت می‌گیرد. تأکید عمده اکثر مؤسسات آموزش عالی انگلستان بر گزینش‌هایی است، که طی مقطع ۳ ساله آموزش عالی صورت می‌گیرد. اصلی‌ترین ارزیابی تحصیلی آموزش عالی در پایان سال دوم آموزشی اجرا می‌گردد. دانشگاهها و مراکز آموزش عالی انگلستان در تلاش جهت هماهنگ‌سازی نیازهای آموزشی خود با نیازهای بازار کار می‌باشند.

لذا برنامه‌های آموزشی به طور مستمر مورد ارزیابی و بازنگری واقع می‌گردد. به عبارت دیگر هر ۵ سال یکبار، ارزیابی تحصیلی مراکز آموزش عالی توسط انجمن کتابداران و مؤسسات اطلاع‌رسانی کشور صورت می‌گیرد. در میان کشورهای اروپایی؛ کشور انگلستان از قدمت زیادی در حوزه آموزش و کنترل کیفی مؤسسات آموزش عالی برخوردار می‌باشد. در نظام آموزش دانشگاهی انگلستان، از دهه ۱۹۶۰ دو الگوی مدیریت کیفی آموزش عالی توسعه یافته است. الگوی نخست در حوزه آموزشی غیر دانشگاهی من جمله مراکز پلی تکنیک و کالج‌های آموزشی تحت نظارت شورای ملی مدارک دانشگاهی (the council national academic awards) اجرا می‌گردید. شورای مذکور که در ابتدا به عنوان سازمانی مستقل فعالیت می‌نمود؛ در سال ۱۹۶۴ امتیاز سلطنتی کسب نموده و به

ارائه مدارک علمی هم سطح دانشگاهها مبادرت می نمود. شورای مذکور همچنین به برگزاری دوره های معتبر آموزشی در کالج ها و مراکز پلی تکنیک مبادرت نموده و از طریق هیأت های متخصص همتا من جمله اساتید فعال در زمینه های مشابه به بررسی و ارزیابی آموزشی می پرداخت. هیأت های مذکور نیز به ارزیابی های آموزشی بر مبنای توضیحات مندرج در فرم های اطلاعاتی نمایانگر ساختار و محتوای دوره های آموزشی مبادرت می نمودند. آندسته از مؤسساتی که مورد تایید واقع نمی گردید، بر مبنای طرح پیشنهادی مؤسسات، مورد ارزیابی مجدد قرار می گرفت.

از سال ۱۹۸۸، بنا بر مجوز شورای ملی مدارک دانشگاهی انگلستان، مسوولیت ارزیابی دوره های آموزش عالی در سطوح کارشناسی، کارشناسی ارشد و... به مراکز آموزشی پلی تکنیک تفویض گردید. از این روی مؤسسات آموزش عالی کشور انگلستان از استقلال عمل برخوردار گردیدند. بعدها ارزیابی کیفی دوره های آموزش عالی گسترش یافته و ترکیب جدیدی به عنوان مقاله سفید طی سال ۱۹۹۱ انتشار یافت. طی سال ۱۹۹۲، چهار چوب جدیدی در زمینه سیاست های آتی آموزش عالی طراحی گردید. در همین اثنا، سیستم دوگانه آموزشی طراحی شده و مراکز پلی تکنیک به دانشگاهها تغییر وضعیت دادند. بدین ترتیب شورای ملی مدارک دانشگاهی انگلستان با آغاز سال تحصیلی ۱۹۹۱-۱۹۹۲ فعالیت خود را به پایان رساند. در این اثنا، ساختار جدید مدیریت کیفی دانشگاه های انگلستان با ارائه دو گزارش به شرح ذیل در نیمه ۱۹۸۰ ارائه گردید:

گزارش رینولدز به کمیته اعطای امتیازات آموزشی دانشگاهها

گزارش جارت به کمیته معاونین و رؤسای دانشگاهها

بر مبنای گزارش رینولدز، عمده تمرکز بر سیستم های مدیریت کیفی داخلی دانشگاه های کشور قرار گرفته و بر این اساس کلیه دانشگاه های کشور ملزم به معرفی خود به سطوح مختلف جامعه گردید. گزارش جارت نیز به عنوان نقطه عطف تعیین شاخص های عملکرد مراکز آموزش عالی مطرح می باشد. چنین شاخص هایی در تخصیص بودجه های آموزشی بر مبنای کیفیت آموزشی مؤسسات آموزش عالی لحاظ می گردد. طی سال های ۱۹۹۱-۱۹۹۰، واحد حسابرسی دانشگاه های

انگلستان تحت نظارت کمیته معاونین و رؤسای دانشگاه‌های کشور آغاز به فعالیت نمود. واحد مذکور که به عنوان انجمن حمایتی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی فعالیت می‌نمود، مسوولیت بررسی و ارزیابی عملکرد دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی را به دایره بازرسی سلطنتی تفویض نمود.

درواقع، پیش از تشکیل واحد مذکور، کلیه دانشگاه های کشور به طور مستقل به کنترل کیفیت آموزشی خود مبادرت نموده و در بعد خارجی نیز سیستم مذکور نیازمند حضور ممتحنین خارجی بود. شیوه مذکور به عنوان مکانیسم ناکارآمد توسعه از لحاظ جامعه و حکومت تلقی می‌گردید. در واقع واحد حسابرسی دانشگاه های انگلستان به ارزیابی کیفیت آموزش عالی مبادرت ننموده، بلکه کیفیت روشهای ارزیابی مؤسسات آموزش عالی را مورد بررسی قرار می‌دهد. عمده تمرکز واحد حسابرسی دانشگاه های انگلستان بر بازدید تیم حسابرسی از مراکز آموزش عالی کشور استوار می‌باشد. گفتنی است که تیم مذکور از افراد دانشگاهی متشکل گردیده است. در جهت فراهم آمدن مقدمات بازدیدهای آموزشی، تیم حسابرسی طی مدت ۳ روز کاری به کسب اطلاعات کتبی از سیستمهای ارزشیابی کیفی دانشگاه ها مبادرت نموده و در صورت لزوم مواردی را توسط چک لیست مورد ارزیابی قرار می‌دهد. بر مبنای مدارک و اطلاعات بدست آمده در اثنای ارزیابیهای به عمل آمده توسط تیم حسابرسی، گزارش کوتاهی از عملکرد دانشگاه های کشور به معاونین آموزشی تسلیم می‌گردد. پس از اعمال نظریات معاون آموزشی در خصوص گزارشات مذکور، گزارش نهایی و اداری تنظیم می‌گردد. واحد حسابرسی دانشگاه های انگلستان در جهت انتشار گزارشات مذکور اقدامی به عمل نیاورده، لیکن تنها موظف است آنرا بکار بندد. تغییرات ناشی از انتشار مقاله سفید طی سال ۱۹۹۱، به نوسامانی سازمانی واحدهای آموزش عالی خصوصی منجر گردید. در همین اثناء، انجمن رؤسای مؤسسات آموزش عالی کشور به تشکیل شورای کیفیت آموزش عالی و دایره حسابرسی کیفیت آموزشی که واحد حسابرسی دانشگاه های انگلستان بخشی از آن محسوب می‌گردید، مبادرت نمود. در این اثناء، همچنین شوراهای تامین کننده بودجه آموزش عالی (شورای بودجه دانشگاهها و شورای بودجه کالجها و مراکز پلی تکنیک به ۳

شورای جدید بودجه تغییر وضعیت دادند. وظیفه شوراهای مذکور آگاه نمودن نظام‌های دانشگاهی به اهمیت ارزیابیهای آموزشی و ترغیب آنها به اعمال ارزیابیهای درون سازمانی جهت پی‌بردن به وضعیت عملکرد آموزشی خود بود. از جمله مهم‌ترین فرآیندهای اعمال شده در ارزیابی عملکرد مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌های کشور انگلستان می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

کنترل کیفی (quality control): مکانیسمی است که مؤسسات آموزشی در جهت حفظ کیفیت نظارت‌های آموزشی خود بکار می‌گیرند.

حسابرسی کیفی (quality audit): نظارت خارجی بر مراکز آموزشی به منظور تضمین توسعه و پیشرفت مؤسسات آموزشی که از مکانیسم‌های کنترل کیفی استفاده می‌نمایند. مسوولیت فوق برعهده شوراهای کیفیت آموزش عالی انگلستان می‌باشد.

سنجش کیفی (quality assessment): نظارت خارجی و قضاوت درخصوص کیفیت آموزش و یادگیری مؤسسات آموزشی که توسط شوراهای تامین کننده بودجه آموزشی صورت می‌گیرد. در این نوع از ارزیابیهای آموزشی، مراکز آموزش عالی تحت ارزیابی مقدماتی یک آژانس حسابرسی و ارزیابی تکمیلی آژانس حسابرسی دیگر قرار می‌گیرند.

در حسابرسی‌های کیفی صورت گرفته توسط شورای کیفیت آموزش عالی، از اصول واحد حسابرسی دانشگاه‌های انگلستان تبعیت می‌گردد. این پیروی شامل انجام تحقیقات جهت جستجوی مکانیسم‌ها و سیاستهای کنترل کیفی مؤسسات خصوصی است که توسط تیم کوچکی از کارشناسان فعال در محیطهای خارج از دانشگاه صورت گرفته و نهایتاً حسابرسی آزمونها و اعمال کنترل کیفی مؤسسات مذکور را بر عهده دارد.

پذیرش تحصیلی

از جمله مهم‌ترین نهادهای دست اندر کار پذیرش دانش‌آموزان تمام وقت در دوره‌های آموزش عالی می‌توان به دایره سنجش ملی و دایره خدمات گزینشی کالج‌ها و دانشگاه‌ها تحت عنوان (UCAS) اشاره نمود. گفتنی است که کلیه مؤسسات آموزش عالی کشور انگلستان از خط مشی‌ها و

قوانین پذیرش انحصاری برخوردار می‌باشند. از جمله مهم‌ترین فاکتورهای پذیرش دانش‌جو در مؤسسات و مراکز آموزش عالی کشور انگلستان می‌توان به برخورداری از گواهینامه عمومی آموزش متوسطه (GCSE) با حداقل نمره C، گواهینامه سطح A آموزش و یا مدرک معادل AS اشاره نمود.

از جمله دیگر شرایط لازم حرفه‌ای جهت پذیرش در مراکز آموزش عالی می‌توان به برخورداری از تجربه کاری یا فعالیتی داوطلبان در رشته آموزشی مورد نظر اشاره نمود. علاوه بر سهمیه بندی انحصاری هر یک از دانشگاه‌های کشور، دپارتمان آموزش و پرورش انگلستان نیز به تخصیص سهمیه‌های آموزشی ویژه دوره‌های آموزش معلمان مبادرت می‌نماید. وزارت بهداشت انگلستان نیز در مشاوره با مقامات بهداشت منطقه و دایره ملی خدمات بهداشتی، به اختصاص سهمیه‌های آموزشی به دانش‌جویان دوره‌های دندان‌پزشکی و پزشکی مبادرت می‌نماید.

آموزش عالی ویژه دانشجویان خارجی

مدارک تحصیلی دانش‌جویان خارجی، توسط کالج‌ها و دانشگاه‌های کشور انگلستان مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد و این در حالیست که رایجترین شیوه ارزیابی مدارک تحصیلی داوطلبین، ارزیابی انحصاری مدارک علمی توسط مؤسسات آموزش عالی است.

وجه اشتراک کلیه بررسیها و ارزیابیهای مذکور احراز نمره مناسب در آزمونهای IELTS، TOEFL یا آزمونهای مشابه می‌باشد. گفتنی است آندسته از داوطلبانی که قصد ادامه تحصیل در دوره‌های تمام وقت آموزش مقطع کارشناسی را دارند، می‌توانند از طریق UCAS اقدام نمایند.

روش ساده تر، اخذ پذیرش تحصیلی از یک موسسه زبان انگلیسی است که با هدف اخذ نمره مناسب در آزمون IELTS صورت می‌گیرد. در حین گذراندن دوره آموزشی مذکور، داوطلبین می‌توانند با دانشگاه یا کالج مورد نظر که از نظر محل، کیفیت آموزشی و هزینه‌های تحصیلی با شرایط آنان متناسب باشد، مکاتبه یا مراجعه حضوری نموده و خود را با معیارهای ورودی دانشگاه یا کالج مورد نظر هماهنگ نمایند. اخذ پذیرش تحصیلی از کالج زبان سبب صرفه جویی در وقت و هزینه

داوطلبین می‌گردد. تحت چنین شرایطی داوطلبین درحالی که مشغول به گذراندن دوره آموزش زبان انگلیسی می‌باشند با راهنمایی مدارس زبان و تجربیات خود، به‌گزینش دانشگاه یا کالج مناسب مورد نظر خود مبادرت می‌نمایند.

مزایای آموزشی

آموزش ویژه دانشجویان خارجی در کشور انگلستان از مزایای عمده‌ای به شرح ذیل برخوردار می‌باشد:

۱- کلیه دانشجویان خارجی که بیش از ۶ ماه تحت تعلیم دوره‌های آموزشی تمام وقت قرارگیرند از مزایای خدمات درمانی و بهداشت ملی رایگان بهره‌مند می‌گردند. به عبارت دیگر هزینه‌ای پزشکی در کشور انگلستان برای کلیه دانشجویان اعم از بومی و غیر بومی رایگان می‌باشد.

۲- طول دوره‌های دانشگاهی مراکز آموزش عالی انگلستان در مقایسه با سایر کشورهای انگلیسی زبان کوتاه‌تر بوده و از این روی در هزینه‌های آموزشی صرفه جویی می‌گردد. علاوه بر این، دانشجویان ساکن اتحادیه اروپا هزینه‌هایی برابر با دانشجویان انگلیسی پرداخت می‌نمایند. (بالغ بر ۱۰۷۵ پوند) در اسکاتلند، نیز هیچ‌گونه هزینه‌های آموزشی از دانشجویان ساکن اتحادیه اروپا دریافت نمی‌گردد.

۳- اخذ مجوز فعالیت در بازار کار به مدت حداقل ۲۰ ساعت در هفته

۴- دسترسی آسان به مدارس زبان

از جمله مزیت‌های تحصیل در کشور انگلستان می‌توان به دسترسی آسان دانشجویان خارجی به مدارس و مراکز آموزش زبان انگلیسی نسبت به سایر کشورهای اروپایی اشاره نمود. از سوی دیگر به واسطه حضور دانشجویانی از ملل مختلف جهان در مراکز آموزش عالی انگلستان، کاربرد تنها ابزار آموزشی که همانا زبان انگلیسی است محرز می‌گردد چراکه با وجود دانش جویانی از سایر ملل، زبان انگلیسی به عنوان تنها ابزار ارتباطی مطرح می‌باشد.

نظام اعتبار سنجی مدارس زبان

با وجودیکه شیوه های متعددی جهت ارزشیابی و اعتبار سنجی مدارس زبان کشور انگلستان اعمال می گردد، رایجترین سیستم ارزشیابی توسط شورای فرهنگی بریتانیا صورت می گیرد. در این شیوه کلیه مدارس زبان کشور ملزم به رعایت معیارهای جامع آموزشی جهت دریافت تأییدیه شورای فرهنگی انگلستان می باشند. در این شیوه کلیه ابزار کمک آموزشی، توانایی های معلمان و چگونگی مدیریت مدارس مورد سنجش و ارزیابی قرار می گیرد. آندسته از مدرسی که مورد تأیید شورای فرهنگی می باشند، از حق فعالیت برخوردار می گردند. علاوه بر این ۲ انجمن BASELT و ARELS نیز که تحت نظارت شورای فرهنگی انگلستان فعالیت می نمایند به ارزیابی مدارس زبان بخش خصوصی مبادرت می نمایند.

۵- برخورداری از آموزش علوم اجتماعی و بهداشت (PSHE)

با وجودی که دولت انگلستان توجه عمده ای به ارتقاء استانداردهای آموزشی سطوح مختلف آموزشی معطوف داشته است، با اینحال پرداختن به نیاز ضروری جهت بررسی زمینه های گسترده ارتقاء دانش اجتماعی و بهداشتی جوانان نیز مورد تأکید قرار گرفته است.

گفتنی است که آموزش های اجتماعی و بهداشتی از طریق مدارس و برگزاری برنامه های آموزشی اجتماعی و بهداشتی (PSHE) در مدارس سراسر کشور ارائه می گردد.

از جمله مهم ترین نتایج مثبت اجرای طرح آموزش اجتماعی و بهداشتی در مدارس سراسر کشور می توان به ارتقاء سطح اعتماد به نفس دانش آموزان و کاهش بزه های اجتماعی مدارس اعم از کاهش استعمال مواد مخدر و..... اشاره نمود. در مورخه ژوئن سال ۱۹۹۹ و در جهت نیل به اهداف مذکور، هیئت وزیران انگلستان به تشکیل گروه های مشاوره ملی در کلیه مدارس کشور جهت ارائه هر چه بهتر آموزش های اجتماعی و بهداشتی (PSHE) مبادرت نمود. برگزاری دوره های آموزش اجتماعی و بهداشتی ویژه معلمان و والدین دانش آموزان مقطع آموزش متوسطه (BHE) نیز از جمله دیگر وظایف گروه های مشاوره ملی مستقر در مدارس متوسطه کشور انگلستان محسوب

می‌گردد. وزارت کشور نیز با همکاری دپارتمان آموزش و استخدام انگلستان به تشکیل گروه‌های مشاور اجتماعی-بهداشتی جهت نیل به استانداردهای کلیدی ذیل مبادرت نموده است:

۱. پرورش حس مسئولیت پذیری اجتماعی و اخلاقی شهروندان انگلیسی

۲. تشویق و ترغیب شهروندان انگلیسی به مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی

در مورخه می ۱۹۹۹، وزارت کشور انگلستان هم‌چنین به طراحی برنامه‌های ملی اصلاحی من

جمله برنامه‌های آموزشی اجتماعی و بهداشتی (PSHE) در مدارس ابتدایی و متوسطه مبادرت نمود.

لازم به ذکر است که برنامه‌های ملی اصلاحی وزارت کشور انگلستان از مورخه سپتامبر ۲۰۰۰

توسط دایره اصلاحات آموزشی (QSA) به اجرا در آمده است. از دهه ۱۹۷۰، در برخی از مناطق کشور

من جمله کمبریج شایر، لستر شایر و یورک شایر شمالی، دوره‌های آموزش اجتماعی برای

دانش‌آموزان مقاطع مختلف آموزش برگزار گردیده و از مدارس مذکور به‌عنوان مراکز ترویج

آموزش‌های اجتماعی یاد می‌گردید. طی دهه‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰، بودجه‌هایی جهت برگزاری

دوره‌های آموزش اجتماعی به مدارس کشور تخصیص یافته و توجه اساسی دولت بر تأثیر مثبت ارائه

آموزش‌های اجتماعی در مدارس سراسر کشور معطوف گردید. در همین اثناء مشارکت‌های

گسترده‌ای میان مدارس و انجمن‌های محلی سراسر کشور برقرار گردیده و نقش مدارس محلی در

ارائه آموزش‌های اجتماعی هر چه بیشتر مشهود گردید. از سال ۱۹۹۹ مرکز توسعه آموزش اجتماعی

نیز تحت نظارت دپارتمان آموزش انگلستان DFEE به ارائه گزارش جامع از توصیه‌های آموزشی و

اجتماعی به مدارس سراسر کشور مبادرت می‌نماید.

طرح‌های آموزشی

از جمله مهمترین طرح‌های آموزش عالی می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

طرح‌های کمک هزینه دولتی

طی سالهای اخیر، دولت انگلستان، از طریق طراحی و اجرای برنامه‌های کمک هزینه خارجی

و سایر طرحها، به فراهم سازی تمهیداتی برای دانشجویان خارجی، مبادرت نموده است. گفتنی

است که بالغ بر ۲۴۵۰ دانشجوی از طرح‌های کمک هزینه دولتی بهره مند می گردند که بخشی از آن توسط دفتر کشورهای مشترک‌المنافع و خارجی (FCO) و وزارت توسعه بین‌الملل (DFID) تأمین می گردد. از جمله مهمترین طرح های کمکی فوق می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- British Achieving Awards: طرح فوق که برنامه ای جهانی است، در جهت فراهم سازی

فرصت تحصیلی در دانشگاه‌های انگلستان و سایر مؤسسات دانشگاهی برای دانشجویان خارجی طراحی گردیده است.

- طرح اعطای بورسیه تحصیلی و کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان جهت تحصیل در سایر کشورهای مشترک‌المنافع

در کشور انگلستان، این قبیل بورسیه‌ها در جهت پرداختن به تحصیلات عالی یا تحقیق ۱-۳ ساله در مؤسسات آموزش عالی به دانشجویان اعطا می گردد.

- طرح تأمین دانشجویان محقق در خارج

طرح فوق که توسط شوراهای سرمایه‌گذاری آموزش عالی تأمین اعتبار می‌گردد، به دانشجویان تمام وقت دوره‌های آموزش عالی خارج جهت انجام تحقیقات علمی تعلق می‌گیرد.

معضلات آموزشی

از جمله مهمترین معضلات پیش روی نظام آموزش عالی انگلستان می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- مورد استفاده بودن اقلیتی مراکز آموزش عالی طی ۴ دهه اخیر به عوض توده ای بودن آن

۲- بر سر دو راهی قرار داشتن سیاست‌های آموزش عالی

اگر چنانچه روند فوق ادامه یابد، بار مشکلات مالی هر روز سنگین تر و افزون تر می گردد.

به طور کلی مساله را باید گزینش ۲ رهیافت (رهیافت توده‌ای به آموزش عالی) در مقابل (رهیافت

نخبه‌گرا) قلمداد نمود. گویا به نظر می‌رسد با اعمال تغییرات در ساخت طبقات جامعه، رهیافت

نخبه‌گرا از محلی از اعراب برخوردار نباشد.

این نوع تحول توده‌ای را در کشور ایران نیز بخوبی می‌توان مشاهده نمود. در حال حاضر، دانشگاه‌ها به کلیه شهرستانها و حتی روستاهای کشور راه یافته و در مقابل، روستائیان نیز به دانشگاه‌های شهری دست یافته‌اند. تحرک اجتماعی کشور، پس از انقلاب بسیار شدید بوده است. دسترسی توده‌ای به آموزش عالی که از محل درآمدهای نفتی تامین اعتبار گردیده است به مالیات‌دهندگان ایرانی، که سهم اندکی از درآمد دولت را تشکیل می‌دهد، فشار چندانی وارد نمی‌آورد، اما اگر منفعت اجتماعی آن کم باشد و منفعت شخصی آن زیاد، شهروندان از حق درخواست تامین بخشی از هزینه‌ها توسط خود افراد برخوردار می‌گردند.

۳- نزول کیفیت آموزش عالی در رشته‌های فنی

۴- جذب سرمایه خصوصی کمتر در حوزه تحقیقات

در این راستا، اغلب دپارتمان‌های فنی و مهندسی، جهت اخذ بودجه بیشتر، از دانش‌آموزان با نمرات پایین‌تر در این رشته‌ها ثبت‌نام می‌نمایند تا به دریافت هزینه آن از دولت نائل آیند. از این روی، به سبب نزول کیفیت تحصیلی، انگلیسی‌های بومی به میزان کمتر در این قبیل رشته‌ها ثبت‌نام نموده و در عوض نرخ ثبت نامی سایر نژادها و اقلیت‌ها در حال افزایش است. دامنه فعالیتی چنین دپارتمان‌هایی ترم به ترم محدود تر می‌گردد. در مقابل، برخی رشته‌های علوم اجتماعی من جمله مدیریت، از جایگاه خاصی برخوردار گردیده‌اند. این مساله بویژه با نقش کشور انگلستان در بازار مالی یکپارچه جهانی در ارتباط مستقیم قرار دارد. مساله دیگری که بحران مالی دانشگاه‌های انگلستان ممکن است به آن دامن بزند، نقش اساتید است. اساتید انگلیسی تنها نقش آموزشی ندارد، بلکه بیشتر از آموزش در تحقیقات و بطور مشخص نگارش مقالات و کتاب می‌کوشند، به نحوی که انتشارات آنقدر مهم شده است که افراد به تاثیرات این قبیل انتشارات نیندیشیده و تنها به انتشار آثار مبادرت می‌نمایند. با افزایش تعداد دانشجوی، کیفیت دانشگاه‌ها از طریق تاثیر بر موقعیت اساتید به مخاطره افتاده است. از سویی رهیافت آموزش عالی توده‌ای است، اما از سوی دیگر انتظارات نخبه‌گرا است. بدین معنی که انتظار می‌رود دانشجویانی توانمند و نخبه

در دانشگاه تربیت گردند. از سوی دیگر، از آنجاییکه نظام آموزشی همچنان پاتریمونیال است، اساتید از نقش بالادست و دیکته کننده سیاست‌ها برخوردار می‌باشند، از این روی، کمتر به آسیب‌شناسی خود می‌پردازند. آسیب‌شناسی فوق (غیر مولد شدن اساتید و محققان) همانی است که بحران مالی نظام آموزشی در انگلستان از وقوع آن نگران است.

آمار تحصیلی

طبق آمار بدست آمده طی ژوئن سال ۱۹۹۳، تعداد ۷۲ دانشگاه در کشور انگلستان فعالیت می‌نمایند. از جمله مهم‌ترین دانشگاه‌های کشور می‌توان به دانشگاه لندن اشاره نمود که از تعداد ۸ کالج متشکل گردیده که به طور جداگانه تامین بودجه می‌گردند. ۴۸ مؤسسه خصوصی آموزش عالی نیز در کشور انگلستان فعالیت دارند. طبق آخرین آمار به دست آمده، تعداد کل دانش‌جویان تمام وقت ۸۲۸/۸۰۶ و تعداد دانش‌جویان پاره وقت بر ۳۹۱/۷۵۸ نفر بالغ می‌گردد. در ولز نیز تعداد ۲ دانشگاه، ۱ مؤسسه فدرال، ۶ کالج تابع و ۹ مؤسسه آموزش عالی فعالیت دارند. تعداد کل دانش‌جویان دانشگاه‌های ولز بر ۵۱۵ / ۵۹ نفر بالغ می‌گردد که از این تعداد ۵۸۷ / ۲ دانشجو به دوره های آموزش تمام وقت تعلق دارد.

پژوهش و تحقیقات

پیوندگاه دانشگاه و موسسات پژوهشی

به منظور فائق آمدن کتابخانه‌ها بر فشارهای ناشی از رشد سریع دانش‌جویان و انفجار جهان گستر دانش و اطلاعات دانشگاهی، طی سال ۱۹۹۳، پژوهشی در انگلستان صورت پذیرفت که «گزارش فالت» محصول آن است. این پژوهش که به همت «گروه بررسی کتابخانه‌های اتحادیه سرمایه‌گذاری مشترک» صورت گرفته است، از اهمیت بهره‌گیری از فناوری اطلاعات در جهت خلق خدمات مؤثر کتابخانه‌ای در آینده به عنوان یکی از نتایج عمده این پژوهش یاد می‌کند. به دنبال تدوین این گزارش، فراخوانی از سوی هیئت‌های سرمایه‌گذاری آموزش عالی

انگلستان با عنوان « دگرگون‌سازی، ذخیره‌سازی و بهره‌گیری از دانش در مؤسسات آموزش عالی» اعلام شده و در بدو امر، ۱۵ میلیون پوند در جهت اجرای «طرح کتابخانه‌های الکترونیکی» با مدیریت «کمیته سیستم‌های اطلاعات مشترک» به نمایندگی از سوی هیئت‌های سرمایه‌گذاری، تخصیص یافت. ثمره این سرمایه‌گذاری‌ها، پیشنهاد طرح‌ها، و پروژه‌ها؛ برنامه eLib است که از آن تحت عنوان پیوندگاهی میان دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی عمده سراسر انگلستان، از طریق احداث کتابخانه‌های الکترونیکی بهره‌برداری می‌گردد. لازم به ذکر است که برنامه فوق، در قالب ۶۰ پروژه - با طول دوره‌های متفاوت - از سال ۱۹۹۵ به مورد اجرا گذارده شده است.

در حال حاضر، بسیاری از این پروژه‌ها پایان یافته، برخی در دست اجرا بوده، و پاره‌ای نیز در ابتدای راه قرار دارند. باید اذعان داشت که این برنامه، برنامه‌ای صرفاً پژوهشی نبوده، بلکه کارکرد اصلی آن فراهم‌سازی بدنه‌ای از منابع و خدمات الکترونیکی و ملموس برای نظام آموزش عالی انگلستان و تأثیرگذاری از طریق تغییر فرهنگی به سمت پذیرش و بهره‌گیری از منابع و خدمات یاد شده به جای روش‌های سنتی دسترسی و ذخیره اطلاعاتی است.

آموزش غیر رسمی

مدارس آزاد

نظام آموزشی انگلستان از جنبه دیگری به بخشهای دولتی و آزاد قابل تقسیم می‌باشد. مدارس مستقل کشور انگلستان از محل دریافت شهریه‌های آموزشی تامین اعتبار شده و تحت نفوذ سیستم دولتی اداره نمی‌گردند. انواع مختلفی از مدارس مستقل در سراسر کشور فعالیت داشته و شهریه‌های متفاوتی را اخذ می‌نمایند. عمده مدارس انگلستان دولتی و رایگان می‌باشند. تعدادی از مدارس نیز انتخابی بوده و آزمون ورودی برگزار می‌نمایند. عمده مدارس انگلستان از تلفیقی از هر دو جنس مرد و زن ثبت نام می‌نمایند. برخی از مدارس نیز که از گرایش‌های مذهبی برخوردار می‌باشند وابسته به کلیسای کاتولیک اند. اخیراً تعدادی مدارس دولتی ویژه دانش‌آموزان مسلمان

احداث گردیده است. با وجودی که مدارس و مراکز آموزشی خارج از دایره حمایتی‌های دولتی (مدارس و کالج‌های غیر رسمی یا خصوصی) انگلستان و ولز از امتیازات و امکانات جاری دولتی برخوردار نبوده و تنها از محل شهریه‌های دانشجویی تامین اعتبار می‌گردند؛ با این حال در صورت احساس نیاز یا کمبود از کمک‌های دولتی دپارتمان آموزش و یا Welsh Office برخوردار می‌گردند. قانون مصوب سال ۱۹۸۰، ویژه آموزش غیر رسمی بر تدارک امکانات و احداث اماکن آموزشی مناسب جهت ارائه این گونه آموزش‌ها تأکید دارد. مطابق قانون فوق، وظیفه تشویق و ترغیب دانش‌آموزان و دانش‌جویان بریتانیایی جهت تحصیل در مدارس مستقل با پرداخت کل یا بخشی از مبلغ شهریه مطابق درآمد والدین، بر عهده دولت می‌باشد.

گفتنی است مدارس مذکور بر اساس راندمان برنامه‌های آموزشی و ارزیابی صلاحیت آکادمیک مورد تأیید واقع می‌گردند. با وجودی که مدارس غیر رسمی ملزم به اجرای برنامه‌های آموزشی ملی نمی‌باشند، اما با این حال می‌بایستی به ارائه برنامه‌های آموزشی استاندارد مطابق با سن، استعداد و قابلیت دانش‌آموزان مبادرت نمایند. از این روی، قانون اصلاحات آموزشی مصوب سال ۱۹۸۸، در جهت تدارک امکانات لازم جهت تاسیس مدارس خصوصی و غیر رسمی ویژه رده‌های سنی ۱۱ تا ۱۸ سال، کالج‌های فنی (CTC) و کالج هنرهای زیبا (CCTA) به تصویب رسید. هدف عمده تصویب قانون مذکور بر گسترش دامنه انتخاب دانش‌آموزان و ارائه رویکردهای جدیدی از برنامه‌های آموزشی با تأکید بر آموزش علوم فنی و حرفه‌ای و هنری استوار می‌باشد. احداث یا اجاره اماکن و تدارک تجهیزات آموزشی آن توسط سهام‌داران و تجار خصوصی و پرداخت حقوق کادر آموزشی و هزینه‌های برگشتی توسط دپارتمان آموزش و پرورش تأمین اعتبار می‌گردد.

مدارس و کالج‌های مستقل و حرفه‌ای (CTC) ملزم به ارائه برنامه‌های آموزشی ملی بی‌شباهت به برنامه‌های آموزشی سایر مدارس کشور می‌باشند. نخستین کالج فنی و حرفه‌ای (CTC) در مورخه سپتامبر سال ۱۹۸۸ در انگلستان گشایش یافت.

گفتنی است که این رقم تا سپتامبر سال ۱۹۹۳، بر ۱۵ مدرسه فنی و حرفه‌ای (CTC) و ۱ (CCTA) بالغ می‌گردید و این درحالی است که یک کالج فنی و حرفه‌ای (CTC) در ولز وجود نداشت. اکثر کادر آموزشی و مدیران مؤسسات آموزش خصوصی و غیر رسمی توسط شورای عالی آموزش غیر رسمی دانشگاهی منصوب می‌گردند. گفتنی است که هیئت مدیره شورای مذکور، مسؤولیت نظارت بر استانداردهای آکادمیک و ارتقاء استانداردهای آموزشی مؤسسات آموزش عالی غیر دانشگاهی بریتانیا را برعهده دارد. تنها مؤسسه مستقل آموزش عالی کشور انگلستان، دانشگاه Buckingham (بوکینگهام) است که مستقل از بودجه دولتی فعالیت نموده و تحت عنوان دانشگاه ملی بریتانیا از آن یاد می‌گردد.

مراکز آموزش عالی غیر حضوری

دانشگاه غیر حضوری (OU)، دانشگاهی است که به ارائه ۱۸۶ مدرک تحصیلی به دانش‌آموزان بزرگسال که قصد ادامه تحصیل مطابق با اوقات مشخص خود دارند، مبادرت می‌نماید.

دروس آموزشی دانشگاه مذکور، از طریق ترکیبی از متون چاپی، آموزش‌های تلویزیونی و کاست‌های صوتی/تصویری به علاقه‌مندان ارائه می‌گردد. طبق آمار بدست آمده، بالغ بر ۱۱۰ هزار دانشجو به آموزش در خانه (به کمک سیستم اینترنت) و برخی از منابع آموزشی نظیر CD-ROM و نرم‌افزارهای کامپیوتری مبادرت می‌نمایند. علاوه بر این، شبکه‌ای از مراکز آموزش محلی در جهت تماس با معلمین سرخانه نیمه‌وقت و دانشجویان همکلاس فعالیت دارد. گفتنی است که دانشجویان جهت ثبت‌نام در اغلب رشته‌های تحصیلی به احراز صلاحیتهای مرسوم دانشگاهی نیازی ندارند.

از جمله مدارک اولیه علمی دانشگاه فوق‌میتوان به BA (غیر حضوری) و BSc (غیر حضوری) اشاره نمود. علاوه بر این، مدرک دیگری با عنوان Meng نیز درجهت تواناسازی دانشجویان در احراز بالاترین موقعیت تخصصی مهندسی وجود دارد.

آموزش بزرگسالان

نهادهای مرکزی

در مورخه می سال ۱۹۹۸، دبیر خانه دپارتمان آموزش و استخدام انگلستان به تشکیل دفاتر نمایندگی مهارت‌های پایه آموزشی (BSA) در جهت افزایش تعداد دانش‌آموزان و ارتقاء دستیابی به مهارت‌های پایه آموزشی ویژه بزرگسالان مبادرت نمود. از جمله مهمترین اعضای تشکیل دهنده دفاتر مذکور می‌توان به کار فرمایان حوزه صنایع و دوایر ملی و محلی آموزشی اشاره نمود. از جمله عمده ترین نقاط ضعف طرح توسعه مهارت‌های پایه آموزشی که طی سال ۱۹۹۸ و حین بازاریابی‌های متعدد شورای سرمایه گذاری آموزش عالی (FEFC) مشخص گردید، می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ۱- عدم انسجام در برنامه ریزی‌های آموزشی
 - ۲- ارزیابی نادرست از نیازهای آموزشی افراد تحت تعلیم
 - ۳- ارائه دوره‌های آموزشی محدود ویژه معلمین به صورت آموزش‌های پاره و قوت
 - ۴- پایین بودن میزان استانداردهای مشخص آموزشی و نرخ پایین موفقیت تحصیلی
- گفتنی است که از آوریل سال ۱۹۹۹، اقدامات عمده‌ای در جهت ارتقاء مهارت‌های پایه آموزشی بزرگسالان توسط دبیر خانه دپارتمان آموزش و استخدام انگلستان به اجرا در آمده است که از آن جمله می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ۱- طراحی اهداف ملی دراز مدت در حوزه آموزش پایه بزرگسالان
- ۲- ارائه اطلاعات، ارزیابی، راهنمایی‌ها و تدارکات آموزشی به افراد برخوردار از سطوح پایین آموزشی
- ۳- اتخاذ استانداردهای ملی آموزشی و طراحی سیستم جدید برخوردار از مشخصه‌های ارزش‌گذاری شده توسط کادر آموزشی کشور.
- ۴- ارائه دوره‌های آموزش تکمیلی معلمان با کیفیت برتر

۵- استفاده بهینه از تکنولوژی جدید در حوزه آموزش پایه بزرگسالان

در اسکاتلند نیز از سال ۱۹۹۹، مسئولیت توسعه برنامه‌های آموزش ملی به انجمن‌های ملی اسکاتلند تفویض گردیده است. طی سال‌های اخیر دپارتمان آموزش اسکاتلند و کار فرمایان حوزه صنایع با هم‌کاری انجمن شهر ادینبورگ به اجرای پروژه توسعه مهارت‌های پایه آموزشی ویژه بزرگسالان مبادرت می‌نمایند. طی پروژه مذکور دوره‌های آموزشی تکمیلی، آموزش پرسنل تمام وقت و پاره وقت و معرفی سیستم ارزیابی آموزش جهت توسعه مهارت‌های پایه آموزشی ارائه می‌گردد. گفتنی است که بالغ بر ۹۰ هزار پوند جهت اجرای پروژه مذکور تا مورخه آگوست ۲۰۰۰، اختصاص یافته و نتایج آن در سرتاسر اسکاتلند انتشار یافت. انجمن آموزش ملی اسکاتلند نیز به حمایت شبکه‌ای از نهادهای هماهنگ کننده آموزش پایه بزرگسالان در جهت گزینش مهارت‌های پایه آموزشی مبادرت می‌نماید. سهم عمده برنامه‌های آموزشی در اسکاتلند بر مبنای آموزش بزرگسالان استوار می‌باشد. طی سال ۱۹۹۵، دوره‌های آموزش ۶ ماهه کار و سرمایه‌گذاری با عناوین (NFF) و (TFW) و دوره‌های آموزشی افراد رده‌های سنی ۲۴-۱۸ سال برگزار می‌گردد. هدف برگزاری دوره‌های آموزشی مذکور افزایش قابلیت استخدام افراد از طریق توسعه مهارت‌های کاری و پایه آموزشی می‌باشد. طی آخرین آمار به دست آمده طی سال ۱۹۹۸، تعداد ۱۰/۴۸۰ شهروند اسکاتلندی تحت تعلیم دوره‌های آموزشی پایه قرار گرفتند.

از جمله دیگر اهداف مهم NFF اسکاتلند می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- حمایت گسترده از جوانان غیر شاغل و بی‌کار

۲- تلاش در جهت افزایش قابلیت استخدام و مهارت‌های کاری شهروندان اسکاتلندی.

۳- هم‌کاری با سازمان‌ها و نهادها حوزه صنایع در جهت فراهم نمودن فرصت‌های شغلی برای

جوانان بی‌کار

در ولز نیز از سال ۱۹۹۷، دایره مهارت‌های پایه آموزش بزرگسالان، به ارزیابی مهارت‌های

پایه آموزش بزرگسالان مبادرت می‌نماید. در ارزیابی‌های مذکور، پایین‌ترین مهارت‌های آموزشی

پایه به افراد رده‌های سنی ۱۸-۱۶ سال تعلق داشته و این درحالی است که افراد رده‌سنی ۲۱ سال از مهارت‌های پایه آموزشی بالاتر تا میزان ۴ برابر برخوردار می‌باشند. مجلس ملی ولز مسؤولیت سرمایه‌گذاری در حوزه برنامه‌های آموزشی پایه خانواده‌های ولزی را برعهده دارد. گفتنی است که طرح توسعه مهارت‌های پایه آموزشی در ولز با بودجه‌ای بالغ بر ۹۰۰ هزار پوندو طی ۳ سال متوالی صورت می‌گیرد. به‌طور کلی می‌توان گفت که در ولز تعداد ۲۶ دانشگاه به ارائه برنامه‌های آموزشی پایه به بیش از ۲۰۰ هزار شهروند ولزی مبادرت می‌نمایند. علاوه بر برنامه‌های مذکور دوره‌های آموزشی دیگری اعم از آموزش بر مبنای افزایش فرصت‌های شغلی جوانان رده‌های سنی ۲۴-۱۶ سال، دوره‌های آموزشی پیشرفته فنی و حرفه‌ای جهت استخدام افراد ماهر و دوره‌های کارآموزی ملی برگزار می‌گردد. در ایرلند نیز شبکه آموزشی بزرگسالان با برگزاری دوره‌های آموزشی و فراهم آوردن دیگر فرصت‌ها، در جهت افزایش قابلیت استخدام و مهارت‌های پایه آموزشی شهروندان بزرگسال ایرلندی فعالیت می‌نماید. آموزش‌های مذکور اساساً در جهت بهره‌گیری از IT (تکنولوژی اطلاعات) و فراهم نمودن فرصت‌های شغلی و برنامه‌های آموزشی پایه برای افراد بزرگسال، ارائه می‌گردد. برنامه‌های آموزشی بزرگسالان در ایرلند توسط دفتر نمایندگی دپارتمان استخدام و آموزش انگلستان تأمین اعتبار می‌گردد. دوره‌های آموزش بزرگسالان که در تعداد ۱۲ مرکز در سرتاسر ایرلند ارائه می‌گردد، با برنامه‌های آموزش عالی و حوزه صنایع مطابقت کامل دارد. از مورخه ۳ ژوئن سال ۱۹۹۶، دفتر نمایندگی دپارتمان استخدام و آموزش انگلستان در ایرلند (T&EA) به حمایت از ۳ مرکز توسعه مهارت‌های پایه آموزش بزرگسالان که به‌طور استراتژیک در سرتاسر ایرلند فعالیت دارند، مبادرت می‌نماید. هدف اصلی دفتر نمایندگی و ۳ مرکز فوق، ارائه توصیه‌های مناسب، راهنمایی‌ها و تسهیلاتی در جهت حمایت از کادر مراکز ارائه‌کننده دوره‌های آموزش مهارت‌های پایه و ارزیابی‌هایی از عمل‌کرد ۱۳۰ سازمان آموزش مهارت‌های شغلی (RTOS) فعال در سراسر ایرلند می‌باشد. افزایش مهارت‌های شغلی شهروندان ایرلندی به ویژه جوانان، نخستین هدف دفتر نمایندگی دپارتمان استخدام و آموزش انگلستان در ایرلند محسوب می‌گردد. طی

دوره‌های آموزشی مهارت‌های شغلی آموزش مقدماتی (سطح ۱ NVQ)، دوره‌های کارآموزی (NVQ سطح ۲) و دوره‌های پیشرفته آموزشی (سطح ۳) به علاقه‌مندان ارائه می‌گردد. هدف اصلی برگزاری دوره‌های آموزشی مهارت‌های شغلی، افزایش قابلیت استخدام جوانان جهت ورود به بازار کار و فراهم سازی مقدمات فعالیت در بازار کار برای جوانان پیش از ورود به NVQ سطح ۳ و برخورداری از مهارت‌های اساسی و پایه‌شغلی برای جوانان است. گفتنی است که عمل کرد دفتر نمایندگی دپارتمان استخدام و آموزش انگلستان در ایرلند توسط هیأت بازرسی آموزش و پرورش (ETI) مورد ارزیابی و سنجش قرار می‌گیرد.

آموزش فنی و حرفه ای

دوره های آموزش تکمیلی

از جمله مهم‌ترین دوره‌های آموزش تکمیلی فنی و حرفه ای که در مراکز آموزش عالی فنی و حرفه‌ای انگلستان ارائه می‌گردد می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

National Vocational Qualifications (NVQs) (1)

Scottish Vocational Qualifications (SVQs) (2)

دوره های آموزشی NVQ,SVQ عمدتاً بر اساس استانداردهای تعیین شده صنعتی و بازرگانی برای داوطلبین شاغل طراحی گردیده است. گفتنی است که هر یک از دوره های آموزشی NVQ,SVQ از بخشهای جداگانه ای متشکل گردیده است. دوره های آموزشی NVQ,SVQ در کالج‌ها و مدارس کشور نیز ارائه می‌گردد با این تفاوت که دانش آموزان می‌بایستی همواره به کسب تجارب کاری مبادرت نمایند. لازم به ذکر است که دوره های آموزشی مذکور، پایه های برنامه های آموزش ملی را تشکیل می‌دهد. هر یک از دوره های آموزشی NVQ,SVQ محدوده ای از کفایت آموزشی افراد را تحت پوشش قرار داده و از سطوح آموزشی خاص در قالب چهار چوب آموزشی برخوردار می‌باشند. چهارچوب مذکور از ۵ سطح توانایی آموزشی متشکل گردیده است. سطح اول کلی‌ترین مهارتهای آموزشی و سطح پنجم بالاترین سطح مهارتهای حرفه ای را شامل می‌گردد. به عبارت دیگر

می توان گفت که دوره های آموزشی NVQ, SVQ در جهت اندازه گیری میزان کفایت شغلی افراد طراحی گردیده است. توانایی ها براساس عملکرد موفقیت آمیز شغلی افراد و توانایی آنان در بکارگیری دانش و میزان درک افراد از محتوای شغلی مورد سنجش قرار می گیرد.

General National Vocational Qualifications (GNVQs) (3)

General Scottish Vocational Qualifications (GSVQs) (4)

علاوه بر این دوره های آموزش حرفه ای GNVQ, GSVQ نیز در جهت توسعه دانش و مهارتهای شغلی بطور گسترده طراحی گردیده است. دوره های آموزشی مذکور همچنین به عنوان کلید مهارتهای ارتباطاتی و تکنولوژی اطلاعات مطرح می باشند. به عبارت دیگر می توان گفت که دوره های آموزشی مذکور در جهت ارائه آموزشهای ترکیبی پایه متشکل از دوره های آموزش عالی و تکمیلی با دوره های فنی طراحی گردیده است.

لازم به ذکر است که دوره های آموزشی GSVQ, GNVQ خود از ۳ سطح آموزشی مقدماتی، متوسطه و پیشرفته متشکل شده است.

کالج های آموزش تکمیلی (Further Education)

عمده دوره های آموزشی که به اعطای مدارک دانشگاهی منتهی نمی گردند در کالج های آموزش تکمیلی ارائه می شود. آموزش تکمیلی عنوانی است که به دوره های بدون مدرک دانشگاهی اطلاق می گردد و دانش آموزان قادر به گذراندن این دوره ها از سن ۱۶ سالگی به بعد می باشند. کالج های آموزش تکمیلی همچنین به ارائه دوره های فنی - حرفه ای تمایل دارند. تا کنون دوره های تکمیلی توان جذب دانش آموزان خارجی را نداشته است، اما این روند در حال تغییر است.

امتیازات آموزشی

امتیازات ویژه آموزش فنی و حرفه ای، بنابراین استانداردهای آموزشی مصوب دولت انگلستان متعلق به آن دسته از جوانانی است که از دوره های آموزش تمام وقت ترک تحصیل نموده و به فعالیت

دربازار کار مبادرت نموده‌اند. اعطای امتیازات ویژه آموزشی به جوانان بریتانیایی در جهت افزایش انگیزش جوانان فعال در بازار کار و بهره‌مندی از دوره‌های آموزشی حرفه‌ای است.

با وجود این که طرح مذکور تنها در چندین محدوده فعالیت می‌نماید. با این حال در حدود ۲۰٪ از دانش‌آموزان ترک تحصیل نموده رده‌های سنی ۱۷-۱۶ سال را تحت پوشش قرار می‌دهد.

در جهت تکمیل سیاست مذکور، دولت بریتانیا تا اواخر سال ۱۹۹۶، به کلیه دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۶-۱۷ سال که از دوره‌های آموزشی تمام وقت ترک تحصیل نموده‌اند، امتیازات ویژه آموزشی اعطا می‌نمود.

اهداف آموزشی

کنفدراسیون صنایع بریتانیا تحت عنوان (CBI) در جهت برخورداری دانش‌آموزان از شرایط لازم حرفه‌ای و شغلی و توسعه مهارت‌های فنی و ارتقاء سطح کیفی و کمی نیروی کار فعالیت می‌نماید. از جمله مهم‌ترین اهداف آموزش فنی و حرفه‌ای در کشور انگلستان می‌توان به اهداف ذیل اشاره نمود:

۱- نائل آمدن حداقل ۸۰٪ از کل دانش‌آموزان به صلاحیت فنی و حرفه‌ای NVQ سطح ۲ یا

معادل تحصیلی آن، در آموزش و تربیت پایه تا سال ۱۹۹۷

۲- برخورداری کلیه دانش‌آموزان از تجربه کاری و آموزشی منتهی به اخذ صلاحیت فنی و

حرفه‌ای NVQ سطح ۳ یا معادل تحصیلی آن

۳- نائل آمدن حداقل ۵۰ درصد از کل دانش‌آموزان به صلاحیت فنی و حرفه‌ای عمومی

NVQ سطح ۳ یا معادل تحصیلی آن تا سال ۲۰۰۰

۴- توسعه تدارکات آموزش و پرورش فنی و حرفه‌ای در جهت افزایش انعطاف پذیری و اعتماد

به نفس هرچه بیشتر دانش‌آموزان فعال در حوزه آموزش فنی و حرفه‌ای.

نهادهای مرکزی

وزیر کار و امور اجتماعی انگلستان، مسؤولیت هدایت اهداف و اولویتهای آموزش فنی و حرفه‌ای در نظام آموزشی بریتانیای کبیر را برعهده دارد. گفتنی است که سیاست‌های اجرایی وزارت کار در حوزه آموزشی توسط اداره امور استخدامی و از طریق شوراهای سرمایه‌گذاری در حوزه آموزشی تحت عنوان (TEC) اعمال می‌گردد. در ولز نیز مسؤولیت اجرای سیاست‌های آموزش فنی و حرفه‌ای برعهده Welsh Office بوده و شوراهای سرمایه‌گذاری حوزه آموزش به‌طور مستقیم با وزیر آموزش ولز قرارداد منعقد می‌نمایند.

لازم به ذکر است که عمل‌کرد شوراهای سرمایه‌گذار حوزه آموزش (TEC) براساس محل جغرافیایی متفاوت می‌باشد. علاوه بر این، شوراهای مذکور از تعدادی هیئت مدیره مستقل برخوردار می‌باشند که مسؤولیت ارائه خدمات آموزش صنعتی جهت ایجاد مشاغل ویژه در حوزه صنایع را برعهده دارند.

تدارک دوره‌های آموزشی فنی و حرفه‌ای در کشور انگلستان در زمره مسؤولیت ۵۰۰ مؤسسه آموزش عالی و تعداد ۱۰۰ مؤسسه آموزش فنی و حرفه‌ای و کارفرمایان خصوصی قرار دارد. علاوه بر این ۸۲ شورای سرمایه‌گذاری حوزه آموزش (TEC) نیز در انگلستان و ولز فعالیت دارند. شوراهای مذکور نهادهای مستقلی می‌باشند که عهده دار مسؤولیت ارتقاء کیفی و کمی مقاطع آموزشی محلی از طریق شناسایی نیازهای آموزشی و سازمان‌دهی آموزش فنی و حرفه‌ای می‌باشند. شوراهای مذکور هم‌چنین مسؤولیت ارائه و اجرای طرح‌های آموزش فنی و حرفه‌ای با بودجه دولتی را برعهده دارند. علاوه بر این، شوراهای مذکور هم‌چنین در جهت تلافی نیازهای آموزش محلی با مؤسسات آموزش عالی در خصوص طرح‌ریزی، فراهم‌سازی تدارکات و شرایط ویژه برگزاری دوره‌های آموزشی هم‌کاری می‌نمایند. کلیه هیئت مدیره‌های مؤسسات آموزش عالی کشور از نمایندگان شوراهای (TEC) برخوردار می‌باشند.

درمقاطع آموزش ملی نیز، شوراهای مذکور به تخصیص بودجه به آموزش پیشرفته فنی و حرفه‌ای مبادرت می‌نمایند. علاوه بر این مسوولیت افزایش همکاری‌های دو جانبه میان حوزه صنایع و آموزش را نیز عهده‌دار می‌باشند. مؤسسات و نهادهای ارائه‌کننده آموزش صنایع تحت عنوان (ITO) نیز مسوولیت توسعه آموزش در حوزه صنایع کشور را برعهده دارند. نهادهای مذکور به ارائه اطلاعات و خدمات مشاوره به کارفرمایان حوزه صنایع مبادرت نموده و به تعیین استانداردهای حوزه صنایع اعم از فراهم سازی شرایط لازم حرفه‌ای و شغلی مبادرت می‌نمایند. انجمن‌های مدیریتی حوزه صنایع (LB) نمایندگانی از کارفرمایان و کادر حرفه‌ای حوزه صنایع را شامل گردیده و مسوولیت تعیین استانداردهای کیفی و کمی متناسب با مشاغل ویژه حوزه صنایع را برعهده دارند. گفتنی است که تعداد کثیری از انجمن‌های مذکور به عنوان نهادهای ارائه‌کننده برنامه‌های آموزش صنایع (ITO) نیز به فعالیت مبادرت می‌نمایند.

ارزشیابی تحصیلی

از جمله مهم‌ترین نهادهای مجری برگزاری آزمونهای جامع آموزش فنی و حرفه‌ای می‌توان به شورای آموزش فنی و حرفه‌ای انگلستان تحت عنوان (BTEC)، دایره امتحانات فنی و حرفه‌ای تحت عنوان (RSA)، انجمن اصناف تجاری لندن (C&G) و اتاق بازرگانی و صنایع لندن تحت عنوان (LCCI) اشاره نمود. از مورخه سپتامبر سال ۱۹۹۴، آزمون AS در حوزه آموزش عالی فنی و حرفه‌ای برگزار گردیده و ترکیبی از تحقیقات حرفه‌ای و آموزشی را شامل می‌گردد.

دوره آموزشی BTEC دوره‌های حرفه‌ای آموزشی در حوزه مطالعات تجاری، مدیریت و مهندسی و طراحی را ارائه می‌نماید. دایره امتحانات فنی و حرفه‌ای (RSA) نیز به ارائه طرح‌های ارزیابی و گزینشی در کلیه جنبه‌های تحقیقاتی تجاری، شامل مهارت‌های دفتری و منشی‌گری، زبان‌های خارجی و تکنولوژی اطلاعات، مبادرت می‌نماید.

انجمن اصناف تجاری لندن (C&G) نیز به برگزاری بیش از ۱۱۰۰ آزمون در سطوح مختلف آموزش فنی و حرفه‌ای اعم از علوم کشاورزی مبادرت می‌نماید. عمده فعالیت انجمن مذکور به ارائه

دوره‌های آموزش فنی و حرفه‌ای متناسب با نیازمندی‌های کارفرمایان حوزه صنایع منتهی می‌گردد. گفتنی است که آزمون‌های مذکور بر پایه صلاحیت و کفایت صنعت‌گران و درجهت سنجش مهارت علمی، دانش، استعداد و تجربه کاری صنعت‌گران برگزار می‌گردد.

اتاق بازرگانی و صنایع انگلستان با عنوان (LCCI) نیز در این میان به اعطای گواهینامه‌های و دیپلم فنی و حرفه‌ای در ۳ سطح (A -C) مبادرت می‌نماید. در سال ۱۹۸۶، دولت به تشکیل شورای ملی تشخیص صلاحیت حرفه‌ای تحت عنوان (NCVQ) درجهت نظارت بر اعتبار شرایط گزینش دانش‌جویان رشته‌های فنی و حرفه‌ای توسط دایره ملی امتحانات مبادرت نمود. شورای مذکور به معرفی ۲ شرط لازم و اساسی در گزینش دانش‌جویان فنی و حرفه‌ای مبادرت نموده که از آن جمله می‌توان به صلاحیت حرفه‌ای ملی (NVQ) و صلاحیت حرفه‌ای عمومی (GNVQ) اشاره نمود.

طی سال‌های اخیر، هم‌چنین دایره ملی امتحانات (RSA) به طراحی پارامترهای گزینش متعددی در خصوص برنامه‌های آموزشی طراحی شده توسط مؤسسات آموزشی خصوصی مبادرت می‌نماید. صلاحیت حرفه‌ای ملی (NVQ)، صلاحیت حرفه‌ای ویژه دانش‌آموزانی است که از دوره‌های آموزش تمام وقت ترک تحصیل نموده‌اند. در نظام آموزشی انگلستان از صلاحیت حرفه‌ای تحت عنوان ترکیب مهارت‌ها، دانش و برخورداری از توانایی مربوطه در اجرای چنین مهارت‌ها و دانشی یاد می‌گردد. سیستم ثبت امتیازات و درجه اعتبار علمی دانش‌آموزان توسط دایره ملی ثبت (NRA) اجرا می‌گردد. طی سال‌های اخیر، سیستم اعتبارگذاری سطوح ۴-۱ در صلاحیت حرفه‌ای ملی تا عالی آموزش فنی و حرفه‌ای به اجرا در آمده است. صلاحیت حرفه‌ای ملی و عمومی تحت عنوان (SGNVQ) نیز ویژه آن‌دسته از دانش‌آموزانی است که پس از اتمام دوره آموزش پایه هم‌چنان در نظام آموزش تمام وقت آموزش می‌بینند. احراز صلاحیت علمی فوق‌جهت استخدام در مراکز کاری و ادامه تحصیلات فنی تا سطوح عالی آموزشی الزامی است. گفتنی است که طرح مقدماتی صلاحیت حرفه‌ای عمومی با عنوان (GNVQ) برای نخستین بار در مورخه سپتامبر سال ۱۹۹۲، ارائه گردیده و تا سال ۱۹۹۵ به طور کامل در محدوده موضوعات آموزشی اعم از مراقبت‌های

اجتماعی و بهداشتی، تجارت، مدیریت، هنر، طراحی، تولید و توزیع، محیط زیست، ساخت و ساز، مهندسی، هنرهای اجرایی و ارتباطات، رسانه‌های گروهی، کشاورزی، هتل داری، توریسم (جهانگردی) و اطلاع رسانی به اجرا درآمد. تشخیص صلاحیت حرفه‌ای عمومی دانش‌آموزان (GNVQ) توسط هیئت‌های گزینش حرفه‌ای صورت گرفته و احراز صلاحیت حرفه‌ای عمومی در هر ۳ سطح آموزش پایه، متوسطه و عالی توسط شوراهای ملی تشخیص صلاحیت حرفه‌ای (NCVQ) امکان پذیر است.

پایه GNVQ: گذراندن ۳ واحد اجباری آموزشی به علاوه ۳ واحد اختیاری از محدوده‌های حرفه‌ای مختلف و سطح ۱ مهارت‌های اصلی ارتباطات و علوم ریاضی و فنی الزامی است. صلاحیت حرفه‌ای و عمومی در آموزش پایه در صورت احراز نمرات D-G و یا سطح ۱ صلاحیت آموزشی پس از گذراندن دوره آموزشی ۱ ساله به دانش‌آموزان اعطا می‌گردد. متوسطه GNVQ (یا GNVQ Intermediate): گذراندن ۴ واحد اجباری به علاوه ۲ واحد اختیاری و سطح ۲ مهارت‌های اصلی ارتباطات و علوم ریاضی و فنی الزامی است. صلاحیت حرفه‌ای و عمومی در آموزش پایه در صورت احراز نمرات A-C و یا سطح ۲ صلاحیت آموزش پس از گذراندن دوره آموزش ۱ ساله به دانش‌آموزان اعطا می‌گردد.

GNVQ Advanced یا پیشرفته: گذراندن ۸ واحد اجباری و ۴ واحد اختیاری، به علاوه ۴ واحد اختیاری و سطح ۳ مهارت‌های اصلی ارتباطات و علوم ریاضی و فنی الزامی است. صلاحیت حرفه‌ای و عمومی در آموزش پایه در صورت احراز نمره A و یا سطح ۳ صلاحیت آموزش پس از گذراندن دوره آموزش ۲ ساله به دانش‌جویان اعطا می‌گردد. دولت انگلستان حدود ۲۵ درصد دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۶ سال و بالاتر را در دوره‌های GNVQ جذب نموده و قصد دارد تا اواخر سال ۲۰۰۳ این میزان را به ۵۰ درصد افزایش دهد. در ایرلند دپارتمان کار و آموزش ایرلند در مورخه ۲ آوریل ۱۹۹۰ تشکیل یافته، مسئولیت ارائه برنامه‌های آموزش دولتی در حوزه بازار کار ایرلند شمالی را برعهده داشته و به‌عنوان نهاد اجرائی آموزش در حوزه اقتصاد فعالیت می‌نماید. هدف اصلی دپارتمان

مذکور ، کمک به رشد اقتصاد ملی از طریق ارائه خدمات آموزشی در حوزه اقتصاد و صنایع می‌باشد. لازم به ذکر است که دوره‌های آموزش صنایع ویژه جوانان و بزرگسالان ایرلندی در ۱۲ مرکز آموزشی در سراسر ایرلند ارائه می‌گردد. از جمله مهمترین اهداف درازمدت دپارتمان مذکور می‌توان به ترغیب مراکز مهم صنعتی کشور به تشکیل هیئت نمایندگی دپارتمان کار و آموزش (SRB) در حوزه کاری خود اشاره نمود.

طرح های آموزشی

از جمله مهمترین طرح های به اجرا در آمده در حوزه آموزش فنی و حرفه ای میتوان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. طرح آموزش جوانان

مدیریت طرح آموزش حرفه‌ای کشور و مسؤولیت رسیدگی و نظارت بر آموزش جوانان (YT) از وزارت کار و امور اجتماعی انگلستان به شوراهاى سرمایه گذاری و آموزش (TEC) تفویض گردید. آموزش جوانان، برضمانت آموزش حرفه‌ای دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۸-۲۵ سال غیر شاغل و غیر دانشجوی انگلیسی زبان تأکید دارد. طبق تبصره قانونی نظام آموزشی انگلستان جوانان شاغل رده‌های سنی ۱۸-۲۵ سال نیز می‌توانند از برنامه‌های آموزشی ویژه جوانان بهره‌مند گردند. تکمیل طرح آموزش اختصاصی جوانان بالغ بر ۲ سال به طول می‌انجامد.

گفتنی است که دوره‌های ویژه آموزش جوانان (YT) از طریق انعقاد قرارداد آموزشی با کارفرمایان خصوصی و مؤسسات آموزش عالی ارائه می‌گردد. در این شوراهاى آموزشى نیز به ارائه الگوهاى مختلف آموزشى و پرورشى جهت قادر ساختن افراد جوان در نیل به صلاحیت حرفه‌ای عمومی (NVQ) تأکید می‌گردد. به‌طور کلی می‌توان گفت که بنا بر پیشرفت‌ها ، شرایط و یا توانایی فعالیت در بازار کار احراز گردیده و طی دوره‌های آموزشی حرفه‌ای جوانان (YT) است که تناسب و صلاحیت دانش‌آموزان جهت بهره‌مندی از امکانات آموزش عالی، مشخص می‌گردد.

بودجه دوره‌های آموزش حرفه‌ای جوانان (YT)، توسط شوراهای آموزش (TEC) و شوراهای سرمایه‌گذاری آموزشی تأمین می‌گردد. طرح آموزش جوانان ایرلندی نیز تحت عنوان طرح ملی آموزش (YTP)، طرح آموزشی ویژه دانش‌آموزان رده سنی ۱۶ سال ایرلندی ترک تحصیل نموده از دوره‌های آموزشی تمام وقت می‌باشد. برخلاف انگلستان و ولز، دوره‌های آموزش جوانان در کشور ایرلند عمدتاً تحت نظارت و هدایت کارفرمایان حوزه صنایع ارائه می‌گردد. گفتنی است که دوره‌های آموزشی مذکور با همکاری کارگاه‌های فنی، کالج‌های آموزش عالی و کارفرمایان حوزه صنایع کشور ساماندهی می‌گردد. لازم به ذکر است که کلیه مراکز آموزشی برگزار کننده دوره‌های آموزشی جوانان می‌بایستی از ویژگیهای آموزش سازمان یافته (RTO) برخوردار باشند.

۲. طرح مهارت‌های شغلی

طرح مهارت‌های شغلی، طرح آموزش مقدماتی ۲ساله توسعه برنامه‌های آموزشی کشور انگلستان است که تا سال ۲۰۰۳، جایگزین طرح آموزش جوانان و طرح آموزش فنی حرفه‌ای می‌گردد. به موجب اجرای چنین طرحی دوره‌های آموزشی به کلیه داوطلبان فعال و غیر فعال در بازار کار ارائه می‌گردد. هدف از طراحی چنین ابتکاری اعطای گواهینامه سطح ۳ صلاحیت حرفه‌ای یا شغلی تحت عنوان (NVQ) به دانش‌آموزان ترک تحصیلی می‌باشد.

۳. طرح آموزش در حوزه صنایع

از جمله مهم‌ترین ابتکارات دولت بریتانیا در جهت برقراری ارتباط هر چه نزدیکتر میان مدارس و مراکز آموزشی با حوزه صنایع می‌توان به اقدامات ذیل اشاره نمود:

۱- طرح آموزش فنی و حرفه‌ای (TVEI) پروژه مشترک آموزشی است که بودجه آن توسط

اداره آموزش و پرورش و وزارت کار و امور اجتماعی انگلستان تأمین می‌گردد.

لازم به ذکر است که شوراهای سرمایه‌گذاری و آموزش نقش مشاوره‌ای کلیدی در اجرای

پروژه مذکور برعهده دارند. طی سال‌های اخیر، کلیه دواير محلی آموزش و پرورش انگلستان (LEA)

به عنوان مجری اصلی طرح مذکور فعالیت می نمایند. طرح آموزش فنی و حرفه ای (TVEI) در واقع، طرح مکمل آموزش ملی دانش آموزان رده های سنی ۱۴ تا ۱۸ سال انگلیسی محسوب می گردد. طرح مذکور به استفاده از تکنولوژی جدید در کلیه برنامه های آموزشی کشور تأکید دارد. گفتنی است که برنامه های آموزش فنی و حرفه ای مطابق سیاستها و استراتژی ملی توسط دواير محلی آموزش و پرورش (LEA) طراحی و مدیریت می گردند و این در حالی است که کلیه طرح ها و پیشنهادات دواير مذکور می بایستی با معیار طرح آموزش فنی و حرفه ای (TVEI) مطابقت یابد. کلیه کالج ها و مدارس دولتی کشور انگلستان بر حمایت و تشویق جوانان در جهت پیشرفت و حصول استانداردها و صلاحیت های آموزش فنی و حرفه ای متعهد می باشند. لازم به ذکر است که کلیه قراردادهای آموزشی میان حوزه صنایع و آموزش از محل بودجه وزارت کار و امور استخدامی تأمین اعتبار می گردند.

۲. طرح مشارکت حوزه تجارت و آموزش در جهت افزایش سطح هماهنگی و همکاری میان

حوزه صنایع و آموزش محلی

بودجه طرح مذکور از طریق آژانس های سرمایه گذاری و آموزش تأمین گردیده و برقراری هماهنگی عمل کردی میان حوزه های مختلف آموزش از آموزش ابتدایی تا آموزش عالی با حوزه صنایع را گسترش می دهد. گفتنی است که در هر یک از طرح های مشارکتی حوزه صنایع و آموزش نمایندگان از حوزه آموزش، صنایع و انجمن های محلی حضور دارند. طبق آخرین آمار به دست آمده طی سال ۱۹۹۳، بالغ بر ۴۶۵ مؤسسه آموزش عالی کشور انگلستان با تعداد ۹۲۰۵۰۰ دانش آموز تمام وقت و ۱۸۴۱۰۰ دانش آموز پاره وقت توسط شورای بودجه آموزش عالی تأمین اعتبار می گردند. این در حالی است که طی سال مذکور، تعداد ۲۴ مؤسسه آموزش عالی، با ۳۷۹۰۵، دانش آموز تمام وقت در ولز فعالیت داشتند. طبق آخرین آمار به دست آمده طی سال ۱۹۹۲، هم چنین تعداد ۱۵۰۰ (AEI) در انگلستان و ۳۰۰ مؤسسه در ولز فعالیت دارند. علاوه بر این تعداد ۸۹ مؤسسه خصوصی (غیر رسمی) آموزشی عالی در انگلستان و تعداد ۲ مؤسسه در ولز فعالیت دارند.

آموزش معلمان

تاریخچه

مؤسسات آموزش تکمیلی معلمان انگلستان به صورت سنتی بر ارائه آموزش های حرفه ای تمرکز داشته و مدرسین آن که همواره از آنان تحت عنوان دانشیاران یاد می گردید، معمولاً از حوزه تجارت و صنایع جذب می گردند تا مهارت های خود را به معلمین نسل جوان انتقال دهند.

بسیاری از مدرسین آموزش حرفه ای معلمان در حالی که در حوزه صنایع یا بازرگانی فعالیت دارند به تدریس به صورت پاره وقت مبادرت می نمایند. طی سال های اخیر مؤسسات آموزش تکمیلی انگلستان و ولز به طور روزافزونی علاوه بر ارائه دوره های حرفه ای آموزش معلمان، به ارائه دوره های آکادمیک عمومی نیز مبادرت می نمایند. این در حالی است که تا پیش از اعمال اصلاحات قانون آموزش عالی مصوب سال ۱۹۹۲، معلمین واجد شرایط دریافت گواهینامه (QTS) منحصر به استخدام مدارس یا کالج های آموزشی درآمدی و الزامی جهت حضور در دوره های آکادمیک آموزشی برای آنان وجود نداشت. این در حالی است که از سال ۲۰۰۱، طبق بررسی های به عمل آمده پیشنهاداتی در خصوص اجباری سازی دوره های تکمیلی آموزش آکادمیک معلمین و آموزش تکمیلی در انگلستان و ولز ارائه گردیده است. تا پیش از دهه ۱۹۹۰، دوره های آموزش معلمان (ITT) در انگلستان و ولز توسط مؤسسات آموزش عالی (HEI) برگزار گردیده و دانش جویان تحت دوره های آموزش تجربی و عملی قرار می گرفتند و این در حالی است که از سال ۱۹۹۳، کلیه معلمان واجد شرایط براساس اصول اصلاحات آموزشی و برخورداری از QTS سنجش و ارزیابی می گردند.

از جمله عمده ترین اصلاحات مذکور می توان به پررنگ تر شدن نقش مدارس در تربیت معلمین، مشارکت مراکز آموزش معلمان و مراکز دانشگاهی با مدارس کشور در جهت تعیین و تدوین معیارهای اساسی آموزش معلمان، تأکید عمده بر صلاحیتهای آموزشی (توانایی تدریس،

مدیریت کلاس و ...) و هم‌پوشانی دوره‌های آموزشی معلمان با دوره‌های آموزشی عالی اشاره نمود. تربیت آکادمیک و عملی معلمان کشور انگلستان ۳-۴ سال به طول می‌انجامد.

برنامه‌های تربیت معلمان (LTT) توسط دانشگاه‌های آموزشی و سایر مؤسسات تحصیلات تکمیلی ارائه می‌گردد. گفتنی است که طی دوره‌های مذکور، آموزش پایه ۴ ساله و یا آموزش ۳ ساله مقدماتی و آموزش تکمیلی ۱ ساله ارائه می‌گردد. پس از گذراندن سال اولیه تدریس، معلمان گواهی نامه تدریس دریافت می‌نمایند. طی سال ۱۹۹۴، قانون تربیت معلمان جهت اعمال استانداردهای ملی و بر آورده نمودن نیازهای آموزشی حرفه‌ای معلمین به تصویب رسید.

دوره‌های آموزش معلمان در ۲ دانشگاه و ۲ کالج تخصصی آموزش کشور ایرلند برگزار می‌گردد. دواير محلی آموزش ایرلند (DENI) از سهمیه‌های سالیانه آموزشی برخوردار می‌باشند. اصلی ترین وظیفه دواير مذکور در خصوص آموزش معلمان کشور ضمانت مطابقت بازار عرضه و تقاضای کادر آموزشی معلمان کشور می‌باشد. از جمله مهمترین مقاطع آموزشی که به درجه علمی کارشناسی آموزش منتهی می‌گردد می‌توان به مقطع آموزش کارشناسی آموزش (BED) و دوره آموزش فشرده معلمان (PGCE) اشاره نمود. طی سالهای اخیر دوره‌های پاره وقت آموزش معلمان (PGCE) نیز اضافه گردیده است. هر یک از ۵ هیئت مدیره آموزشی به بررسی، تأیید و استخدام معلمین و اساتید دانشگاهی مبادرت می‌نمایند. شورای مدارس کاتولیک، کارفرمای کلیه معلمین مدارس کاتولیک محسوب می‌گردد. هیئت مدیره مدارس کشور مسؤولیت استخدام معلمین مدارس کاتولیک، مدارس آزاد متوسطه و مدارس تمام وقت دولتی را عهده دار می‌باشند. حکم انتصاب مسؤولیت تدریس دروس آموزشی به معلمین به ۲ صورت انتصاب دائمی یا انتصاب موقتی با انعقاد قرارداد ثابت به آنان تفویض می‌گردد. مدیران علوم فنی و حرفه ای نیز ملزم به برخورداری از حداقل نمره علمی C در گواهینامه عمومی آموزش متوسطه و ۳ سال تجربه کاری یا صنعتی می‌باشند. ضوابط و قوانین آموزش معلمان در انگلستان و ولز بسته به نوع مقطع آموزشی (مقاطع ابتدایی، متوسطه و آموزش عالی) متفاوت می‌باشد. کلیه معلمین مقاطع آموزش پیش دبستانی،

ابتدایی و مقدماتی متوسطه کشور می‌بایستی از شرایط ویژه معلمان کشور (QTS) برخوردار بوده و یا از دایره ملی آموزش و استخدام وزارت کشور یا از آژانس ملی آموزش معلمان مجوز تدریس دریافت نمایند. لازم به ذکر است که معلمان مقاطع مختلف آموزش استثنایی علاوه بر برخورداری از مدارک فوق می‌بایستی از گواهینامه تخصصی آموزش استثنایی نیز برخوردار باشند. گفتنی است که گواهینامه مذکور پس از گذراندن دوره آموزشی ۳ ساله به معلمان آموزش استثنایی اعطا می‌گردد. طبق قانون مصوب سال ۱۹۹۸، ویژه مدیریت مقطع آموزش عالی، کلیه مدرسین مراکز دولتی و خصوصی آموزش عالی انگلستان و ولز ملزم به عضویت در شورای ملی آموزش و حضور در جلسات شوراهای آموزشی می‌باشند. کلیه معلمان مدارس ملی و دولتی کشور انگلستان می‌بایستی از شرایط حرفه‌ای آموزش (QTS) برخوردار باشند. در نظام آموزش معلمان انگلستان تعداد ۷ متد آموزشی به معلمان کلیه مقاطع آموزشی، ارائه می‌گردد.

دوره‌های آموزش معلمان در کشور انگلستان ۴ سال آموزش تمام وقت را شامل گردیده و به درجه کارشناسی آموزش (BED) منتهی می‌گردد. دوره‌های آموزشی مذکور توسط مؤسسات آموزش عالی کشور ارائه گردیده و ترکیبی از کلاس‌های ترکیبی تئوری و فعالیت‌های تدریس عملی را شامل می‌گردد. گواهینامه آموزشی (PGCE) پس از گذراندن دوره آموزشی آکادمیک ۳-۴ سال در موضوعات تخصصی و حضور در دوره‌های آموزش حرفه‌ای تکمیلی ۱ ساله به معلمان ارائه می‌گردد. دوره تکمیلی PGCE بر مهارت‌های تدریس عملی و تئوری آموزش تمرکز دارد. دوره آموزش تکمیلی PGCE ویژه معلمان مقطع آموزش ابتدایی حداقل ۲۵ هفته تجربه عملی آموزشی را شامل می‌گردد. گفتنی است که از سال ۱۹۹۶، این دوره زمانی به ۱۸ هفته افزایش یافته است. بر طبق مقررات جدید آموزشی حداقل تجربه علمی لازم برای مدرسین ۳۲ هفته می‌باشد. حضور در دوره‌های آموزش ضمن خدمت از جمله وظایف حرفه‌ای معلمان بریتانیایی است.

حداقل زمان مقرر خدمت برای کلیه معلمان تمام وقت ۵ روز کاری در هفته می‌باشد که از این زمان حداقل ۳ روز همزمان با تدریس در مدارس به آموزش ضمن خدمت معلمان اختصاص

می‌یابد. برای کادر آموزش و تربیتی مراکز آموزش پیش‌دبستانی من جمله کودکان‌های بریتانیا، اخذ دیپلم آموزشی از دایره ملی امتحانات پیش‌دبستانی تحت عنوان (NNEB) الزامی است. از این روی، کلیه مراکز روزانه پیش‌دبستانی، منحصرًا توسط مربیان واجد شرایط (NNEB) اداره می‌گردد.

سیاست‌های آموزشی

از سال ۱۹۹۹، دولت انگلستان به اختصاص بودجه خاصی به معلمان برخوردار از مهارت‌های پیشرفته AST مبادرت نموده است. طبق سیاست‌های جدید آموزشی دولت انگلستان، معلمان و مدرسین برخوردار از استعداد‌های درخشان آموزش به استخدام دولت درمی‌آیند. بنابر قوانین مذکور، کلیه معلمان با شرایط فوق از اضافه حقوق بالغ بر ۵ هزار پوند در ماه برخوردار گردیده و تحت عنوان معلمان برخوردار از مهارت‌های پیشرفته (AST) معرفی می‌گردند. از آنجایی که طی سال‌های اخیر از تعداد دانش‌جویان انگلیسی تبار که بنابر طرح بین‌المللی آموزش در کشورهای عضو اتحادیه اروپا تحصیل می‌نمایند کاسته شده است (از ۲۰۰۰ نفر طی سال ۱۹۹۴/۹۵ به کمتر از ۱۰۰۰ نفر طی سال ۱۹۹۸/۹۹) و نسبت حضور دانش‌جویان سایر کشورهای عضو اتحادیه اروپا در انگلستان از افزایش ۲ به ۱ برخوردار بوده است، از این روی دولت انگلستان با همکاری شورای SOCATES ERISMUS در پی تشویق هر چه بیشتر دانش‌جویان انگلیسی تبار در جهت ادامه تحصیل در مراکز دانشگاهی خارج از کشور می‌باشد.

برنامه‌های آموزشی

اغلب برنامه‌های آموزشی معلمان ویژه مقاطع آموزش ابتدایی و متوسطه که معمولاً طی آموزش تکمیلی ۳-۴ ساله ارائه می‌گردد، به اعطای مدرک آموزشی به معلمان واجد شرایط (QTS) منتهی می‌گردد. گفتنی است که دوره‌های آموزش معلمان تحت مقاطع کارشناسی آموزش (BED) و کارشناسی فنون آموزش (BATD) به دانش‌جویان ارائه می‌گردد.

علاوه بر دوره‌های آموزشی مذکور دوره‌های پاره‌وقت ۲ساله آموزش معلمان نیز به فارغ‌التحصیلان دانشگاهها و مراکز آموزش عالی ارائه می‌گردد. علاوه بر دوره‌های آموزشی مقدماتی در دوره‌های ۱ساله آموزش تکمیلی معلمان و اعطای مدرک علمی (PGCE) به معلمین ارائه می‌گردد.

در بخشنامه شماره ۴ مصوب سال ۱۹۹۸، دپارتمان آموزش انگلستان حداقل زمان لازم جهت حضور در کلاس‌های آموزش تکمیلی معلمان ۳۶ هفته در سال می‌باشد.

هدف اصلی برگزاری دوره‌های تکمیلی آموزشی معلمان در انگلستان و ولز پرداختن به آموزش مهارت‌های عملی تدریس و رفع محدودیت‌های آموزشی معلمین در حوزه تدریس مدارس سراسر کشور می‌باشد. علاوه بر دوره‌های آموزش تکمیلی فوق، دوره‌های تکمیلی ۲ساله آموزش معلمان نیز برگزار می‌گردد که در جهت برطرف نمودن کمبود تعداد معلمان حوزه‌های آموزشی علوم، ریاضیات، طراحی، تکنولوژی اطلاعات و زبان‌های خارجی مؤثر بوده است. دوره‌های آموزش مذکور هم‌چنین به معلمینی ارائه می‌گردد که به تدریس درس یا دروس آموزشی نا مربوط با موضوع آموزشی اولیه تمایل دارند. طی سال ۱۹۹۷، طرح احداث مراکز آموزش پاره‌وقت و آموزشی از راه دور در حوزه آموزش معلمان کشور انگلستان مطرح گردیده و از سال ۲۰۰۰، رسماً به اجرا گذارده شد. بنا به طرح مذکور دوره‌های آموزش پاره وقت و از راه دور در جهت تربیت معلمین مقاطع مختلف آموزشی که به دلایل مشخص کاری و یا مالی از حضور در کلاس‌های ۱ساله آموزشی معلمان محروم می‌باشند، به کلیه متقاضیان آموزش معلمان در سراسر کشور ارائه می‌گردد. هدف از اجرای طرح مذکور برخورداری افراد شاغل یا برخوردار از سطح درآمد کم از دوره‌های کوتاه مدت و فشرده آموزش معلمان می‌باشد. از جمله مهم‌ترین مزایای چنین سیستم آموزشی می‌توان به ارائه برنامه‌های آموزشی تخصصی از راه دور و استفاده از سیستم‌های آموزشی دیجیتال نظیر اینترنت اشاره نمود.

مسئولیت اداره و نظارت بر عمل کرد مراکز ارائه کننده آموزش‌های مذکور برعهده آژانس ملی آموزش معلمان و دایره ملی آموزش ولز می‌باشد. برنامه‌های آموزشی مذکور به گونه‌ای طراحی گردیده که افراد تحت پوشش به استانداردهای لازم آموزش معلمان (QTS) دست می‌یابند.

مراکز آموزش پاره‌وقت و آموزش از راه دور معلمان، عهده دار مسؤولیت ارزیابی نیازهای تربیتی و طراحی و پشتیبانی طرح‌های تربیتی حوزه آموزش معلمان می‌باشند.

گفتنی است که برنامه‌های تربیتی معمولاً مدت زمان ۲ سال به طول می‌انجامد.

دوره‌های آموزش تربیت معلمان در کشور انگلستان، عموماً بر مبنای الگوی هماهنگ که ترکیبی از مطالعات موضوعی آموزش عالی، کلاس‌های نظری و فعالیت‌های عملی آموزشی است، سازمان‌دهی می‌گردد. در بخشنامه شماره ۴ مصوب سال ۱۹۹۸، دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) و بخشنامه شماره ۱۳ مصوب سال ۱۹۹۸، دایره ملی آموزش ایرلند، بر ارائه دوره‌های آموزشی ۴ ساله به دانش‌جویان مقطع متوسطه و برخورداری از حداقل ۳۲ هفته تجربه تدریس در مدارس کشور تأکید گردیده است. این در حالی است که معلمان مقطع آموزشی ابتدایی ملزم به برخورداری از حداقل ۲۴ هفته تجربه عملی تدریس در مدارس و گذراندن دوره‌های ۳ ساله آموزش معلمان می‌باشند. معلمان دوره‌های فشرده آموزشی از ۱۸ هفته تجربه تدریس و معلمان مقطع آموزشی متوسطه نیز از ۲۴ هفته تجربه تدریس عملی در مدارس برخوردار می‌گردند.

نرخ معلمان مدارس ابتدایی برخوردار از مدرک دانشگاهی (بین سال‌های ۹۷-۱۹۸۹)

سال تحصیلی	موسسات دولتی	موسسات خصوصی
۱۹۸۹-۹۰	٪۳۴	٪۶۹
۹۰-۹۱	٪۳۶	٪۷۰
۹۱-۹۲	٪۳۹	٪۷۱
۹۲-۹۳	٪۴۲	٪۷۲
۹۳-۹۴	٪۴۴	٪۷۳
۹۴-۹۵	٪۴۷	٪۷۳
۹۵-۹۶	٪۵۰	٪۷۲
۹۶-۹۷	٪۵۲	٪۷۲

مراکز آموزشی

آن دسته از موسسات آموزش عالی انگلستان و ولز (HEI) که از قوانین و معیارهای وضع شده تبعیت می‌نمایند به ترتیب توسط آژانس ملی آموزش معلمان (TTA) و شورای بودجه آموزش عالی ولز تحت نظارت قرار می‌گیرند. این درحالی است که مؤسسات آموزش عالی و مدارس کشور نیز مسؤولیت مشترکی در جهت برنامه‌ریزی و مدیریت دوره‌های گزینشی، آموزشی و ارزیابی علمی دانش‌جویان برعهده دارند. ماده ۱۲ قانون مصوب سال ۱۹۹۴، ویژه آموزش معلمان مدارس است که مورد تأیید آژانس ملی آموزش معلمان قرار گرفته و از اختیار برگزاری دوره‌های آموزش معلمان برخوردار می‌باشند. گفتنی است که حضور در دوره‌های آموزشی مذکور برای کلیه افرادی که از مدارک دانشگاهی معتبر برخوردار می‌باشند آزاد بوده و منجر به دریافت مدرک آموزشی و احراز شرایط ویژه معلمین کشور (QTS) می‌گردد. طبق آخرین آمار بدست آمده در سپتامبر سال ۲۰۰۰، تعداد ۴۸ مرکز آموزش معلمان در کلیه مناطق انگلستان و ولز فعالیت دارند. لازم به ذکر است که کلیه مراکز مذکور از محل بودجه دولتی حوزه آموزش تامین اعتبار می‌گردند.

نهادهای مرکزی

طبق ماده ۱۱۲ قانون آموزش مصوب سال ۱۹۹۴، مسؤولیت تامین و اعطای تسهیلات کافی آموزشی در جهت برگزاری دوره‌های آموزشی به دپارتمان آموزش و استخدام وزارت کشور انگلستان (DFEE) تفویض گردید. گفتنی است که مسؤولیت برنامه‌ریزی آموزشی دوره‌های آموزش معلمان نیز برعهده دپارتمان مذکور می‌باشد. اصلی‌ترین مسؤولیت دپارتمان آموزش انگلستان، تعیین و تدوین اهداف آموزشی دوره‌های آموزش معلمان و استعلام اهداف مذکور به آژانس ملی آموزش معلمان (TTA) می‌باشد. اصلی‌ترین هدف دپارتمان آموزش انگلستان از استعلام اهداف و قوانین آموزشی به آژانس مذکور، خودداری از کاهش یا افزایش تعداد معلمین تحت تعلیم مراکز آموزشی معلمان کشور می‌باشد. دولت انگلستان نیز به نوبه خود به اعطای حق الزحمه ماهانه آموزشی به معلمین مقاطع آموزشی ابتدایی و متوسطه بالغ بر ۶۰۰۰ پوند مبادرت می‌نماید. علاوه براین از

سپتامبر سال ۲۰۰۰، معلمین دروس آموزشی ریاضیات، علوم طبیعی، زبان‌های خارجی و علوم فنی و حرفه‌ای مقطع آموزشی متوسطه از پاداشی بالغ بر ۴ هزار پوند برخوردار گردیدند.

علت اعطای چنین پاداش‌های آموزشی به واسطه کمبود معلمین دروس مذکور می‌باشد.

طبق قانون آموزش عالی مصوب سال ۱۹۹۸، اصلاحات عمده‌ای به شرح ذیل در ساختار

آموزش معلمان کشور انگلستان اعمال گردید:

۱. تصویب قوانین ویژه آموزشی در جهت تشکیل شوراهای آموزش معلمان

۲. نظارت بر عمل کرد مؤسسات و مراکز آموزش معلمان توسط بازرسیین ارشد آموزشی

ارزشیابی تحصیلی

طی سال‌های اخیر، دانش‌جویان دوره‌های آموزش معلمان در انگلستان و ولز توسط مؤسسات آموزش عالی و مراکز ارائه‌کننده آموزش‌های عملی و تجربی مورد نظارت و ارزیابی قرار می‌گیرند. گفتنی است که ارزیابی دانش‌جویان از طریق معیارهای آموزشی نظیر بخش نامه شماره ۴ مصوب سال ۱۹۹۸، دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) و بخشنامه شماره ۱۳ مصوب سال ۱۹۹۸، دایره آموزش ولز صورت می‌گیرد. مسؤولیت ارزیابی صلاحیت دانش‌جویان دوره‌های آموزش معلمان جهت تدریس موضوعات تخصصی و مدیریت کلاس، برعهده معلمین ارشد مراکز آموزشی کشور می‌باشد. گفتنی است دانش‌جویانی که از این معیار و سایر معیارهای مشخص شده برخوردار باشند، به دریافت گواهینامه QTS، کارشناسی آموزش (BED) و یا مدرک تکمیلی آموزش (PGCE) نائل می‌آیند. مدرک تکمیلی آموزش (PGCE) به افرادی اعطا می‌گردد که پس از فارغ‌التحصیلی از دوره مقدماتی آموزش معلمان، تحت تعلیم آموزش تمام وقت ۳ساله یا آموزش پاره‌وقت ۲ساله در مراکز عالی آموزش معلمان (Scitt) قرار گیرند. در صورتی که اعتبار علمی دانش‌جویان دوره‌های تکمیلی آموزشی (PGCE) مورد تأیید مراکز عالی آموزش معلمان قرار گیرد، به کلیه فارغ‌التحصیلان دوره‌های تکمیلی (NQT) چشم‌اندازی از حرفه معلمی ارائه می‌گردد که خلاصه اطلاعات موجود درخصوص توانایی‌های معلمین غیرحرفه‌ای و اولویتهای آموزشی حرفه‌ای جهت دریافت مدرک

(QTS) را ارائه می نماید. آندسته از معلمانی که از مدارک آموزشی دیگر کشورهای عضو اتحادیه اروپا برخوردار باشند، با درخواست از دپارتمان آموزش و استخدام انگلستان، به اخذ تاییدیه بین المللی مدارک آموزشی خود امبادرت می نمایند.

پذیرش تحصیلی

معیارهای پذیرش معلمین مقاطع مختلف آموزشی در بخش نامه شماره ۴ مصوب سال ۱۹۹۸، دپارتمان آموزش انگلستان و بخشنامه شماره ۱۳ مصوب ۱۹۹۸ دایره آموزشی ولز لحاظ گردیده است. از آنجایی که دسترسی به دوره های آموزش معلمان در کشور انگلستان بر فرایند گزینش مقدماتی معلمین من جمله برگزاری مصاحبات علمی، برخورداری معلمین از تناسب فیزیکی و روحی جهت تدریس تاکید دارد، از این روی در بخشنامه شماره ۴ مصوب سال ۱۹۹۹ دپارتمان آموزش انگلستان مورد ارزیابی قرار گرفته است. طبق قانون مذکور، معلمین مقاطع مختلف آموزشی در انگلستان و ولز نمی بایستی از سابقه کیفی برخوردار باشند. از سال ۱۹۸۹، هم چنین فاکتور سابقه کاری در فرایند گزینش معلمین به سایر فاکتورهای گزینشی اضافه گردیده است. از جمله دیگر مفاد بخشنامه شماره ۴ مصوب سال ۱۹۹۸ دپارتمان آموزش انگلستان می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. تعیین استانداردهای آموزشی ویژه معلمین واجد شرایط

۲. بهره برداری از تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات در تدریس (بخشنامه شماره ۴ مصوب سال

۱۹۹۸ دپارتمان آموزشی انگلستان و بخشنامه شماره ۱۳ مصوب سال ۱۹۹۸ دایره آموزش

ولز)

۳. ویژگی های دوره آموزشی معلمین زبان

۴. ویژگی های دوره آموزشی معلمین ریاضیات در مدارس ابتدایی

۵. ویژگی های دوره آموزشی معلمین علوم طبیعی در مدارس ابتدایی

۶. ویژگی های دوره آموزش معلمین زبان انگلیسی در مدارس متوسطه

۷. ویژگیهای دوره آموزشی معلمان ریاضیات در مدارس متوسطه

۸. ویژگیهای دوره آموزشی معلمان علوم طبیعی در مدارس متوسطه

۹. شرایط و مشخصه‌های کلی حضور در مراکز آموزش معلمان

از جمله مهم‌ترین شرایط جدید پذیرش دانشجو در دوره‌های آموزش معلمان میتوان به موارد

ذیل اشاره نمود:

۱. کسب استانداردهای لازم آموزشی نظیر رتبه A-C در آزمون زبان انگلیسی و ریاضیات

۲. برخورداری از مدرک دانشگاهی معتبر (گذراندن حداقل دوره آموزشی به مدت ۲ سال)

۳. برخورداری از رده سنی بالاتر از ۲۴ سال

۴. برخورداری از سنوات خدمتی غیررسمی در حوزه تدریس دروس آموزشی (حداقل به مدت

۲ سال)

محتوای دروس دوره‌های آموزش معلمان و حداقل تجربه تدریس در مدارس کشور توسط دولت تعیین می‌گردد. گفتنی است که تعیین اعتبارات مالی و آموزشی دوره‌های آموزشی مذکور، توسط آژانس آموزش معلمان انگلستان و شورای بودجه آموزش عالی ولز صورت می‌گیرد. استانداردهای آموزش معلمان واجدالشرایط کشور انگلستان در بخشنامه شماره ۴ مصوب سال ۱۹۹۸ دپارتمان آموزش انگلستان تحت عنوان مدیریت آموزشی، نظارت و ارزیابی آموزشی و مسؤولیت پذیری معلمان عنوان می‌گردد. از تابستان سال ۲۰۰۰، کلیه متقاضیان دوره‌های آموزش معلمان در انگلستان ملزم به گذراندن آزمون ملی مهارت‌های آموزشی و از فوریه سال ۲۰۰۱، ملزم به گذراندن آزمون تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات آموزش (ITC) می‌باشند. طبق قوانین جدید نظام آموزشی، معلمان تحت تعلیم کشور انگلستان ملزم به گذراندن آزمونهای مذکور و کسب نمرات علمی A-C می‌باشند. کلیه مؤسسات آموزش معلمان در ولز به ارائه دروس آموزشی به زبان ولشی به عنوان زبان دوم مبادرت می‌نمایند. گفتنی است به آندسته از دانش‌جویانی که با موفقیت دوره

آموزش زبان ولسی را پشت سرگذارند، گواهینامه صلاحیت تدریس زبان ولس در مراکز آموزشی اعطا می گردد.

چهارچوب های قانونی

تا پیش از دهه ۱۹۹۰، قانون یا قوانین ویژه آموزش تکمیلی معلمان انگلستان و ولز اعمال نمی گردید. تا اینکه با تصویب قانون ویژه آموزش تکمیلی معلمان طی سال ۱۹۹۳، کلیه مدرسین شاغل در مؤسسات آموزش تکمیلی ملزم به برخورداری از معلومات کافی جهت ارائه دستورالعمل های مناسب آموزشی در مراکز آموزش عالی گردیدند. گفتنی است که این مقررات به خصوص بر استانداردهای سلامت روانی و رفتاری مدرسین تأکید دارد. از جمله قوانین حوزه آموزش معلمان می توان به قوانین مصوب سال ۱۹۹۳، اصلاحیه قانون آموزش معلمان مصوب سال ۱۹۹۷ و عمل کرد ماده قانون ۲۱۸ مصوب سال ۱۹۹۸ اشاره نمود. فرآیند نظارتی قوانین مذکور در حوزه آموزش معلمان توسط آژانس آموزش معلمان انگلستان یا شورای ملی آموزش عالی صورت می گیرد. قوانین معیار نیز که بر ضروریات لازم جهت ارائه دوره های آموزش معلمان تأکید دارند، در بخش نامه ۴ مصوب سال ۱۹۹۸ دپارتمان آموزش انگلستان و در بخشنامه ۱۳ مصوب سال ۱۹۹۸ برای حوزه آموزش معلمان ولز لحاظ گردیده است. آژانس ملی آموزش معلمان (TTA) نیز بنا بر قوانین اصلاحات آموزشی عالی مصوب سال ۱۹۹۴، تشکیل یافته و عهده دار وظایف ذیل می باشد:

۱. ارائه خدمات اطلاع رسانی به دایره ملی آموزش و استخدام وزارت کشور
۲. تعیین و تدوین مقررات آموزشی معلمان براساس دستورالعمل های وزارت کشور
۳. تشویق و ترغیب شهروندان انگلیسی جهت حضور در دوره های آموزش معلمان
۴. تشکیل مؤسسات معیار و استاندارد ارائه کننده دوره های آموزش معلمان و نظارت بر عملکرد مؤسسات مذکور از طریق برقراری همکاری با وزارت کشور و نظارت بر معیارهای آموزشی مؤسسات آموزش معلمان

۵. تعیین و تدوین استراتژی‌های مشخص آموزشی در جهت توسعه حرفه‌ای و مداوم معلمان

سراسر کشور

لازم به ذکر است که اعضای آژانس ملی آموزش معلمان (TTA) توسط دایره ملی آموزش و استخدام وزارت کشور منصوب می‌گردند. قانون ویژه آموزش معلمان مصوب سال ۱۹۹۴ و اصلاحیه قانون مذکور مصوب سال ۱۹۹۸ به بازرسیین ارشد حوزه آموزش و مدارس کشور اختیار نظارت بر دوره‌های آموزش معلمان به ویژه دوره‌های آموزش ضمن خدمت را اعطا می‌نماید. در انگلستان و ولز عرضه و جذب نیروهای آموزشی توسط آژانس ملی آموزش معلمان (TTA) به صورت مشترک انجام می‌گیرد. مسؤولیت تأمین بودجه، تأیید اعتبارات آموزشی و نظارت بر عمل کرد مؤسسات آموزشی معلمان ولز برعهده شورای بودجه آموزش عالی ولز تحت عنوان (HEFCW) می‌باشد.

قانون ویژه آموزش معلمان مصوب سال ۱۹۹۴ و اصلاحیه قانون مذکور مصوب سال ۱۹۹۸ نیز اختیار نظارت بر دوره‌های آموزش معلمان را به بازرسیین ارشد حوزه آموزش و مدارس ولز اعطا می‌نماید.

آموزش اساتید دانشگاهی

از جمله گواهینامه‌های آموزشی مورد نیاز جهت تدریس در مراکز آموزش عالی کشور انگلستان میتوان به گواهینامه آموزش عالی (FE) و یا گواهینامه آموزش تکمیلی بزرگسالان اشاره نمود. اکثریت اساتید آموزش عالی به تدریس پاره وقت در مراکز آموزش عالی مبادرت می‌نمایند. کلیه مدرسین مراکز آموزش عالی انگلستان به‌طور میانگین از تجربه آموزشی ۱۰ ساله پیش از پرداختن به تدریس در مراکز آموزشی عالی برخوردار می‌باشند. از آنجایی که مدرسین آموزش عالی در کشور انگلستان در زمره کارمندان کشوری محسوب نمی‌گردند، از این‌رو در یکی از سطوح شغلی آزاد (نا محدود) یا دوره‌های آموزشی محدود در قالب نظام آموزشی پاره وقت یا تمام وقت استخدام می‌گردند.

برنامه‌های آموزشی

از جمله معمول‌ترین دوره‌های آموزشی مدرسین مراکز آموزش عالی انگلستان (FE) می‌توان به دوره آموزش تکمیلی مدرسین مراکز آموزش عالی بزرگسالان اشاره نمود. دوره‌های آموزش تکمیلی مدرسین مراکز آموزش عالی (FE) در انگلستان و ولز طی دوره آموزشی ۱ ساله تمام وقت معادل دوره ۲ساله آموزش پاره وقت معادل ۱۷۰ ساعت آموزشی به دانشجویان ارائه می‌گردد. کلیه متقاضیان ملزم به گذراندن دوره آموزشی ۱۱ هفته‌ای در کالج‌های آموزش معلمان می‌باشند دوره‌های مذکور با هدف افزایش توانایی‌های تدریس، تقویت مهارت‌های عملی و ارائه چهارچوب نظری به مدرسین مراکز آموزش عالی طراحی گردیده است. گفتنی است که دوره‌های مذکور به صورت آموزش ضمن خدمت یا دوره‌های آموزش شبانه نیز به متقاضیان ارائه می‌گردد.

نهادهای مرکزی

تا پیش از دهه ۱۹۹۰، مسؤلیت ارائه دوره‌های آموزش تکمیلی مدرسین دانشگاهی و مؤسسات آموزش تکمیلی برعهده مقامات محلی آموزش عالی قرار داشته و شرایط دوره‌ها و مشخصه‌های تربیت مدرسین دانشگاه‌ها نیز توسط مقامات مذکور تعیین می‌گردید. این در حالی است که از سال ۱۹۹۹، مسؤلیت نظارت بر اعمال استانداردهای ملی آموزشی به دایره ملی آموزش تکمیلی انگلستان (FENTO) تفویض گردیده است. گفتنی است که دایره ملی آموزش تکمیلی انگلستان (FENTO) به عنوان نهاد ملی مسئول توسعه کیفیت و ارتقای استانداردهای ملی آموزش تکمیلی اساتید دانشگاهی آغاز به فعالیت نمود.

نهاد مذکور در زمره ۸۰ نهاد ملی آموزشی انگلستان (NTO) محسوب می‌گردد که در جهت افزایش رقابت مراکز آموزش جهت دستیابی به استانداردهای آموزشی تأسیس گردیده‌اند. دایره ملی آموزش تکمیلی انگلستان (FENTO) متشکل از شورایی با ۳۰ عضو فعال است که اعضای آن از میان کالج‌های آموزش تکمیلی، حوزه صنایع، دولت و اتحادیه‌های تجاری انتخاب می‌گردد.

آموزش حرفه‌ای معلمان

کلیه معلمان انگلستان و ولز ملزم می‌باشند که روش‌های تدریس و برنامه‌های کاری خود را مورد ارزیابی قرار داده و در دوره‌های حرفه‌ای آموزش معلمان (CPD) حضور یابند.

از دیارتمان آموزش انگلستان (DFEE) تحت عنوان نهاد مرکزی آموزش حرفه‌ای معلمان انگلستان و ولز (CPD) یاد می‌گردد. دیارتمان مذکور بر افزایش استانداردهای آموزش حرفه‌ای معلمان، بر تعهد معلمین و بر مرکزیت (CPD) در جهت نوسامانی حرفه معلمی پافشاری می‌نماید.

بنابر قوانین دیارتمان آموزش انگلستان (DFEE) در آموزش حرفه‌ای معلمان نیازمندبهای معلمان، اولویت‌های آموزشی مدارس و اولویت‌های استراتژیک ملی مد نظر قرار گرفته و از محل بودجه عمومی تامین اعتبار می‌گردند. از جمله دیگر دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان می‌توان به آموزش حرفه‌ای معلمان ناظر (NPQH) اشاره نمود. به عبارت دیگر در دوره‌های آموزشی مذکور، آندسته از معلمینی که قبلاً از تجربه مفیدی در حوزه آموزش برخوردار بوده‌اند تحت آموزش قرار می‌گیرند.

طبق قانون مصوب سال ۱۹۹۷ و قانون اصلاحیه مصوب سال ۲۰۰۰ ویژه آموزش عالی و آموزش معلمان کشور انگلستان، وزارت کشور به اعطای مجوز وضع مقررات آموزشی برای آندسته از معلمینی که به عنوان معلمان ناظر فعالیت داشته‌اند، مبادرت مینماید. طبق مقررات مذکور، کلیه معلمین متقاضی فعالیت در حوزه نظارت آموزشی می‌بایستی از گواهینامه ملی معلمان ناظر برخوردار باشند. دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان ناظر با عنوان (LPSH) نیز ویژه آندسته از معلمان ناظری است که از حداقل ۳ سال تجربه کاری در حوزه سمت نظارتی برخوردار باشند.

از مورخه می سال ۱۹۸۹ کلیه موسسات آموزش معلمان مقاطع ابتدایی و متوسطه به ارائه چشم‌اندازهای شغلی و اطلاعاتی در خصوص نقاط قوت و اولویت‌های آموزش حرفه‌ای معلمان ملزم گردیده‌اند.

نهادهای مرکزی

از آنجائیکه نهاد اداری واحدی که مسؤولیت ارائه و نظارت بر آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) انگلستان را برعهده داشته باشد، تشکیل نیافته است، از این روی وظیفه مذکور توسط نهادها و افرادی به شرح ذیل صورت می‌گیرد:

۱ - دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) و دایره ملی آموزش ولز

۲ - مقامات ملی آموزش (LEA)

۳ - معلمان ناظر

۴ - نهادهای اداره کننده مدارس کشور

دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) و دایره ملی آموزش ولز تا حدود ۵۰ درصد از هزینه‌های مربوط به آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) را تامین اعتبار می‌نمایند.

بودجه مذکور به مقامات محلی آموزش انگلستان (LEA) اعطا می‌گردد. ساختار، قوانین و خط مشی برنامه‌های آموزش حرفه‌ای معلمان به‌طور سالانه تعیین شده و در بخشنامه شماره ۱۶ مصوب سال ۱۹۹۹ دپارتمان آموزش انگلستان و بخش نامه دایره آموزش ولز انتشار می‌یابد.

مفاد بخش‌نامه‌های مذکور به مدارس، مقامات محلی آموزش انگلستان (LEA) و آژانس آموزش معلمان (TTA) به عنوان صندوق مالی آموزش حرفه‌ای معلمان ابلاغ می‌گردد.

طی سال‌های اخیر در نظام آموزش حرفه‌ای معلمان انگلستان و ولز (CPD) از سیستم بررسی پیشنهادات آموزشی بهره برداری می‌گردد. طبق سیستم مذکور، مراکز آموزش حرفه‌ای معلمان به ارائه پیشنهاداتی در خصوص آموزش حرفه‌ای معلمان مبادرت می‌نمایند.

گفتنی است که پیشنهادات مذکور هر ۳ سال یکبار ارائه می‌گردد. دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) توسط مراکز آموزش عالی، دوایر محلی آموزش (LEA) و آژانس ملی آموزش معلمان انگلستان برگزار می‌گردد. زمانی که دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) همزمان با سال تحصیلی به معلمین ارائه گردد، مدیریت کلاس‌های آموزشی به معلمان جایگزین واجد

شرایط (معلمان ذخیره) تفویض می‌گردد. گفتنی است که هزینه استخدام معلمان ذخیره توسط خود مدارس پرداخت می‌گردد. آن دسته از دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) نیز که ویژه معلمان زبان‌های خارجی است، در کشورهای خارجی برگزار می‌گردد.

علاوه بر این، تعدادی از معلمین نیز از کشورهای دیگر بازدیدهای مطالعاتی به عمل می‌آورند تا از این طریق با بررسی سیستم‌های آموزشی دیگر کشورها، از مدل‌های جایگزینی در مدیریت و اداره کلاس‌های درسی بهره‌مند گردند. چنین بازدیدهایی به صورت دو جانبه توسط هیئت مرکزی آموزش انگلستان و دایره بین‌المللی آموزش معلمان به عمل می‌آید. طبق قوانین دایره بین‌المللی آموزش و هیئت مرکزی آموزش انگلستان با سرمایه‌گذاری آموزشی بالغ بر ۶ میلیون پوند طی سال‌های ۲۰۰۳-۲۰۰۱، تعداد ۵ هزار معلم انگلیسی تبار از امکان بازدید و برقراری تبادل افکار با مدارس سایر کشورها برخوردار می‌گردند.

ارزشیابی تحصیلی

دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) در انگلستان و ولز، معلمان کلیه مقاطع آموزش حرفه‌ای از دوره‌های کوتاه مدت تا دوره‌های آموزش عالی را تحت پوشش قرار می‌دهد. در نظام آموزش معلمان انگلستان، سیستم ملی خاصی جهت ارزیابی دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) وجود ندارد و این در حالی است که مقررات دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) توسط نهادهای محلی آموزش، (LFA) دایره نظارت بر استانداردهای آموزشی معلمان انگلستان (OFSTED) هیئت ارشد نظارت بر حوزه آموزش و تربیت معلمان ولز به مورد اجرا گزارده می‌شود. هیئت دولت انگلستان نیز با اعطای بورسیه‌های تحقیقاتی و بودجه آموزشی به آموزش معلمان در مقیاس کوچک، از دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان حمایت به عمل می‌آورد.

از جمله چنین حمایت‌هایی می‌توان به تشکیل صندوق‌های مالی آموزش حرفه‌ای معلمان طی سال ۲۰۰۰ اشاره نمود. گفتنی است که عمل کرد صندوق‌های مذکور توسط دپارتمان آموزش انگلستان (DFET) مورد ارزیابی و نظارت قرار می‌گیرد. طی سال‌های اخیر، دولت انگلستان سیستم

مالی جدیدی در پرداخت حق الزحمه مدرسین حرفه‌ای تعیین نموده که بر مبنای ارزیابی عمل کرد آموزشی و اخلاقی معلمان و برخورداری از استانداردهای ملی آموزش در سطح آستانه طراحی گردیده است. معلمان مشمول شرایط مذکور از حقوق اضافه بالغ بر ۴۰۰۰ - ۲۰۰۰ پوند برخوردار می‌گردند. گفتنی است که قانون فوق منحصراً شامل آندسته از معلمینی می‌گردد که علاوه بر برخورداری از مدارج علمی بالا از تجربه آموزشی و حداقل سابقه تدریس به مدت ۷ سال برخوردار باشند. لازم به ذکر است که کلیه معلمان واجد شرایط تحت ارزیابی‌های آستانه عمل کرده‌های آموزشی قرار می‌گیرند. مسؤلیت ارزیابی معلمان حرفه‌ای انگلستان براساس راهبردهای ملی برعهده هیئت نظارت معلمان و معلمین ناظر بر عمل کرد مراکز آموزشی کشور می‌باشد. گفتنی است که در ساختار هیئت نظارتی، معلمین ناظر خارجی (غیرانگلیسی) نیز حضور دارند تا صحت و وجه اعتبار تصمیمات و ارزیابی‌های به عمل آمده با حداکثر دقت و ظرافت صورت گیرد. از جمله مهم‌ترین فاکتورهای مدنظر در ارزیابی‌های فوق می‌توان به ارزیابی دانش حرفه‌ای معلمین، مهارت در تدریس و ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان و دانش جویان اشاره نمود.

پذیرش تحصیلی

در نظام آموزشی انگلستان، کلیه معلمان قادر می‌باشند در هر زمانی از مسیر شغلی خود در دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) حضور یابند. دسترسی به دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) به ماهیت فعالیت‌ها بستگی دارد. به عنوان مثال در حالی که ممکن است برخی معلمان در عمده فعالیت‌های آموزشی حرفه‌ای معلمان حضور یابند، برخی نیز ممکن است در حوزه مرتبط با نقش یا مسؤلیت خود تحت آموزش قرار گیرند. گفتنی است که در دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) شرایط لازم حداقلی وجود ندارد، به نحویکه مشارکت در حوزه آموزش معلمان به نیازهای حرفه‌ای معلمین مربوطه و منابع موجود مدارس در برآورده نمودن نیازهای مذکور بستگی دارد. مشارکت‌ها از چند ساعت تا چند روز و مطالعات تمام وقت یا پاره وقت در طول

یک دوره آمادگی دراز مدت متغیر است. کلیه مراکز آموزش معلمان به تعیین نیازهای آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) در چارچوب مقررات دولتی مبادرت می‌نمایند.

نیازهای مذکور از مصاحبات آموزشی شخصی معلمان تا تربیت گروه‌هایی از معلمان و اعمال تغییرات مدیریتی لازم جهت توسعه مراکز آموزشی را شامل می‌گردد. آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) ، محدوده وسیعی از فعالیت‌های آموزش معلمان را در بر می‌گیرد.

این واژه ممکن است به کادر آموزشی و معلمان مدارس یا مجموعه‌ای از نشست‌ها و ملاقات معلمان چندین مرکز آموزشی محدود گردد. این واژه هم‌چنین فعالیت‌هایی نظیر تدریس گروهی را نیز شامل می‌گردد. معلمان مقاطع مختلف آموزشی کشور انگلستان هم‌چنین با حضور در دوره‌های آموزش عالی (کارشناسی-کارشناسی ارشد و دکتری) از دوره‌های آموزش حرفه‌ای برخوردار می‌گردند.

آموزش حرفه‌ای اساتید دانشگاهی

باوجودیکه هیچ‌گونه الزام قانونی برای مدرسین آموزش تکمیلی کشور انگلستان در جهت گذراندن دوره‌های آموزش معلمان انگلستان وجود ندارد، با این حال کلیه مدرسین ملزم به گذراندن دوره‌های تکمیلی آموزش معلمان و حضور در کنفرانس‌های ملی آموزش معلمان می‌باشند.

نهادهای مرکزی

درحالیکه مسؤولیت نظارت بر آموزش حرفه‌ای معلمان (CPD) برعهده موسسات آموزش تکمیلی و مسؤولیت نظارت بر مراکز آموزش بزرگ‌سالان برعهده نهادهای محلی آموزش (EA) است، دایره ملی آموزش تکمیلی انگلستان (FENTO) نیز مسؤولیت ارتقاء کیفیت و بهبود استانداردهای ملی در کلیه جنبه‌های آموزشی و اخلاقی مدرسین آموزش تکمیلی من‌جمله آموزش حرفه‌ای پیوسته را برعهده دارد. دایره ملی آموزش تکمیلی انگلستان (FEDA) هم‌چنین در جهت افزایش اثر بخشی و کارایی دوره‌های آموزش تکمیلی فعالیت می‌نماید. از جمله سایر مسؤولیت‌های دایره مذکور می‌توان به مدیریت و نظارت بر عمل کرد کادر ارشد کالج‌های آموزش معلمان، سازمان‌دهی

کنفرانس هایی در خصوص آموزش معلمان و ارائه خدمات مشاوره به معلمان اشاره نمود. از جمله دیگر فعالیتهای دایره ملی آموزش تکمیلی انگلستان می توان به تاسیس انجمن مدرسین آموزش عالی با عنوان (ILT) در ژوئن سال ۱۹۹۴ اشاره نمود. از جمله مهم ترین وظایف موسسه مذکور می توان به تقویت و بهبود ساختار آموزش عالی، ارتقاء کیفیت دوره های آموزش عالی و تعیین استانداردهای آموزش حرفه ای در حوزه آموزش عالی اشاره نمود. از جمله نهادهای مرکزی که در راستای بهبود آموزش حرفه ای مدرسین آموزش عالی فعالیت دارند می توان به مراکز ذیل اشاره نمود:

۱. آژانس ملی حمایت از کادر و مدرسین مراکز آموزش عالی و دانشگاه های انگلستان با عنوان (UCOSDA) که در گذشته تحت نظارت انجمن معاونین و مدیران دانشگاه های انگلستان (CVCP) و کمیته دائمی روسای مراکز آموزش عالی (SCPO) فعالیت می نمود. در حال حاضر این سازمان به ارائه مشاوره های تخصصی به دانشگاه های عضو و ارزیابی عمل کرد کارکنان و مدرسین مراکز آموزش عالی انگلستان مبادرت نموده و به عنوان نهاد آموزش ملی (NTO) در حوزه آموزش عالی به همکاری با انجمن مدرسین عالی (ILT) مبادرت می نماید.

۲. انجمن حمایت از توسعه آموزش عالی (STDA) که انجمن حرفه ای کادر آموزش عالی کشور انگلستان محسوب می گردد. انجمن مذکور در جهت تایید اعتبار آموزش حرفه ای مدرسین و کادر آموزش عالی و توسعه برنامه های ویژه مدرسین جدید آموزش عالی فعالیت می نماید. مطابق قانون مصوب سال ۱۹۷۷ دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) کلیه موسسات و مراکز آموزش عالی انگلستان و ولز ملزم به برگزاری دوره های آموزش حرفه ای معلمان برای کلیه مدرسین و کادر آموزش مراکز آموزش عالی کشور می باشند.

پذیرش تحصیلی

به جز دوره‌های آموزش تکمیلی معلمان که به اخذ مدارک عالی آموزشی منتهی می‌گردد شرایط پذیرش رسمی، وجود ندارد. به عبارت دیگر شرایط پذیرش مدرسین موسسات آموزش تکمیلی در انگلستان و ولز بنابر دانشگاه‌های مختلف و رای هیئت‌های مدیره مراکز آموزش عالی متفاوت می‌باشد. این در حالی است که طی سال‌های اخیر با بازدیدهایی از مراکز آموزشی سایر کشورها مدل‌های جایگزینی در شرایط پذیرش مدرسین مراکز آموزش عالی انگلستان فراهم آمده است. چنین بازدیدهایی، به صورت دو جانبه، از طریق هیئت مرکزی همکاری‌های آموزشی انگلستان با هیئت‌های آموزشی سایر کشورها و یا از طریق الگوبرداری از برنامه‌های آموزش اتحادیه اروپا من جمله LINGUA, AIRON و ERISMW صورت می‌گیرد. به‌طور کلی می‌توان گفت که در انگلستان و ولز شرایط پذیرش عمومی در خصوص دوره‌های آموزش حرفه‌ای معلمان وجود ندارد.

آموزش ضمن خدمت

اهداف آموزشی

از جمله مهم‌ترین اهداف برگزاری دوره‌های آموزش فشرده ضمن خدمت می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

- ۱- حضور کلیه کارمندان و صنعتگران کشور در فعالیتهای آموزشی تا سال ۱۹۹۶
- ۲- نائل آمدن حداقل ۵۰٪ از نیروی استخدامی کشور به صلاحیت حرفه‌ای عمومی NVQ سطح ۳ یا معادل تحصیلی آن تا سال ۲۰۰۰
- ۳- جذب حداقل ۵۰ درصد از سازمانها و نهادهای برخوردار از حداقل ۲۰۰ کارمند در جهت سرمایه‌گذاری در حوزه آموزش و توسعه و ارزیابی استراتژی‌های آموزشی تا سال ۱۹۹۶

آموزش استثنایی

مطابق قوانین مصوب سال ۱۹۹۳، و قوانین اصلاحیه مصوب سال ۱۹۹۶، تا پیش از سال ۱۹۹۷، دولت انگلستان هیچ گونه تعهدی در خصوص افزایش راندمان استانداردهای آموزشی کودکان استثنایی (SEN) و کودکان با نقص عضو نداشت. این در حالی است که در اکتبر سال ۱۹۹۷، دولت انگلستان به بازنگری سیاست‌های آموزشی کودکان استثنایی (SEN) و مشاوره با مشاورین ملی مبادرت نموده و به اجرای طرح جامع خود در خصوص آموزش کودکان استثنایی (SEN) در مورخه ۵ نوامبر ۱۹۹۸ مبادرت نمود. از جمله مهم ترین برنامه‌های طرح آموزش کودکان استثنایی که توسط دولت به اجرا در آمده است می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. حمایت از والدین و پرستاران کودکان استثنایی (SEN) و توسعه خدمات مشارکتی والدین
 ۲. طراحی برنامه‌های آموزشی جهت ارتقاء دانش و مهارت پرستاران و مربیان کودکان استثنایی (SEN)
 ۳. طراحی و اجرای سیاست‌های آموزشی کودکان استثنایی در سطوح محلی، منطقه‌ای و ملی
- گفتنی است سالیانه معادل ۶۰ میلیون پوند جهت اجرای سیاست‌های آموزشی کودکان استثنایی به این حوزه آموزشی اختصاص می‌یابد. سیاست‌های آموزشی کودکان استثنایی تحت نظارت دایره استانداردهای آموزشی به اجرا در آمده و با افزایش بودجه ۳۷ میلیون پوندی تا سال ۲۰۰۳، از بودجه ۱۰۰ میلیون پوندی برخوردار می‌گردد.
- در کشور اسکاتلند نیز بالغ بر ۲۶ میلیون پوند در طول ۳ سال از آوریل سال ۱۹۹۹، در جهت افزایش خدمات بهداشتی و حمایت از خانواده دانش‌آموزان استثنایی هزینه گردیده است.
- علاوه بر این، بودجه‌ای نیز جهت گسترش طرح‌های سواد آموزی و تربیت معلمین آموزش استثنایی بالغ بر ۱۵ میلیون پوند به تربیت دانش‌آموزان رده‌های سنی ۳-۶ سال اختصاص می‌یابد.
- مبلغ ۵۰ میلیون پوند نیز به حمایت از طرح‌های مطالعاتی و ۲۳ میلیون پوند نیز به طرح‌های توسعه آموزشی اختصاص می‌یابد. برنامه‌های آموزشی کودکان استثنایی در اسکاتلند نیز توسط

انجمن‌های خیریه طراحی، اجرا، نظارت و تأمین اعتبار می‌گردد. به عبارت دیگر کلیه نهادهای محلی، معلمین و کارشناسان آموزشی کودکان استثنایی توسط انجمن‌های خیریه تأمین اعتبار می‌گردند. در ایرلند شمالی نیز مطابق قانون آموزشی مصوب سال ۱۹۹۶، بودجه‌ای بالغ بر ۷ میلیون پوند در جهت توسعه برنامه‌های آموزشی کودکان استثنایی اختصاص می‌یابد.

اصول و اهداف کلی آموزشی

اصلی‌ترین هدف وزارت آموزش و پرورش انگلستان فراهم نمودن فرصتهای مناسب آموزشی برای کلیه شهروندان انگلیسی به منظور بهره‌مندی از زندگی پربار و مشارکت در جامعه رقابتی قرن بیست و یکم می‌باشد. از جمله سایر اهداف آموزشی وزارت آموزش و پرورش انگلستان می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- حصول اطمینان از برخورداری کلیه جوانان رده‌های سنی ۱۶-۶ سال از بالاترین سطوح

مهارتهای پایه آموزشی اعم از خواندن و نوشتن

۲- تشویق جوانان به ادامه تحصیل و کسب مهارتهای مختلف آموزشی و عملی

۳- امکان دسترسی همگانی به فرصتهای آموزشی و حرفه‌ای از طریق اعمال سیاستهای

مبارزه با فقر، محرومیت‌های اجتماعی و کم‌سوادی در اقصی نقاط کشور

۴- تلاش در جهت پرورش استعدادها و مهارتهای کلیه دانش‌آموزان اعم از بومی و غیربومی

۵- تقویت و گسترش سیاست‌های مبارزه با ترک تحصیل

در اواخر سال ۱۹۹۷، با به اوج رسیدن تعداد سالیانه کودکان فراری به مرز ۱ میلیون

کودک، حدود ۱۳ هزار فقره ترک تحصیل دائمی و ۱۰۰ هزار فقره ترک تحصیل موقتی،

دولت انگلستان به طراحی سیاست‌های مبارزه با گریز دانش‌آموزان از مراکز آموزشی و ترک

تحصیل مبادرت نمود.

با اجرای سیاست‌های پی‌گیر دولت، سطح گریز دانش‌آموزان طی تابستان سال ۲۰۰۰ تا میزان $\frac{1}{3}$ کاهش یافت. لازم به ذکر است که دولت انگلستان در جهت اعمال استراتژی مقابله با ترک تحصیل دانش‌آموزان به همکاری با نهادهای محلی آموزش (LEA) و اعطای قدرت اجرایی به نیروهای پلیس در جهت جلب دانش‌آموزان فراری و بازگرداندن آنان به مراکز آموزشی مبادرت نموده است. لازم به ذکر است که طی سال‌های ۲۰۰۲-۲۰۰۰، در راستای نیل به چنین سیاست‌هایی، دولت انگلستان به اختصاص بودجه ۵۰۰ میلیون پوندی مبادرت نموده است.

علاوه بر این در جولای سال ۱۹۹۹، دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) به ارائه قوانینی در خصوص تبیین رفتار انضباطی دانش‌آموزان مبادرت نمود. گفتنی است که مسئولیت نظارت بر روند اجرایی و مدیریتی قوانین مذکور به شورای استانداردهای آموزش انگلستان تفویض گردیده است. لازم به ذکر است که عمده هدف طرح استراتژی مقابله با گریز و ترک تحصیل دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۷-۱۴ سال را شامل می‌گردد. عمده دانش‌آموزان تحت نظارت طرح مذکور (بالغ بر ۷٪ میلیون) به دانش‌آموزان اقلیت‌های نژادی اختصاص دارد.

از جمله عمده‌ترین مشکلات آموزشی پیش روی دانش‌آموزان اقلیت‌های قومی که به ترک تحصیل آنان از مدارس منجر می‌گردد، می‌توان به عدم آشنایی کافی با زبان انگلیسی، عدم وجود موقعیتهای آموزشی یکسان و پایین بودن سطح استانداردهای آموزشی در میان گروههای نژادی اشاره نمود. گفتنی است که مسئولیت بررسی و بازنگری راندمان آموزش محلی و معضلات دانش‌آموزان متعلق به اقلیت‌های نژادی، بر عهده دواير محلی استانداردهای آموزشی کشور انگلستان می‌باشد.

۶- معطوف نمودن توجه بر آموزش‌های ویژه دانش‌آموزان ایللیاتی

طبق قوانین آموزشی دولت انگلستان، سالیانه معادل ۱۳/۷ میلیون پوند جهت بیمه دانش‌آموزان خانواده‌های ایلاتی مناطق محلی کشور اختصاص می‌یابد.

گفتنی است که بودجه مذکور جهت ارائه خدمات آموزشی سیار به ۱۳۰ منطقه آموزش محلی کشور (بیش از ۳۴۴ مدرسه) اختصاص می‌یابد.

جوامع ایلاتی مذکور در قانون فوق، اقلیت‌های نژادی مستقر در مناطق مختلف کشور اعم از چادر نشینان، کولی‌های دوره گرد، خانواده‌های توریست و نمایشگران سیرک و ... را شامل می‌گردد. مسئولیت ارائه خدمات آموزشی به دانش‌آموزان ایلاتی و دانش‌آموزان اقلیت‌های نژادی ساکن در کشور انگلستان، بر عهده دپارتمان آموزش اقلیت‌های نژادی (EMTAG) است.

گفتنی است که سالیانه بالغ بر ۱۶۲/۵ میلیون پوند بودجه آموزشی به دپارتمان مذکور تخصیص می‌یابد. بودجه مذکور در جهت افزایش تسلط دانش‌آموزان اقلیت‌های نژادی و دانش‌آموزان ایلاتی، بی‌خانمان و پناهنده به زبان انگلیسی هزینه می‌گردد.

۷- برگزاری دوره‌های آموزش پایه ویژه نوجوانان و بزرگسالان

دولت بریتانیای کبیر در کنفرانس جهانی آموزش همگانی که در مارس سال ۱۹۹۰، در کشور تایلند برگزار گردید، حضور یافت. مطرح و برآورده نمودن احتیاجات کلی آموزش، هدف اصلی کنفرانس مذکور بوده است. از جمله دیگر اهداف کنفرانس مذکور می‌توان به برگزاری دوره‌های آموزش پایه ویژه جوانان و بزرگسالان اشاره نمود. در جهت پیروی از اصول کنفرانس مذکور، دولت UK نیز برنامه‌ها و اهداف آموزشی خود را در قالب ۶ بند ارائه نمود. به عبارت دیگر از دهه ۱۹۹۰ کلیه فعالیتهای مقاطع آموزشی کشور با استراتژی‌های آموزشی (EFA) متقارن گردید.

۸- طرح آموزش و استخدام

طرح آموزش و استخدام، طرح کلیدی دولت انگلستان در جهت برآورده نمودن نیازمندی‌های شغلی عمده‌ای از افراد بی‌کار با مهارت‌های پایه آموزشی محدود می‌باشد. بنا بر طرح مذکور، کلیه افراد رده‌های سنی ۲۴-۱۸ سال که از قدرت خواندن، نوشتن و محاسبه محدودی برخوردار بوده و باخطر عدم اشتغال نیز روبه‌رو می‌باشند، شناسایی و مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. از جمله اصلیترین اهداف طرح مذکور، تربیت و فراهم نمودن فرصت شغلی برای بیش از ۲۵۰۰۰۰۰ نفر می‌باشد. گفتنی است که بالغ بر ۶/۲ بیلیون پوند جهت اجرای طرح اختصاص یافته است. در عمده ارزیابی‌های صورت گرفته توسط مجریان طرح مذکور مشخص گردیده است که عمده دلایل عدم اشتغال و برخورداری افراد بی‌کار از مهارت‌های پایه آموزشی عواملی چون عدم اعتماد به نفس، انگیزه کم و یا عدم برخورداری از مهارت‌های شخصی بوده است که به عدم برخورداری مهارت‌های پایه افراد باز می‌گردد. از جمله مهم‌ترین اقدامات به عمل آمده توسط مجریان طرح مذکور بین سال‌های ۲۰۰۰-۱۹۹۸، می‌توان به اختصاص ۶۶۸ میلیون پوند جهت ارائه ۲۳۵ فرصت شغلی به افراد فاقد شغل اشاره نمود. از جمله مهم‌ترین دستاوردهای طرح آموزش فوق می‌توان به افزایش انگیزه افراد فاقد شغل در برخورداری از آموزش‌های پایه و مشاغل مناسب اشاره نمود.

در ایرلند نیز، طرح آموزش و استخدام، برای نخستین بار، طی آوریل سال ۱۹۹۸ برای افراد رده‌های سنی ۲۴-۱۸ سال به اجرا درآمد. هدف اجرای طرح مذکور ارائه خدمات مشاوره آموزشی در جهت استخدام و یا جابه‌جایی شغلی افراد بی‌کار و یا برخوردار از مشاغل کاذب بود.

طی ژوئن سال ۱۹۹۸، طرح مذکور در خصوص افراد بالای رده سنی ۲۵ سال جهت فراهم نمودن فرصت استخدام و آموزش برای آن دسته از افرادی که بالغ بر ۱۸ ماه یا بیشتر بی‌کار بوده‌اند، به اجرا درآمد. در مورخه ۱ آگوست سال ۱۹۹۹ نیز، طرح استخدام

موقتی افراد با تأکید بر ارتقاء مهارت‌ها و سطح رقابت‌پذیری بزرگسالان غیر شاغل در جهت برخورداری از مشاغل کوتاه مدت به اجرا در آمد.

اولویت‌ها و علایق آموزشی

وزارت آموزش و پرورش انگلستان به تبیین ۶ سیاست کلیدی آموزشی به شرح ذیل مبادرت نموده است :

۱. تأمین کیفیت آموزشی از طریق تفویض مسئولیت به مدارس سراسر کشور در جهت ارتقاء سطح آموزشی، ارتقاء سطح کیفی و کمی مقطع آموزش متوسطه، ارتقاء سطح کیفی تدریس در مدارس و تشویق برقراری مشارکت میان مسوولین حوزه آموزش و والدین کودکان

۲. ایجاد انگیزه در شهروندان انگلیسی و کارفرمایان حوزه صنایع جهت سرمایه گذاری در آموزش عمومی و حرفه‌ای

۳. تشویق شهروندان انگلیسی به پرهیز از رفاه طلبی و استقبال از کار از طریق حضور در مراکز آموزشی

گفتنی است که با افزایش ۲۷ درصدی نرخ بی‌کاری و گسترش شکاف میان افراد شاغل و بی‌کار، توجه عمده‌ای به کاهش شکاف موجود از طریق اجرای اقدامات ذیل معطوف گردیده است:

۱. اعمال سیاستهای فقرزدایی و برقراری عدالت اجتماعی در میان کودکان کم‌آموز متعلق به اقشار محروم جامعه

۲. هماهنگ سازی ظرفیت بازار کار با نیازهای فردی و تغییرات اقتصادی جامعه

در این راستا، افزایش قابلیت اشتغال افراد و تطبیق مهارت‌های فردی با الگوهای محیط کار

مورد تأکید واقع گردیده است.

۳. تقویت زمینه های مشارکتی آموزشی در جهت توسعه سیاستهای آموزشی مدارس و افزایش قابلیت اشتغال در جهت نیل به عدالت اجتماعی و برخورداری از اقتصاد کارآمد و پویا

اصلاحات آموزشی

از جمله مهمترین اصلاحات آموزشی اعمال شده بر ساختار نظام آموزشی کشور انگلستان می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- برپایی دوره های آموزش ملی (NGFL)

از دهه ۱۹۹۰، دولت انگلستان بر توسعه و گسترش استفاده از تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات (ICT) در مدارس سراسر کشور تأکید نموده است. از جمله مهم ترین پی آمدهای مثبت اجرای چنین سیاستی می توان به ارتقاء سطح دانش دانش آموزان و حضور مثبت و گسترده آنان در اقتصاد کشور اشاره نمود. از جمله مهم ترین اقدامات دولت انگلستان در جهت توسعه امکانات تکنولوژی در مدارس و مراکز آموزشی کشور می توان به برگزاری دوره های آموزشی از طریق امکانات تکنولوژیک نظیر تلویزیون های دیجیتالی و شبکه های آموزشی اینترنتی و مجهز نمودن کتابخانه دانشگاه ها و مدارس و پارک های علمی کشور به امکانات آموزشی دیجیتال و اینترنتی اشاره نمود.

از جمله دستاوردهای مهم چنین سیاستی نیز می توان به برخورداری تعداد ۱۲ هزار مدرسه و مرکز آموزشی کشور از امکانات آموزشی دیجیتال تا سال ۲۰۰۲ اشاره نمود.

از جمله مهم ترین اهداف دولت انگلستان در جهت توسعه امکانات تکنولوژیک ارتباطاتی و اطلاعاتی مدارس سراسر کشور که تا سال ۲۰۰۲ به تحقق پیوست، می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. تجهیز کلیه مدارس، دانشگاه ها، کالج ها، کتابخانه ها و مراکز اجتماعی کشور به شبکه های

ارتباطاتی تکنولوژیکی من جمله شبکه اینترنت، تلویزیون های دیجیتال و ...

۲. ایجاد رقابت در میان معلمان مقاطع مختلف آموزشی جهت بهره‌گیری از امکانات تکنولوژیک ارتباطاتی-اطلاعاتی در دوره‌های آموزشی

۳. معرفی کشور انگلستان به عنوان مرکز نرم افزارهای آموزشی و کشور پیشرو در صدور خدمات آموزش تکنولوژیک به کشورهای مختلف جهان

۴. تخصیص بودجه ۶۵۷ میلیون پوندی در جهت توسعه امکانات تکنولوژیک آموزشی (ICT) به مدارس سراسر کشور تا سال ۲۰۰۲

۵. تخصیص بودجه ۲۳۰ میلیون پوندی به معلمان فعال در زمینه آموزش تکنولوژیک (ICT) پیشرفت در دستیابی به تکنولوژی‌های جدید در حوزه آموزش کشور طی سال‌های اخیر از رشد چشم‌گیری برخوردار بوده است. به نحوی که سهم دانش‌آموزان مقاطع مختلف آموزشی از میانگین یک سیزدهم به یک هشتم تقلیل یافته است. به عبارت دیگر، نرخ مدارس ابتدایی و متوسطه متصل به شبکه‌های اینترنت از ۱۷ و ۸۳ درصد طی سال ۱۹۹۹ به ۶۲ و ۹۳ درصد طی سال ۲۰۰۰، افزایش یافته است. در اسکاتلند نیز بنا به تصویب اصلاحات آموزشی طی سال ۲۰۰۰، آموزش بهداشت و آموزش اجتماعی به دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۴-۵ سال ارائه می‌گردد.

به منظور گسترش آموزش‌های تکنولوژیک ICT در مدارس اسکاتلند بودجه‌ای بالغ بر ۶۲ میلیون پوند جهت اجرای طرح ۳ساله توسعه آموزش‌های تکنولوژیک تا سال ۲۰۰۳ اختصاص یافته است. علاوه بر این، مرکز آموزش‌های تکنولوژیک معلمان اسکاتلند به منظور ارائه موضوعات on-line و به روز آموزشی به مدیران و معلمان مقاطع مختلف آموزشی تشکیل یافته است.

در حوزه آموزش معلمان با بهره‌گیری از امکانات ICT، مبلغ ۲۳ میلیون پوند سرمایه‌گذاری شده است. در مورخه مارس ۱۹۹۹ هم‌چنین انجمن مشاورین توسعه آموزشی اسکاتلند با عنوان (AGSD) که تحت نظارت پارلمان اسکاتلند فعالیت می‌نماید، تشکیل یافت.

از جمله مهم ترین اهداف انجمن مذکور می توان به اجرای فعالیت های ۱۰ گانه در جهت ایجاد توسعه پایدار در حوزه آموزش و آموزش در قالب توسعه پایدار اشاره نمود. طی سال های اخیر کلیه مدارس ایرلند از برنامه های آموزش ملی (NGFL) تبعیت می نمایند.

در رأس چنین برنامه هایی تا سال ۲۰۰۲ می توان به برنامه های آموزشی شبکه ۹ ایرلند با عنوان NINE Connect که مجموعه ای از خدمات آموزشی به روز در پرتو اهداف برنامه های آموزش ملی (NGFL) (در جهت حمایت آموزش های تکنولوژیک در مدارس سراسر کشور) اشاره نمود. برگزاری کنفرانس های آموزشی شبکه ای و راه اندازی شبکه های آموزشی ایالتی در جهت تسهیل تبادل الکترونیکی داده های اطلاعاتی و ایجاد منبع قوی تر آموزش برای شهروندان ایرلندی از جمله دیگر برنامه های آموزش ملی ایرلند محسوب می گردد. پروژه دسترسی به اطلاعات مدیریتی on-line نیز از جمله بزرگترین و جامع ترین سیستم های اطلاعاتی نظام آموزشی ایرلند محسوب می گردد که مشارکت معلمان در سیستم های اداری و برنامه های مدیریتی آموزشی را تحت پوشش قرار می دهد. گفتنی است که بودجه ای بالغ بر ۵/۲ میلیون پوند در جهت افزایش مهارت های معلمان ایرلندی در زمینه ارتقاء مهارت های تکنولوژیک آموزشی (ICT) اختصاص می یابد.

۲- توسعه برنامه های آموزشی

مطابق استانداردهای آموزشی مصوب سال ۱۹۹۸، کلیه نهادهای آموزش محلی (LEA)، عهده دار مسؤولیت طراحی و ارائه برنامه های توسعه آموزشی (EDP) می باشند. برنامه های توسعه آموزشی (EDP) مقیاس اصلی عمل کرد نهادهای آموزش محلی (LEA) در جهت پیش برد استانداردهای آموزشی محسوب می گردند. برنامه های توسعه آموزشی (EDP) طرح های ۳ ساله آموزشی می باشند که در معرض بازنگری منظم دبیرخانه مرکزی دولت انگلستان قرار دارند.

(LEA)ها از (EDP) قابل قبولی برخوردار می باشند. به طور کلی می توان گفت که هر یک از نهادهای آموزش محلی دپارتمان آموزش انگلستان (DFE) به ارائه خدمات مشاوره به (LEA)ها؛ نهادهای نظارتی آموزش محلی (EDP) و انجمن توسعه آموزشی مدارس کشور مبادرت می نمایند.

مسئولیت بررسی عمل کرد مراکز آموزشی محلی که به نهادهای آموزشی محلی تفویض گردیده است، مکانیسمی در جهت افزایش استانداردهای آموزشی کشور محسوب می‌گردد.

از جمله مهم ترین جنبه‌های مثبت عمل کرد نهادهای مذکور می‌توان به تاثیر قابلیت (LEA) در حمایت از مدارس محلی کشور اشاره نمود.

گفتنی است که مسئولیت بررسی قانونی عمل کرد مدارس کشور طی ژانویه سال ۱۹۹۸ به کلیه نهادهای محلی آموزشی (LEA) تفویض گردید. این درحالی است که تا پیش از سال ۱۹۹۸، تنها تعداد محدودی از نهادهای مذکور از چنین مسئولیتی برخوردار بودند. به عبارت دیگر درحال حاضر تعداد ۵۰ نهاد آموزش محلی (LEA) تحت نظارت دایره استانداردهای آموزشی OFSTED به فعالیت می‌پردازند و این در حالی است که تا پیش از سال ۱۹۹۸ تنها نهادهای آموزشی محلی هاکنی، اسلینگتون، لیورپول و لیستر فعالیت داشته‌اند. از سپتامبر ۱۹۹۸، کلیه مدارس کشور ملزم به انتشار عمل کرد تحصیلی دانش‌آموزان می‌باشند. فن آوری اطلاعات در خصوص نحوه عمل کرد مدارس و مراکز آموزشی کشور استراتژی کلیدی و کلی دولت در جهت افزایش استانداردهای آموزشی محسوب می‌گردد. از جمله دیگر برنامه‌های توسعه آموزشی کشور می‌توان به طرح سواد آموزی ملی اشاره نمود. از سپتامبر سال ۱۹۹۸، کلیه مدارس ابتدایی کشور ملزم به ارائه برنامه‌های آموزشی ۱ ساعته سواد آموزی گردیدند. اعمال چنین سیاستی، اثرات مثبتی بر روش‌های آموزشی و سازماندهی دروس داشته و به افزایش استانداردهای آموزشی مدارس منجر گردیده است.

در حمایت از طرح ملی سواد آموزی، کلیه معلمان ابتدایی کشور ملزم به گذراندن دوره‌های آموزشی ویژه‌ای گردیده‌اند. دولت انگلستان نیز جهت نیل به طرح مذکور در جهت تشکیل شبکه آموزشی با بیش از ۲۵۰ مشاور محلی اقدام نموده است. گفتنی است که سرمایه سالیانه‌ای معادل ۵۰ میلیون پوند در جهت اجرای طرح سواد آموزی ملی هزینه می‌گردد.

۳- اجرای برنامه‌های تشویقی آموزشی

از دسامبر سال ۱۹۹۸، دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) به طراحی طرح تشویقی آموزشی ویژه رده‌های سنی ۱۷-۱۶ سال مبادرت نموده است. هدف از طراحی چنین برنامه‌ای، ترغیب ورود مجدد دانش‌آموزان به مراکز آموزشی و علمی کشور می‌باشد. تاکید طرح مذکور تنها بر کسب سواد علمی نبوده، بلکه بر تقویت محدوده کلی مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان از طریق قرار گرفتن در مسیر اصلی آموزش و پرورش تاکید دارد. در نتیجه اجرای طرح مذکور از سپتامبر سال ۱۹۹۹، سالیانه حدود ۱۰۰ هزار دانش‌آموز انگلیسی تحت تعلیم مجدد قرار می‌گیرند. جهت تشویق هر چه بیشتر دانش‌آموزان از سپتامبر سال ۲۰۰۰، طرح گسترش ارتباطات و تکنولوژی اطلاعات (IT) در مراکز آموزشی کشور به مورد اجرا در آمده است. پیرو اجرای طرح‌های تشویقی آموزشی طی جولای سال ۱۹۹۸، همچنین وزیر کشور به تشکیل هیئتی جهت تجزیه و تحلیل علل عدم گرایش نسبتی از جوانان به آموزش و یا بازار کار مبادرت نموده و پیشنهادهای در جهت کاهش این معضل ارائه نمود. به موجب شناسایی معضلات مذکور از تاریخ ۱۳ جولای سال ۱۹۹۹، طرح برخورداری از آموزش و کارویژه دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۸-۱۶ سال تحت نظارت وزارت کشور، دپارتمان آموزش انگلستان به اجرا در آمد. به موجب تجزیه و تحلیل فوق مشخص گردید که در کشور انگلستان نرخ کمتری از مشارکت افراد رده‌های سنی ۱۸-۱۶ سال در برنامه‌های آموزشی برقرار بوده و اختلاف فاحشی نسبت به رقبای اتحادیه اروپا مشاهده می‌گردد. به عبارت دیگر، در کشور انگلستان سالیانه تعداد ۱۶۰ هزار فرد بین رده‌های سنی ۱۸-۱۶ سال از فعالیت در بازار کار و آموزش کناره‌گیری می‌نمایند. انجمن خدمات حمایتی جوانان، نهاد دولتی کشور انگلستان است که به ارائه خدمات شغلی و آموزشی ویژه جوانان رده‌های سنی ۱۹-۱۳ سال مبادرت می‌نماید. از جمله مهم‌ترین اهداف انجمن مذکور می‌توان به تلاش در جهت فارغ‌التحصیلی جوانان تا رده سنی ۱۹ سال، یافتن شغل متناسب با رشته تخصصی آموزشی و ارتقاء مهارت‌های علمی و اجتماعی جوانان اشاره نمود.

از جمله دیگر اهداف انجمن مذکور می‌توان به ارائه آموزش‌های جامع تحت سه مسیر اصلی آموزش دانشگاهی، آموزش تکمیلی پایه، باکیفیت بالا و آموزش ضمن خدمت به دانش‌آموزان اشاره نمود. حمایت‌های مالی بیشتر از دانش‌آموزان انگلیسی من جمله ارائه کارت‌های خدماتی ویژه جوانان در جهت کاهش هزینه‌های ایاب و ذهاب، هزینه‌های تدارک ابزار آموزشی و شهریه‌های آموزشی نیز توسط انجمن مذکور صورت می‌گیرد. علاوه بر این، مؤسسه “White Paper learn to Succeed” نیز مؤسسه‌ای حمایتی ویژه جوانان انگلیسی است که به حمایت از نیازهای شخصی جوانان مبادرت می‌نماید. گفتنی است که خدمات مذکور توسط شبکه‌ای از مشاورین شخصی ارائه می‌گردد. در خدمات مذکور که به جوانان رده‌های سنی ۱۹-۱۳ سال ارائه می‌گردد، دو گروه از جوانان (جوانان بی بهره از برنامه‌های آموزشی) و (جوانان فعال در حوزه‌های مختلف آموزشی) مد نظر قرار می‌گیرند. انجمن توسعه مهارت‌های پایه آموزشی انگلستان با عنوان (BSA)، انجمن توسعه آموزش ملی انگلستان و ولز می‌باشد که توسط دولت و در جهت افزایش استاندارد مهارت‌های پایه آموزشی تشکیل یافته است.

انجمن (BSA) ابتداءً طی سال ۱۹۸۰، تحت عنوان انجمن توسعه مهارت‌های پایه بزرگسالان با عنوان (ALBSU) تشکیل یافته و سپس طی سال ۱۹۹۴ به انجمن توسعه مهارت‌های پایه آموزش کودکان و بزرگسالان انگلیسی (BSA) تغییر وضعیت داد. طی سال‌های اخیر، حمایتها و مشارکتهای دپارتمان آموزش انگلستان (DFEE) به انجمن توسعه مهارت‌های پایه آموزشی انگلستان تعلق می‌گیرد. انجمن فوق همچنین نقش حیاتی در جهت گسترش ابتکارات و برنامه‌های جدید آموزشی و شغلی ویژه و بزرگسالان، فراهم سازی صنایع مهم در جهت گسترش ابتکارات و برنامه‌های جدید آموزشی و شغلی ویژه جوانان و بزرگسالان و فراهم آوردن تحقیقات و اطلاعات لازم برای معلمان، مؤسسات و دانش‌آموزان ایفا می‌نماید. طی سال ۱۹۹۷، انجمن فوق با همکاری شبکه‌های تلویزیونی و رادیوهای محلی به سرمایه‌گذاری بیشتری در حوزه ارتقاء مهارت‌های پایه آموزشی مبادرت نمود. این رشته عملیات منطقه‌ای موجب گردیده است تا اکثریت قریب به اتفاق شهروندان

انگلیسی از مسائل و مشکلات کم سواد و بیسوادی آگاهی یابند. لازم به ذکر است که تا کنون تعداد ۸۰۰ طرح توسعه مهارت‌های پایه آموزشی در سراسر کشور انگلستان به مورد اجرا در آمده است. عمده تاکید انجمن توسعه مهارت‌های پایه آموزشی (BSA) طی سال‌های ۲۰۰۰-۱۹۹۰، بر ارتقاء مهارت‌های پایه شغلی و توسعه بیش از ۸۰ مرکز آموزشی متمرکز بوده است.

۴- طراحی استانداردهای نیروی کار

دپارتمان آموزش و استخدام انگلستان به طراحی استانداردهای نیروی کار طی جولای سال ۱۹۹۷، جهت یکسان سازی خدمات آموزشی و افزایش استانداردهای آموزشی مدارس سراسر کشور مبادرت نمود. چنین استانداردهایی، معلمین ارشد، کارشناسان آموزشی و کارشناسان مدیریت آموزشی را تحت پوشش قرار می‌دهد. گروه‌های مذکور سالیانه در ۴ و هله گرد هم آمده و به طراحی توصیه‌های کارشناسی در زمینه توسعه سیاست‌های آموزشی مبادرت می‌نمایند.

۵- احداث مدارس بیکون

طرح احداث مدارس بیکون طی سپتامبر سال ۱۹۹۸، در جهت افزایش استانداردهای آموزشی مدارس کشور به مورد اجرا در آمد. مدارس بیکون در زمره بهترین مدارس کشور قرار داشته که در جهت معرفی سیاست‌های موفقیت آمیز آموزشی و توسعه روش‌های موفق آموزشی در کلیه مدارس کشور احداث گردیده‌اند. آن دسته از مدارس کشور انگلستان که از موقعیت مدارس بیکون برخوردار می‌باشند، از بودجه اضافی در جهت اجرای فعالیت‌های آموزشی فوق برنامه برخوردار می‌گردند.

طی سال‌های اخیر، ۷۵ درصد مدارس بیکون به برقراری مشارکت‌های گسترده با سایر مدارس کشور مبادرت نموده‌اند. گفتنی است که از سپتامبر سال ۱۹۹۹، تعداد ۱۲۵ مدرسه تحت پوشش طرح مشارکت با مدارس بیکون قرار گرفته‌اند. از جمله مهم ترین اقدامات بعمل آمده در جهت توسعه سیاست‌های مشارکتی مدارس بیکون می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. برگزاری سمینارهای آموزشی و مشاوره‌ای با حضور اکثریت معلمین و مدیران مدارس کشور

۲. گسترش مشارکت با مؤسسات و مدارس محلی (LEA)

گفتنی است که طی دسامبر سال ۲۰۰۰، تعداد ۳۰۰ مدرسه بیکون دیگر به شبکه مدارس بیکون کشور انگلستان اضافه گردید. لازم به ذکر است که حداقل تعداد ۴ مدرسه بیکون در نواحی بین شهری فعالیت دارند. مدارس بیکون اغلب به عنوان مراکز حمایتی اصلی حوزه آموزش به حمایت از شاگردان ممتاز و با استعداد می‌پردازند.

۳- افزایش استانداردهای آموزشی مدارس

در مورخه ۲۲ مارس سال ۱۹۹۹، دولت به اجرای برنامه‌های ۳ ساله آموزشی بالغ بر ۳۵۰ میلیون پوند جهت افزایش استانداردهای آموزشی مدارس بین شهری شهرهای لندن، منچستر، اسکاتلند، لیورپول، نیوزلی، بیرمینگ‌هام، لیدزی و برادفورد مبادرت نمود. اجرای برنامه‌های مذکور به افزایش استانداردهای آموزشی مدارس بین شهری و بر طرف نمودن موانع آموزشی منجر گردیده است. از جمله مهم ترین برنامه‌های آموزشی مذکور می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. فراهم نمودن موقعیت‌های مناسب آموزشی برای دانش‌آموزان با استعداد و نخبه

۲. احداث شبکه‌های آموزشی جدید بین شهری

۳. ارائه خدمات مشاوره و تعیین مشاورین خصوصی برای کلیه دانش‌آموزان کشور

در اسکاتلند نیز طی سال‌های ۲۰۰۱-۱۹۹۹، بودجه ویژه‌ای جهت توسعه طرح‌های آموزشی و افزایش عملکرد مدارس بین شهری اختصاص یافت. گفتنی است که بخشی از بودجه مذکور به استخدام معلمین مدارس آموزشی با حداکثر ۱۵ دانش‌آموز اختصاص می‌یابد.

طرح بهبود وضعیت آموزشی مدارس کشور ایرلند (SIP) نیز در فوریه سال ۱۹۹۸ به اجرا در آمد. گفتنی است که طرح مذکور، در جهت معرفی برنامه‌های دولت و افزایش استانداردهای آموزشی مدارس ایرلند شمالی طراحی گردیده است.

دایره استانداردهای آموزشی

مسئولیت ارائه اطلاعات جامع به والدین در زمینه راندمان عملکرد دانش‌آموزان برعهده دایره استانداردهای آموزشی انگلستان (OFSTED) می‌باشد. بررسی قدرت و ضعف آموزشی مدارس، ارائه استانداردهای قابل قبول آموزشی و معرفی مدارس موفق و ناموفق کشور از جمله فعالیت‌های دایره مذکور محسوب می‌گردد. مسئولیت بررسی منظم کلیه مدارس کشور برعهده دولت انگلستان می‌باشد. مرحله اول بررسی‌های مذکور طی سال ۱۹۹۷، در خصوص مدارس مقدماتی متوسطه و طی سال ۱۹۹۸، در خصوص مدارس ابتدایی و استثنایی به اجرا درآمد.

مطابق قوانین اصلاحات آموزشی مصوب ژانویه سال ۲۰۰۰، فاصله زمانی بررسی‌های مذکور تغییر نموده و به کمتر از ۶ سال کاهش یافته است. مسئولیت بهبود راندمان آموزشی مدارس که از عمل کرد ضعیفی برخوردار می‌باشد نیز، بر عهده دولت انگلستان می‌باشد.

آن دسته از مدارس که در بررسی‌های دایره استانداردهای آموزشی انگلستان (OFSTED) از عملکرد ناموفقی برخوردار باشند، میبایستی ظرف ۲ سال تغییر رویه داده و در جهت ارتقای سیاست‌های خود برآیند، که در غیراین صورت از فعالیت آنان خودداری به عمل می‌آید.

طبق آمار بدست آمده توسط دایره استانداردهای آموزشی انگلستان (OFSTED)، بالغ بر ۱۳ درصد از مدارس کشور ناموفق بوده و یا در معرض تعطیلی قرار دارند.

روند بررسی عملکرد مراکز آموزشی و مدارس کشور توسط اعضای هیأت مدیره در مشاوره با نهادهای آموزش محلی (LEA) و از طریق ترسیم عملکرد مدارس و بحث‌های کلیدی پیرامون نقاط قوت و ضعف آموزشی مدارس صورت می‌گیرد. گفتنی است که طی سالهای ۲۰۰۰-۱۹۹۹، بودجه‌ای بالغ بر ۲۵۱/۵ میلیون پوند جهت بهبود امکانات کیفی و کمی آموزشی و غیر آموزشی مدارس سراسر کشور اختصاص یافت.

ارزیابی تحصیلی

در سیستم ارزیابی ملی آموزش انگلستان، محتوا و استراتژی عمل کرد نظام آموزشی کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد. ارزیابی‌های ملی آموزش از دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۴-۱۱-۷ سال در موضوعات و رشته‌های پایه آموزشی اعم از انگلیسی، ریاضیات و علوم طبیعی به عمل می‌آید. ارزیابی آموزشی دیگری تحت عنوان ارزیابی زبان و لیش نیز در مدارس و لیش زبان صورت می‌گیرد. لازم به ذکر است که تا پیش از دهه ۱۹۹۰، ارزیابی‌های آموزشی در خصوص موضوعات بیشتری صورت می‌گرفت اما در حال حاضر بر مبنای سیاست‌های دپارتمان آموزش انگلستان، ارزیابی ملی تنها به موضوعات پایه و اصلی محدود گردیده است. ارزیابی‌های ملی آموزشی تحت نظارت مقامات محلی آموزشی صورت می‌گیرد. ارزیابی تحصیلی دانش‌آموزان رده سنی ۷ سال نیز توسط معلمان مدارس کشور صورت می‌گیرد. این در حالی است که ارزیابی دانش‌آموزان رده‌های سنی ۱۴-۱۱ سال توسط دواير آموزشی خارج از مدارس اعمال می‌گردد.

در پایان مقطع مقدماتی آموزش متوسطه (رده سنی ۱۶ سال) گواهی نامه دوره تحت عنوان (GCSE) به دانش‌آموزان ارائه می‌گردد. در آزمون (GCSE) قابلیت و توانایی دانش‌آموزان در موضوعات جداگانه و خاص آموزشی و بر اساس مقیاس گزینش (A-G) صورت می‌گیرد. گفتنی است که نمرات (A-C) به منزله قبولی دانش‌آموزان در دوره آموزش مذکور می‌باشد. در سطوح پیشرفته آموزشی (GCE و GCA) نیز از دانش‌آموزان تعداد ۴-۲ آزمون به عمل می‌آید.

آزمون (GCE) طی سال ۱۹۸۹، به‌عنوان مشوق دانش‌آموزان جهت ادامه تحصیلات تکمیلی آکادمیک به اجرا درآمد. گفتنی است که موفقیت در آزمون مذکور به منزله کسب حداقل استاندارد لازم جهت ورود به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور می‌باشد. آزمون ملی فنی و حرفه‌ای (GNVQ) نیز به‌عنوان حداقل استاندارد حرفه‌ای لازم جهت پذیرش دانش‌آموزان دوره‌های آموزش فنی و حرفه‌ای مطرح می‌گردد. آزمون (NVQ) نیز در جهت مشخص نمودن صلاحیت شغلی دانش‌آموزان برگزار می‌گردد.

مشاوره تحصیلی

خط مشی کلی سیاست‌های آموزشی کشور انگلستان به واسطه هیئت‌های شورایی ارائه کننده خدمات به ادارات دولتی و دوائر محلی آموزش و پرورش اجرا می‌گردد. والدین، معلمین، مدیران مدارس و دانش‌آموزان بریتانیایی به نمایندگی از دولت و به واسطه فعالیت هیئت‌های مشاوره تحصیلی در جهت برقراری ارتباط هرچه نزدیک‌تر با سایر گروه‌های اجتماعی، مذهبی و سیاسی همکاری می‌نمایند. دولت انگلستان نیز در فواصل زمانی مشخص به تشکیل کمیته ویژه مشاوره تحصیلی مبادرت نموده و گزارشات متنوعی از جنبه‌های ویژه خدمات مشاوره آموزشی و نیز سازمان‌دهی برنامه‌های آموزشی و انتخاب رشته تحصیلی دانش‌آموزان ارائه می‌نماید.

مشاوره آموزش عالی غیردانشگاهی

در این روش، کمیته ارزیابی متشکل از ۷ عضو به همراه یک کارشناس خارجی خبره در زمینه علمی خاص، تشکیل می‌گردد. اعضای مذکور توسط انجمن روسای دانشکده‌های انگلستان معرفی شده و مورد تایید هیات مشاورین موسسات غیردانشگاهی قرار می‌گیرند. روش کار کمیته مذکور چنین است که ابتدا برنامه‌های مطالعاتی که در چهارچوب‌های مشخص اطلاعاتی است، بر مبنای رشته‌های مختلف تحصیلی بررسی می‌گردد. سپس فهرستی از موسسات تحت ارزیابی تهیه گردیده و به هر یک فرم ساده‌ای ارائه می‌گردد. سپس فرم‌های خود ارزیابی از موسسات مذکور جمع‌آوری می‌گردد. از جمله مهم‌ترین اهداف تهیه فرم‌های مذکور می‌توان به تشویق برنامه‌های مطالعاتی نسبت به ارائه فرم‌های خود ارزیابی به منظور وجود محرکی در مدیریت کیفی مراکز آموزش عالی کشور اشاره نمود. از سوی دیگر از آنجاییکه در این شیوه عناوین خود ارزیابی از پیش تعیین شده است، از این روی بخشهایی که تحت ارزیابی آموزشی قرار می‌گیرند، از امکان قرار دادن نکات حائز اهمیت در برنامه برخوردار می‌گردند. طی دوره ۶ ساله فوق، کمیته پس از جمع‌آوری فرم‌های مذکور به بازدید از موسسات و دانشکده‌های مورد ارزیابی مبادرت نموده و به مذاکره بانمایندگانی از

دانشکده های کشور می پردازد. گفتگو با دانشجویان غیرمنتخب و اختصاص ساعات آزاد جهت گفتگو در پایان بازدیدها نیز از جمله دیگر اقدامات کمیته فوق می باشد.

در نهایت، قضاوت نیمه قطعی در خصوص کیفیت برنامه های مطالعاتی توسط ریاست کمیته ارائه گردیده و سپس بر مبنای گزارشات واصله از این قضاوت و تصمیمات ماخوذه گزارشات نهایی ارزیابیهای آموزشی تنظیم می گردد. لازم به ذکر است که گزارش مذکور از یک بخش عمومی شامل مسائل سیاسی، دیدگاههای کلی و توقعات و توصیه های کلی در زمینه برنامه های مطالعاتی متشکل می گردد. شایان ذکر است بر مبنای توافقات به عمل آمده طی سال ۱۹۸۶، وزارت آموزش و استخدام انگلستان از هیچگونه حقی در نظارت بر عملکرد کمیته های بازدیدکننده برخوردار نبوده و دولت بدلیل تامین بودجه و اجرای دیگر سیاستهای حکومتی به عنوان تنها راهگشای رفتارهای استراتژیک حوزه آموزش عالی انگلستان مطرح می باشد.

قوانین آموزشی

از جمله مهم ترین قوانین آموزشی کشور انگلستان می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. قانون اصلاحات آموزشی ویژه برنامه های آموزش ملی

۲. قانون ویژه مراقبت ، پرورش و حمایت از کودکان انگلیسی

۳. قانون آموزش و پرورش اسکاتلند

۴. قوانین محلی آموزشی

نهادهای مرکزی آموزشی

نواحی آموزشی مختلف کشور انگلستان من جمله اسکاتلند، ولز و ایرلند هر یک از وظایف انحصاری خود در ارائه خدمات آموزشی برخوردار می باشند. سیاست و سرمایه گذاری های آموزشی در کشور انگلستان توسط دپارتمان آموزش و استخدام انگلستان (DFEE) صورت می گیرد.

این مسئولیت فوق در اسکاتلند توسط نهاد آموزش اسکاتلند؛ در ولز توسط انجمن ملی آموزش و در ایرلند شمالی توسط دپارتمان آموزش ایرلند شمالی صورت می‌گیرد. گفتنی است که بودجه آموزشی کشورهای فوق یا مستقیماً از محل بودجه دولتی و یا از طریق نهادهای محلی آموزشی (LEA) که در اسکاتلند تحت عنوان (SLA) یاد می‌گردد و یا از طریق مجالس و شوراهای محلی تأمین اعتبار می‌گردد. کلیه موسسات آموزشی کشور انگلستان از پایین‌ترین سطوح تا پیشرفته‌ترین سطوح آموزشی از سیستم‌های ویژه مدیریتی برخوردار می‌باشند.

برنامه‌ها و سیاست‌های آموزشی هر یک از کشورهای فوق، در ارتباط با ساختار (EFA) به صورت جداگانه توصیف می‌گردد.

مدیریت آموزشی

مسئولیت اصلی اداره و نظارت بر برنامه‌های آموزشی مدارس و مراکز آموزشی انگلستان و ولز بر عهده دپارتمان آموزش انگلستان و دایره آموزشی ولز می‌باشد. نهادهای مذکور همچنین مسئولیت اتخاذ سیاست‌های آموزشی و برگزاری دوره‌های آموزش معلمان را بر عهده دارند. این در حالی است که عمده مسئولیت اجرایی و نظارتی مراکز آموزشی انگلستان بر عهده نهادهای آموزش محلی (LEA) می‌باشد. از جمله اصلی‌ترین وظایف نهادهای آموزش محلی (LEA) می‌توان به پرداخت حق الزحمه معلمان و فراهم نمودن امکانات آموزشی برای مراکز آموزشی کشور اشاره نمود.

نهادهای آموزشی محلی LEA همچنین مسئولیت کسب اطمینان از روند عملکرد مدارس کشور را بر عهده دارند. طی سال‌های اخیر با اعمال تغییرات اساسی در ساختار مدیریتی نظام آموزشی کشور هیئت مدیره آموزش برای کلیه مدارس کشور تشکیل یافت. رؤسای انجمن معلمان و والدین انتخاب شده و کلیه مدارس کشور از بودجه دولتی مشخص (تقریباً ۷۵ درصد هزینه مدارس) برخوردار می‌گردند. طی سال‌های اخیر تغییرات کلی اعم از تمرکز بر بودجه‌های مرکزی و کاهش دامنه مسئولیتی نهادهای آموزش محلی و افزایش بودجه آموزشی اعمال گردیده است. لازم به ذکر است که بودجه مراکز آموزشی بر اساس تعداد و سن دانش‌آموزان مدارس و احتیاجات

آموزشی و اجتماعی مدارس کشور توزیع می‌گردد. از جمله مهم‌ترین نهادهای مدیریتی نظام آموزشی کشور انگلستان می‌توان به نهادهای ذیل اشاره نمود:

۱. دپارتمان آموزش و اشتغال انگلستان

۲. دایره آموزش و پرورش ولز

۳. دایره آموزش و پرورش اسکاتلند

۴. وزارت آموزش و پرورش ایرلند شمالی

۵. نهادهای محلی آموزش و پرورش (LEA)

وزارت آموزش و پرورش انگلستان با عنوان (DFE) مسئولیت رسیدگی و نظارت بر کلیه جنبه‌های تحصیلی کشور انگلستان را برعهده دارد، ضمن این‌که وزارت کار و امور استخدامی (ED) نیز مسئولیت اجرای برنامه‌های آموزش حرفه‌ای مشاغل و ابتکارات آموزشی و پرورشی را عهده‌دار می‌باشد. این در حالی است که Welsh Office (WO) مسئولیت اجرا و نظارت بر امور آموزشی و پرورشی ولز برعهده دارد. از جمله اختیارات کلی نهادهای مذکور می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. تعیین اهداف و تدوین خط مشی آموزش ملی

۲. ارزیابی و برنامه‌ریزی تحصیلی

۳. حمایت از توسعه برنامه‌های آموزشی مدارس و مراکز علمی

۴. تعیین حداقل استانداردهای تحصیلی و نظارت بر کیفیت و بودجه آموزشی

چنانچه مقامات محلی آموزش و پرورش یا هیئت مدیره مؤسسات آموزشی به‌طور رضایت بخشی از عهده وظایف خود بر نیایند در این‌صورت مقامات مسئول مرکزی از قدرت مداخله برخوردار می‌گردند. مقامات مرکزی هم‌چنین ابزار و وسایل مهمی جهت نظارت و بویژه تخصیص منابع معین آموزشی را در اختیار دارند که از آن جمله می‌توان به اعطای مجوزهای تحصیلی، اعطای کمک‌های مالی جهت احداث مدارس و اعطای بورس‌های تحصیلی و آموزشی اشاره نمود. وزارت آموزش و پرورش انگلستان (DFE) تحت ماده ۶۲ از قانون مصوب ۱۹۴۴ آموزش و پرورش

تدارک امکانات آموزشی و آموزش معلمان مدارس کشور را برعهده دارد. طبق قانون مذکور وزیر آموزش و پرورش معیارهایی را مقرر می‌نماید که بر طبق آن حضور در دوره‌های آموزش معلمان برای کلیه معلمان کشور تا زمان نائل آمدن به شرایط (QTS) الزامی است طبق قانون مصوب ۱۹۹۱ ویژه حقوق و خدمات معلمان، وظیفه تعیین حقوق و شرایط اعطای خدمات به معلمان کشور نیز برعهده وزارت آموزش و پرورش می‌باشد. اصلی‌ترین مسؤولیت وزارت آموزش و پرورش در این خصوص ارائه خدمات مشاوره و آئین نامه‌های آموزشی به مدارس و مراکز آموزشی کشور است.

DFE توسط وزیر آموزش و پرورش سرپرستی می‌گردد. عمل‌کردهای وزارت آموزش و پرورش ولز نیز مطابق سیاست‌های آموزش و پرورش کشور است. که در انگلستان توسط وزیر آموزش و پرورش اعمال می‌گردد. با وجودی که مسؤولیت تدارک نیازمندی‌های معلمان، بررسی صلاحیت و پرداخت حق الزحمه آنان برعهده وزارت آموزش و پرورش ولز می‌باشد با این حال مسؤولیت وزیر آموزش و پرورش انگلستان به‌عنوان عالی‌ترین نهاد آموزشی به قوت خود باقی است. مطابق قانون مصوب ۱۹۹۳ ویژه آموزش و پرورش، ارزیابی و برنامه ریزی تحصیلی مدارس انگلستان تنها در خصوص بهره‌مندی از چارچوب روشنی از توسعه ارزش‌ها و استانداردهای آموزش ملی است. مسؤولیت مدیریتی حوزه امتحانات آموزشی برعهده ۴ گروه‌گزینه‌ش تحت عنوان (GCSE) و هیئت مدیره‌گزینه‌ش ۵ نفره با عنوان GCE می‌باشد. کمیته آموزشی با عنوان (WJEC) Welsh Joint (هیئت مدیره‌گزینه‌ش آموزش ولز GCSE، و GCE فعالیت می‌نماید. WJEC هم‌چنین وظیفه هماهنگی و فراهم آوردن تدارکات آموزشی و برنامه‌ریزی تحصیلی آموزش زبان ولز را برعهده دارد. مدارس آزاد یا غیرانتفاعی انگلستان نیز به مجرد تصویب قانون مصوب سال ۱۹۸۸ ویژه اصلاحات آموزشی آغاز به فعالیت نمود.

مدارس مذکور مراکز آموزشی استانی می‌باشند که تحت نظارت دوایر محلی دپارتمان آموزش و پرورش قرار نداشته و بودجه خود را از محل آژانس تأمین بودجه مدارس و مراکز آموزشی

کشور (FAS) و در ولز از محل دپارتمان آموزشی ولز Welsh Office، تأمین می‌نمایند. تا اواسط آگوست سال ۱۹۹۴، تعداد ۱۰۰۰ مدرسه در انگلستان و ۱۶ مدرسه در ولز از امتیازات حمایتی آزاد برخوردار گردیدند.

قانون مصوب سال ۱۹۹۳ ویژه آموزش و پرورش به ارائه تدارکات آموزشی و امتیازات حمایتی به مدارس ایالتی و آزاد کشور امتیازات حمایتی آزاد کشور تاکید دارد. هیئت مدیره مدارس تحت حمایت دواير محلی آموزش و پرورش (LEA)، مسؤولیت مدیریت دپارتمان و صیانت از مدارس، انتصاب، کادر آموزشی، ارزیابی تحصیلی و اخراج معلمین را برعهده دارد. به‌طور کلی می‌توان گفت که دواير محلی آموزش و پرورش، هیئت مدیره مدارس و معلمین ارشد کشور، عهده دار مسؤولیت ارائه طرح آموزش ملی می‌باشند. این درحالی‌است که در عمل سهم عمده مدیریت روزانه مدارس توسط هیئت مدیره مدارس به معلمین ارشد واگذار می‌گردد. هیئت مدیره مدارس آزاد با برخورداری از امتیازات حمایتی مسؤولیت کلیه جنبه‌های مدیریت امور اداری مدارس غیر انتفاعی کشور اعم از تصمیم‌گیری درخصوص تعیین بودجه و استخدام کادر آموزشی را برعهده دارند. هیئت مدیره مدارس ایالتی تحت حمایت دواير محلی آموزش و پرورش از نمایندگان عامه مردم، والدین و معلمین مدارس متشکل می‌گردد. هیئت مدیره مدارس آزاد و غیر انتفاعی از هیچ نماینده‌ای در دواير محلی آموزش و پرورش (LEA) برخوردار نبوده و اعضای رأی دهنده از معلمین ارشد مدارس متشکل می‌گردد. قانون مصوب سال ۱۹۹۲ ویژه آموزش عالی آزاد در خصوص توسعه مؤسسات آموزش عالی و کالج‌های عالی (عمومی و تخصصی)، با حداقل ۱۵٪ دانشجویان است که در مقاطع آموزشی تمام وقت حضور یافته‌اند.

گفتنی است که به موجب تصویب قانون مذکور، مسؤولیت نظارت و تدارک امکانات آموزشی مدارس و مراکز آموزش محلی از دواير محلی آموزش به مراکز آموزش عالی انتقال یافت. مراکز آموزش عالی متشکل از تعداد ۱۰ تا ۲۰ عضو فعال می‌باشد که مدیر و اعضای از شورای آموزش محلی

را شامل می‌گردد. اکثر مؤسسات آموزش عالی تحت رهبری ریاست مؤسسه سازمان‌دهی شده و وی مسؤولیت رسیدگی بر نحوه برگزاری دوره‌های مختلف آموزشی را برعهده دارد.

رؤسای مراکز نیز ممکن است، مسؤولیت دپارتمان نظارت برحوزه‌های مختلف آموزشی را به معاونین ارشد خود واگذار نمایند. در سطوح آموزش عالی، اساتید راهنمای دوره فعالیت دارند، که به‌عنوان هماهنگ‌کننده تیم آموزشی عمل نموده و مسؤولیت ریاست مراکز آموزشی در جهت ارزیابی کیفیت دوره‌های آموزشی را برعهده دارند. کلیه مؤسسات آموزش عالی کشور انگلستان از هیئت‌های اجرایی با مسؤولیت تدارک امکانات آموزشی و سازمان‌دهی امور داخلی دانشگاه‌ها برخوردار می‌باشند. دانشگاه‌ها و مؤسسات رسمی آموزش عالی به اعطای درجات علمی خود مبادرت نموده و این در حالی است که واجد شرایط بودن مؤسسات غیر رسمی آموزش عالی می‌بایستی توسط دانشگاه‌های رسمی محرز گردد. مؤسسات غیر رسمی آموزش عالی همچنین به تعیین روش‌های ارزیابی تحصیلی مبادرت می‌نمایند و این در حالی است که استانداردهای آموزشی مراکز فوق می‌بایستی مورد تأیید شورای بودجه آموزش عالی قرار گیرد.

از ریاست حوزه مدیریتی دانشگاه‌های کشور انگلستان معمولاً تحت عنوان ریاست امور دانشجویی یاد می‌گردد. هیئت‌های ارشد مدیریت دانشگاه‌ها نیز شامل کادر ارشد و کادر غیر آموزشی می‌باشد که به بررسی و تعیین سیاست‌ها و خط مشی کلی دانشگاه‌های کشور مبادرت می‌نمایند. هیئت ارشد سنای دانشگاه‌ها نیز که تحت نظارت هیئت مدیره ارشد دانشگاه‌ها فعالیت می‌نمایند، از کادر حرفه‌ای، رؤسای دپارتمان‌های آموزشی و نمایندگان اتحادیه‌های تجاری فعال در حوزه آموزشی متشکل می‌گردد. گفتنی است که هر ۲ هیئت ارشد آموزشی به تصمیم‌گیری در خصوص مسائل آموزشی مبادرت می‌نمایند.

با وجودی که هیئت قانون‌گذار انحصاری در نظام آموزش عالی کشور انگلستان فعالیت ندارد اما قوانین جامعی طی سال ۱۹۹۲ درخصوص اجرای اصلاحات ساختاری نظام آموزش عالی به

تصویب رسیده است. در قانون مصوب سال ۱۹۸۸ ویژه اصلاحات آموزشی، از انواع آموزش‌های عالی تحت عناوین ذیل یاد شده است:

دوره آموزش عالی معلمان و آموزش ضمن خدمت

دوره‌های روزانه آموزش عالی

دوره‌های شبانه آموزش عالی

دوره عالی آموزش فنی و حرفه‌ای

دوره عالی تحقیقات مدیریتی

دوره عالی آمادگی آموزش معلمان

دوره عالی آمادگی دانش‌جویان جهت گزینش حرفه‌ای در سطح آموزشی عالی

بنیان اصلی آموزش عالی در کشور انگلستان دانشگاه‌ها و سایر مؤسسات آموزش عالی اعم از مؤسسات تخصصی نظیر کالج‌های مذهبی (الهیات)، هنر، کشاورزی، علوم و ریاضیات بخشی از آموزش عالی نیز توسط کالج‌های آموزش عالی ارائه می‌گردد. دانشگاه‌های آزاد انگلستان نیز فعال بوده و به ارائه دوره‌های آموزش عالی از طریق اجرای متد آموزشی آموزش از راه دور مبادرت می‌نمایند. قانون مصوب سال ۱۹۹۲ ویژه آموزش عالی بر اجازه فعالیت مؤسسات آموزش عالی من جمله دانشگاه‌های بین‌المللی تحت معیارهای آموزشی تأکید می‌نماید. برخی از مؤسسات آموزش عالی بنا به دلایل تاریخی و در محدوده‌های معین زمانی تغییر وضعیت داده و به دانشگاه مبدل می‌گردند. به‌عنوان مثال مؤسسات تحقیقات تکنولوژیک کالج‌های فنی تأسیس یافته اما به مرور زمان به دانشگاه تغییر وضعیت داده‌اند. طبق قانون مصوب سال ۱۹۹۲ ویژه اصلاحات آموزشی، کلیه مؤسسات آموزش عالی کشور انگلستان از مجوز برخورداری از عنوان دانشگاه در صورت احراز شرایط و نیازمندی‌های لازم آموزشی و ارائه دامنه وسیعی از برنامه‌های آموزشی برخوردار می‌گردند.

دوایر محلی آموزشی

طبق قانون مصوب سال ۱۹۴۴ ویژه آموزش و پرورش، مسؤولیت تدارک و سازمان‌دهی بودجه آموزشی مدارس کشور برعهده دوایر محلی آموزش (LEA) است. لازم به ذکر است که تعداد ۱۱۶ دایره آموزش و پرورش محلی (LEA) در انگلستان و ولز فعالیت دارند.

از جمله وظایف اصلی دوایر مذکور می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. ارائه طرح احداث مدارس و فراهم سازی امکانات آموزش محلی (منطقه‌ای)
۲. نظارت بر خط مشی‌های آموزشی مدارس محلی و هماهنگی چنین خط‌مشی‌هایی با خواسته‌های والدین دانش‌آموزان.
۳. تأمین بودجه مدارس، تجدید نظر در ساختار مدیریت محلی و تنظیم تاریخ ایام تعطیلی و تحصیلی.
۴. نظارت بر کیفیت آموزشی مدارس محلی.
۵. ارزیابی و تدارک نیازهای آموزشی و تحصیلی دانش‌آموزان محلی.
۶. ارائه خدمات رفاهی تحصیلی و پرورشی
۷. تأمین امکانات ایاب و ذهاب دانش‌آموزان
۸. فراهم آوردن تدارکات ویژه آموزشی برای آن‌دسته از دانش‌آموزانی که با افت تحصیلی مواجه گردیده و یا از سلامت جسمانی و روانی برخوردار نمی‌باشند.
۹. اعطای جوایز آموزشی به دانش‌آموزان و حمایت مالی از آنان
۱۰. فراهم آوردن امکانات آموزشی برای افراد بالغ و ارائه خدمات به افراد جوان خارج از ساعات

معمول مدارس

گفتنی است که کلیه دوایر محلی آموزشی و پرورشی انگلستان (LEA) از کمیته تحصیلی برخوردار بوده که خط‌مشی اجرای این مسؤولیت‌ها را تعیین نموده و بر چگونگی اجرای اعمال نظارت دارند. این در حالی است که مدیریت آموزشی این دوایر به مقام ارشد آموزش و پرورش

کشور (وزیر آموزش و پرورش) محول گردیده و توسط مشاورین کادر حرفه‌ای صورت می‌گیرد. بدین ترتیب مطابق قانون مصوب سال ۱۹۹۳ ویژه آموزش و پرورش دواير محلی آموزش و پرورش از حق نصب کمیته تحصیلی (آموزش و پرورش) محروم می‌باشند. این در حالی است که تصویب قانون مذکور به گسترش موفق مسؤولیت‌های مدیریتی و مالی مدارس تحت نظارت دواير محلی آموزش و پرورش (LEA) منجر گردیده و مطابق قانون مصوب سال ۱۹۸۸، اعمال اصلاحات و مقررات آموزشی به هیئت مدیره مدارس ابتدایی و متوسطه تحت نظارت دواير محلی آموزش و پرورش LEA تفویض گردیده است. در ایرلند نیز تعداد ۵ هیئت آموزش محلی فعالیت داشته که مسؤولیت ارائه تدارک و ارائه خدمات آموزشی را برعهده دارند. وظیفه اصلی هیئت‌های مذکور بر آورده نمودن نیازهای آموزشی کالجها و مدارس محلی مقاطع آموزش ابتدایی، متوسطه و آموزش عالی است. مسؤولیت تقویت ساختار مدارس کشور، ارائه خدمات مشاوره آموزشی، استخدام معلمان و کادر آموزشی و ارائه خدمات آموزشی در محدوده آموزش محلی برعهده هیئت‌های آموزش محلی کشور ایرلند قرار دارد. اما هیئت‌های مذکور از هیچ گونه قدرتی در جهت بازرسی و نظارت کیفیت آموزش مدارس محلی برخوردار نمی‌باشند. هزینه کلیه خدمات آموزشی کشور از محل بودجه ملی دپارتمان آموزش ایرلند (DENI) تامین می‌گردد.

نظارت آموزشی

طبق قانون مصوب سال ۱۹۹۲، ویژه آموزش و پرورش، مسؤولیت کل بازرسی مدارس و مراکز آموزشی انگلستان و ولز به هیئت ارشد نظارت مدارس کشور تحت عنوان (HMCI) تفویض گردید. گفتنی است که از هیئت HMCI در انگلستان تحت عنوان OFSTED (دایره استانداردهای آموزشی) و در ولز تحت عنوان دفتر (Wales HMCI) یاد می‌گردد. گفتنی است، آندسته از مؤسسات و مراکز آموزشی کشور انگلستان که از محل صندوق و بودجه عمومی تأمین اعتبار می‌گردند، در معرض ارزشیابی آموزشی خارجی قرار می‌گیرند.

از این روی، کلیه مدارس رسمی کشور انگلستان طی دوره‌های زمانی چهار ساله مطابق با مقررات آموزشی مصوب سال ۱۹۹۳، ویژه بازرسی مدارس تحت نظارت قرار می‌گیرند.

مدارس رسمی ولز نیز طی دوره‌های زمانی چهار ساله مطابق با مقررات آموزشی مصوب سال ۱۹۹۳، ویژه بازرسی مدارس، مورد بازرسی و نظارت قرار می‌گیرند. علاوه بر این سیستم جدید ارزیابی آموزشی متوسطه طی مورخه سپتامبر سال ۱۹۹۳، و ارزیابی آموزش ابتدایی و استثنایی در مورخه سپتامبر سال ۱۹۹۴، به اجرا در آمد.

دوایر محلی آموزش انگلستان (OFSTDED) که بازوی مدیریتی آموزش و حرفه‌ای انگلستان محسوب می‌گردند، از حدود ۲۲۰ بازرس آموزشی متشکل گردیده و مسئولیت تضمین کیفیت سیستم جدید آموزشی و گزارش یافته‌های بازرسی به دپارتمان آموزش و پرورش انگلستان را برعهده دارند. هیئت مدیریتی نیز مسئولیت اجرای عملیات مالی و اصلاحی را برعهده دارد. مطابق قانون مصوب سال ۱۹۹۲ ویژه نظارت آموزشی، مسئولیت بازرسی مدارس و رسیدگی به امور حوزه آموزش و پرورش به بازرسین مدارس و مراکز آموزشی و بازرسین ارزیاب محیط‌های آموزشی تفویض گردیده است. بازرسین مدارس و مراکز آموزشی نیز مسئولیت نظارت بر مدارس کشور را برعهده داشته و تحت نظارت هیئت نظارت آموزش کشور (HMCI) فعالیت می‌نمایند.

بازرسین مدیریتی نیز که مسئولیت نظارت بر برنامه‌های آموزشی مدیریتی و مالی مدارس و مراکز آموزشی را برعهده دارند عمدتاً بازگانان و صنعت‌گران می‌باشند. بازرسین مراکز آموزشی نیز عمدتاً از انجمن‌های محلی آموزش و یا از صنف بازگانان و صنعت‌گران می‌باشند که به ارزیابی و بازرسی مراکز و اماکن آموزشی مدارس سراسر کشور مبادرت می‌نمایند. بدنبال اجرای قانون مصوب سال ۱۹۹۲ ویژه آموزش عالی، هیئت نظارت بودجه آموزشی کشور تحت عنوان (FEFC) مسئولیت ارزیابی کیفیت امکانات آموزشی و نحوه توزیع بودجه دولتی آموزش عالی کشور انگلستان را عهده‌دار گردید. هیئت بازرسین آموزش و پرورش ایرلند نیز، به‌عنوان هیئت نظارت آموزشی دپارتمان ایرلند (DENI) فعالیت می‌نمایند. هیئت بازرسین دپارتمان آموزش و پرورش ایرلند به

ارزیابی استانداردهای آموزشی نظام آموزشی ایرلند مبادرت نموده و خدمات مشاوره ای به دپارتمان آموزش ایرلند ارائه می نماید. بهبود استانداردها و گزارش نقاط ضعف نظام آموزشی ایرلند توسط دپارتمان آموزش ایرلند (DENI) صورت می گیرد.

هزینه های آموزشی

کشور انگلستان در مقایسه با عمده کشورهای اروپایی به احتساب کیفیت آموزشی، از شهریه های آموزشی مناسبی برخوردار می باشد. طی تحقیقات صورت گرفته در خصوص دانشجویان خارجی نرخ افت تحصیلی محدود برآورد گردیده است. هزینه های آموزشی آن دسته از دانش آموزانی که در مدارس تحت حمایت دواير محلی آموزش و پرورش (LEA) آموزش می بینند، از محل بودجه دواير محلی و مرکزی آموزش تأمین می گردد. هزینه های آموزشی هر یک از دواير آموزش و پرورش و هیئت های مدیره بخش مراکز آموزش کشور انگلستان نیز از محل بودجه اعطایی دپارتمان آموزش و مالیات های آموزش مأخوذه از مراکز آموزشی تأمین اعتبار می گردد.

بودجه اعطایی دپارتمان مرکزی آموزش انگلستان برپایه ارزیابی استانداردهای آموزشی دولتی مبنی بر برآورد نیازهای آموزشی و حق الزحمه کادر آموزشی به دواير محلی آموزش و پرورش تخصیص می یابد. این گونه مقررات در ولز نیز اعمال می گردد، با این تفاوت که کلیه بودجه دپارتمان مرکزی آموزش ولز از طریق Welsh Office تأمین می گردد. کل مبالغ هزینه شده در حوزه آموزش توسط مقامات آموزش محلی به طور سالیانه توسط دپارتمان مرکزی آموزش ارزیابی می گردد. گفتنی است که هر یک از دواير محلی آموزش و پرورش به تخصیص بودجه ای برای کل خدمات تحصیلی مبادرت می نمایند. دواير مذکور به احداث مدارس و مراکز آموزشی مطابق با سیستم مدیریت محلی خود مبادرت می نمایند. هیئت مدیره مدارس از مبلغ کل بودجه سالیانه حوزه آموزش در طول سال تحصیلی مطلع بوده و مسؤولیت صرف چنین بودجه ای را برعهده دارند. با وجودی که مدارس متوسطه و ابتدایی کشور انگلستان در خصوص تأمین لوازم التحریر، کتب

و سایر امکانات فوق برنامه دانش‌آموزان مسوولیتی بر عهده ندارند، اما با این حال طبق قانون مصوب سال ۱۹۸۸، ویژه اصلاحات آموزشی، به دوایر محلی آموزش و پرورش و هیئت‌های مدیره مراکز آموزش کشور جهت تامین هزینه بخشی از بودجه آموزشی فعالیت‌های فوق برنامه خارج از ساعات رسمی آموزش اجازه عمل داده شده است. مطابق قانون مصوب سال ۱۹۹۳، ویژه تدارک امکانات آموزشی و پرورشی، آژانس تأمین بودجه مدارس و مراکز آموزشی کشور تحت عنوان (FAS) طی آوریل سال ۱۹۹۴، جهت ارزیابی واگذاری امکانات آموزشی به مدارس آزاد کشور (GM) آغاز به فعالیت نمود. گفتنی است که در حدود ۷۵ درصد از دانش‌آموزان دوایر محلی آموزش و پرورش (LEA) در مدارس (GM) تحصیل می‌نمایند. طبق آمار بدست آمده طی نوامبر سال ۱۹۹۴، آژانس تأمین بودجه مدارس کشور به تأمین بودجه آموزشی تعداد ۴۸ مدرسه و مرکز آموزش محلی مبادرت نموده است. از آن جایی که تعداد ناچیزی از مدارس و مراکز آموزشی ولز تحت عنوان مدارس آزاد با امتیاز حمایتی فعالیت دارند، از این‌روی آژانس تأمین بودجه تشکیل نگردیده و مدارس از محل بودجه Welsh Office تأمین اعتبار می‌گردند. به‌دنبال اجرا و تکمیل قانون مصوب سال ۱۹۹۲، ویژه آموزش عالی، مؤسسات آموزش عالی عمدتاً توسط دپارتمان مرکزی آموزش و از محل آژانس‌های تأمین بودجه مراکز آموزش عالی انگلستان و ولز تأمین اعتبار می‌گردند. این درحالی است که کالج‌ها و مراکز آموزش عالی، جهت ارائه امکانات فوق برنامه، مبالغ ناچیزی شهریه از دانشجویان دریافت می‌نمایند. به‌طور کلی می‌توان گفت که اغلب مؤسسات آموزش عالی ولز و انگلستان توسط دپارتمان مرکزی آموزش و از محل آژانس‌های تأمین بودجه مراکز آموزش عالی و اخذ شهریه تحصیلی از دانشجویان تأمین اعتبار می‌گردند. علاوه بر این مؤسسات آموزش عالی در جهت کسب درآمدهای مالی مازاد به جلب حمایت کمیسیون‌های تحقیقاتی و شرکتهای صنعتی و بازرگانی نیز مبادرت می‌نمایند.

هزینه‌های عمومی مقاطع آموزش پیش دبستانی و ابتدایی

نرخ هزینه‌های عمومی جاری مقطع آموزش ابتدایی در کشور انگلستان بر ۲۹-۳۰ درصد بودجه کل آموزشی کشور بالغ می‌گردد. هزینه عمومی مقطع آموزش ابتدایی به‌عنوان درصدی از Gnp از ۱/۳٪ طی سال تحصیلی ۱۹۹۰-۱۹۸۹ به ۱/۶٪ طی سال تحصیلی ۱۹۹۴-۱۹۹۳، افزایش یافته و این در حالی است که این میزان طی سال ۱۹۹۶-۱۹۹۷ به ۱/۴ درصد بالغ گردید.

طی سال تحصیلی ۱۹۹۶-۱۹۹۷ Gnp در واحد کلی بر ۱۳۰۰۰ پوند و هزینه سرانه دانش‌آموزان مقطع ابتدایی بر ۲۰۴۰ پوند (۱۵/۶٪) بالغ گردید. این در حالی است که طی سال ۱۹۸۹-۱۹۹۰ این مقدار از ۱۵/۶٪ به ۱۷/۷ درصد افزایش یافت. در اسکاتلند نیز هزینه کلی مقطع آموزش پیش دبستانی بر ۷۹/۸ میلیون پوند و هزینه سرانه بر ۲۶۰۰ پوند بالغ می‌گردد. هزینه کلی مدارس ابتدایی اسکاتلند نیز بر ۸۶۲/۱ میلیون پوند و هزینه سرانه بر ۱۸۰۰ پوند بالغ می‌گردد. در ایرلند نیز هزینه سرانه مقطع آموزش پیش دبستانی بر ۱۷۳۵ پوند برای هر دانش‌آموز بالغ می‌گردد.

نرخ هزینه‌های سرانه دانش‌آموزان مدارس پیش دبستانی و ابتدایی

سال تحصیلی	هزینه‌های سرانه (بر مبنای پوند)
۱۹۸۹-۱۹۹۰	۱۶۰۰
۱۹۹۰-۱۹۹۱	۱۶۴۰
۱۹۹۱-۱۹۹۲	۱۶۹۰
۱۹۹۲-۱۹۹۳	۱۷۵۰
۱۹۹۳-۱۹۹۴	۱۷۵۰
۱۹۹۴-۱۹۹۵	۱۷۶۰
۱۹۹۵-۱۹۹۶	۱۷۴۰
۱۹۹۶-۱۹۹۷	۱۷۳۰-۲۰۴۰

منبع : دایره مالی دپارتمان آموزش انگلستان

نرخ هزینه‌های عمومی آموزشی مقطع آموزش ابتدایی (طی سال‌های ۱۹۹۷-۱۹۸۹)

سال تحصیلی	هزینه‌های عمومی جاری مقطع آموزش ابتدایی	هزینه‌های جاری آموزشی به‌جز (R&DI)	تعداد کل دانش‌آموزان ثبت‌نامی در مقطع آموزش ابتدایی	هزینه‌ها بر حسب بودجه ناخالص ملی	جمعیت کل	هزینه‌های جاری آموزش ابتدایی به‌عنوان درصدی از هزینه‌های عمومی آموزش	هزینه‌های عمومی جاری مقطع آموزش ابتدایی به‌عنوان درصدی از GNP
۸۹-۹۰	۶۷۰۴	۲۲۸۲۹	۴۴۰۲۲۷۱	۵۷۲۷۹۴۸۲	%۲۹/۴	%۱/۳	%۱۰/۵
۹۰-۹۱	۷۵۴۱	۲۵۳۱۹	۴۸۵۵۷۴۴	۵۷۴۵۳۷۹۷	%۲۹/۸	%۱/۴	%۱۶/۱
۹۱-۹۲	۸۴۷۸	۲۸۰۴۵	۴۸۹۳۳۱۹	۵۷۷۰۱۰۰۰	%۳۰/۲	%۱/۴	%۱۷
۹۲-۹۳	۹۴۴۰	۳۰۰۲۰	۵۰۷۱۷۰۰	۵۸۰۹۸۸۷۲	%۳۱/۴	%۱/۵	%۱۷/۷
۹۳-۹۴	۱۰۰۱۷	۳۱۹۲۹	۵۱۴۳۲۲۸	۵۸۰۹۸۸۷۲	%۳۱/۴	%۱/۶	%۱۷/۶
۹۴-۹۵	۱۰۴۵۶	۳۳۳۳۴	۵۲۰۵۳۴۴	۵۸۴۷۹۷۱۶	%۳۱/۴	%۱/۵	%۱۷
۹۵-۹۶	۱۰۵۴۸	۳۴۴۸۴	۵۳۲۷۱۶۱	۵۸۴۶۵۷۶۰	%۳۰/۶	%۱/۵	%۱۶/۲
۹۶-۹۷	۱۰۸۸۵	۳۵۶۹۹	۵۳۲۲۷۱۶	۵۸۶۶۵۷۲۵	%۳۰/۵	%۱/۴	%۱۰/۶

طبق آمار بدست آمده طی سال تحصیلی ۱۹۹۶-۱۹۹۵، بودجه سالیانه مقاطع مختلف آموزشی در

انگلستان و ولز به شرح ذیل می باشد:

مقطع آموزش پیش دبستانی: ۲/۶ درصد

اولین سطح: ۲۹/۷ درصد

دومین سطح: ۴۴ درصد

سومین سطح: ۲۳/۷ درصد

هزینه های آموزش عالی

نرخ هزینه های آموزشی رشته های مختلف آموزش عالی در قالب جداول ذیل ارائه گردیده

است:

طول دوره های آموزشی	هزینه های سالیانه بر مبنای پوند pound	
۳ ترم در سال؛ ۵ سال تحصیلی از رده های سنی ۱۱-۱۸ سال	۳۷۰۰-۶۰۰۰ برای دانش آموزان ساکن در اروپا	مدارس شبانه روزی
متفاوت	۳۹۰۰-۴۸۰۰	آموزشهای حرفه ای- تخصصی
۲-۳ سال (۵ سال برای گروههای پزشکی) سال تحصیلی بر مبنای ۹ ماه تحصیلی	هنر و علوم انسانی ۶۲۵۰-۷۶۵۰ علوم ۶۵۰۰-۹۷۰۰ بالینی ۶۹۵۰-۱۸۰۰۰	دوره های کارشناسی
۹-۱۲ ماه	هنر و علوم انسانی ۶۷۵۰-۸۲۰۰ علوم ۶۵۰۰-۹۹۵۰ بالینی ۶۲۰۰-۱۷۴۰۰	دوره های کارشناسی ارشد
۱ سال	۶۹۰۰-۱۱۵۰۰ پوند مدارس بازرگانی (۱۵ هزار پوند در سال)	MBA

هزینه سالیانه تحصیلی و هزینه ماهیانه زندگی دانشجویی (طی سال تحصیلی ۲۰۰۱-۲۰۰۲)

هزینه ماهیانه زندگی به پوند	هزینه سالیانه تحصیلی به پوند	محل
۷۴۵ پوند	۶۷۶۳ پوند	لندن
۵۹۷ پوند	۵۳۷۵ پوند	خارج از لندن

دانشگاه ها	
دوره های کارشناسی مبتنی بر کلاس درس	۶۷۵۰ تا ۷۰۰۰ پوند استرلینگ
دوره های کارشناسی مبتنی بر آزمایشگاه	۸۷۵۰ تا ۹۰۰۰ پوند استرلینگ
دوره های کارشناسی کلینیکی	۱۶۲۵۰ تا ۱۶۵۰۰ پوند استرلینگ
دوره های تکمیلی مبتنی بر کلاس درس	۶۷۵۰ تا ۷۰۰۰ پوند استرلینگ
دوره های تکمیلی مبتنی بر آزمایشگاه	۸۷۵۰ تا ۹۰۰۰ پوند استرلینگ
دوره های تکمیلی کلینیکی	۶۷۵۰ تا ۷۰۰۰ پوند استرلینگ
دوره های کارشناسی ارشد مدیریت بازرگانی	۱۶۲۵۰ تا ۱۶۵۰۰ پوند استرلینگ
کالج های تحصیلات فنی و حرفه ای (FE)	
دوره های تقویتی	۳۹۵۰ تا ۵۲۰۰ پوند استرلینگ
دوره های تحصیلات فنی و حرفه ای (FE)	۳۳۰۰ تا ۴۱۵۰ پوند استرلینگ
دوره های عالی آموزشی	۷۹۵۰ تا ۵۴۰۰ پوند استرلینگ
موسسات خصوصی	شهریه های متغیر
دوره های آموزش زبان انگلیسی	
کلاس های دراز مدت	۱۰۰ پوند در هفته
کلاس های فشرده	۵۰۰ پوند در هفته
دوره های انگلیسی دانشگاهی	۱۰۰ الی ۲۰۰ پوند در هفته

بودجه آموزشی

نهادهای مرکزی

از جمله مهمترین نهادهای تامین کننده بودجه سیستم آموزشی پیوسته کشور انگلستان و ولز میتوان به مراکز ذیل اشاره نمود:

۱. مدارس ناحیه‌ای که توسط نهادهای آموزش محلی تامین اعتبار گردیده و از طریق نهادهای منطقه‌ای (LEA) اداره و نظارت می‌گردند.

۲. مدارس که به صورت آزاد و تحت نظارت نهادهای آموزش محلی (LEA)، سازمان‌های خیریه و کلیساها تامین اعتبار می‌گردند.

۳. مدارس که به صورت آزاد و منحصراً توسط کلیساها اداره و نظارت گردیده و از نهادهای آموزش محلی (LEA) کمک مالی دریافت می‌نمایند.

۴. مدارس که تحت نظارت نهادهای آموزش محلی (LEA) فعالیت نموده و مستقیماً توسط دولت مرکزی تامین اعتبار می‌گردند.

کمک هزینه های آموزشی

مسئولیت تامین کمک هزینه‌های دانشگاهی مؤسسات و مراکز آموزش عالی کشور انگلستان برعهده کلیه مؤسسات آموزش عالی می‌باشد. مسئولیت پرداخت حق‌الزحمه اساتید دانشگاه‌های کشور نیز، برعهده نهادهای محلی آموزش و پرورش (LEA) انگلستان و ولز می‌باشد. گفتنی است که بودجه کل حق‌الزحمه اساتید و کادر آموزشی کشور از محل صندوق دپارتمان مرکزی آموزش و پرورش در اختیار دواير محلی آموزشی و پرورش قرار می‌گیرد. دانش‌جویان بریتانیایی مایل به ادامه تحصیل در درجات عالی و دوره‌های آموزش تکمیلی، می‌توانند با درخواست مساعدت یا امتیازاتی از شورای بودجه آموزش عالی، دپارتمان آموزش و پرورش و یا یکی از ۷ شورای تحقیقاتی کشور از کمک هزینه‌های تحصیلی یا بورس تحصیلی بهره‌مند گردند. علاوه بر این همه ساله مبالغ قابل

توجهی وام تحصیلی با بهره ناچیز از طریق بانک‌ها و مؤسسات مالی خصوصی به دانش‌جویان اعطا می‌گردد. کمک هزینه‌های آموزش عالی معمولاً توسط هیئت‌های مدیره مراکز آموزش عالی به دانشجویان اعطا می‌گردد. لازم به ذکر است که مبالغ کمک هزینه‌های آموزشی متغیر بوده و بسته به درآمد دانشجویان و وضعیت مالی خانواده آنان اعطا می‌گردد. در ایرلند، دانشجویانی که تصمیم به ادامه تحصیل در دوره‌های تکمیلی آموزش عالی دارند، منحصراً تحت صلاحدید هیئت مدیره مراکز آموزش عالی گزینش می‌گردند. این در حالیست که در انگلستان، ولز یا اسکاتلند هیئت نظارت صندوق بودجه آموزش با همکاری هیئت‌های مدیره مراکز آموزش عالی مبادرت به گزینش دانشجویان و بررسی شرایط مالی آنان می‌نمایند.